

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

23'üncü Birleşim 4 Aralık 2014 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	212
II.- GELEN KÂĞITLAR	216
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	227
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>227:230</i>
1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, engelli vatandaşların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	227:228
2.- Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk'ün, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	228:229
3.- Yalova Milletvekili Temel Coşkun'un, Yalova'da yapılan ağaç kesimine ilişkin gündem dışı konuşması	229:230
IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR	230,254,260
1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Yalova Milletvekili Temel Coşkun'un yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve CHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması	230:231

2.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması 254:255

3.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın, Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 256

4.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın, Mersin Milletvekili Ahmet Tevfik Uzun'un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 260:261

5.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır, Mersin Milletvekili Ahmet Tevfik Uzun'un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 261:262

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

231,233

A) DUYURULAR

231

1.- Başkanlıkça, 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerinde uygulanacak söz kayıt işlemleri ve usullerine ilişkin duyuru 231

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

233:238

1.- Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve 19 milletvekilinin, Adana'nın şehir içi trafik ve ulaşım sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1161) 233:234

2.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar ve 32 milletvekilinin, Büyük Menderes havzasındaki kirliliğin boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1162) 234:236

3.- İstanbul Milletvekili Umut Oran ve 29 milletvekilinin, Avrupa Birliğiyle tam üyelik süreci ile 23 ve 24'üncü fasılların açılmasının önündeki engellerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1163) 236:238

VI.- DÜZELTİŞLER

232,291

1.- Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün'ün, 3/12/2014 tarihli 22'nci Birleşimde 202 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın açık oylamasında sehven "ret" oyu verdiğine ve oyunun "kabul" olarak düzeltilmesi için gereğinin yapılmasına ilişkin düzeltmesi 232

2.- Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk'ün, 4/12/2014 tarihli 23'üncü Birleşimde 650 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın oylamasında yanlışlıkla "ret" oyu kullandığına ve oyunun "kabul" olarak düzeltilmesini istediğine ilişkin düzeltilmesi

291

VII.- AÇIKLAMALAR**232,247,256,259,269**

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ve 4 Aralık Mekteb-i Mülkiyenin kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

232

2.- Isparta Milletvekili S. Nevzat Korkmaz'ın, askerliğini yapmış olan üniversite mezunlarının, üniversite kredilerinin geri ödenmesi mükellefiyetinin kaldırılmasıyla ilgili talepleri olduğuna ilişkin açıklaması

247

3.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

256

4.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ahmet Tevfik Uzun'un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

259:260

5.- Hakkâri Milletvekili Adil Zozani'nin, Genel Kurul salonunda elektrik enerjisinin kullanımında tasarruf yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

269

6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

269

VIII.- ÖNERİLER**238,247,257,262,270****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

238:246,247:254,

257:259,262:268,

270:274

1.- HDP Grubunun, Muş Milletvekili Demir Çelik ve arkadaşları tarafından, ders kitapları başta olmak üzere toplumsal alanın tümünde engellilere yönelik dışlayıcı, ötekileştirici ve ayrımcı pratik ve uygulamaların neler olduğunun ve engellilerin toplumsal yaşama eşit bir şekilde katılımı için neler yapılması gerektiğinin araştırılması amacıyla 22/4/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, Genel Kurulun 4 Aralık 2014 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

238:246

2.- MHP Grubunun, 2/12/2014 tarih Mersin Milletvekili Mehmet Şandır tarafından, Mersin ilinin sorunlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/12/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2014 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

246,247:254,
257:259,262

3.- CHP Grubunun, Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 21 milletvekili tarafından, Soma Elektrik Üretim ve Ticaret AŞ'nin özelleştirilmesinin Soma ekonomisine vereceği zararın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 5/11/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, Genel Kurulun 4 Aralık 2014 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

262:268,270:274

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

274

1.- Danışma Kurulunun, gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 93 ve 124’üncü sıralarında bulunan 63 ve 425 sıra sayılı Kanun Tasarılarının gündemin sırasıyla 4 ve 5’inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

274

IX.-KANUN TASARILARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

275,291,301

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

275:290,291:300,
301:312

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç’in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)

275

2.- Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)

275

3.- 176 Sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/976) (S. Sayısı: 650)

275:290,301:312

4.- Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışışleri Komisyonu Raporu (1/293) (S. Sayısı: 63)

291:300,301:312

5.- Türkiye Cumhuriyeti ve Ürdün Haşimi Krallığı Arasında Hükümlülerin Nakline Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışışleri Komisyonu Raporu (1/740) (S. Sayısı: 425)

300

X.- OYLAMALAR**301**

1.- (S. Sayısı: 650) 176 Sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

301:312

2.- (S. Sayısı: 63) Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması

301:312

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**313**

1.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, petrol fiyatlarındaki düşüşün akaryakıt fiyatlarına yansımadağı iddasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın cevabı (7/54230)

313:315

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, taşınır ve taşınmaz kiralamaları nedeniyle yapılan harcamalara ilişkin sorusu Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/54615)

316:318

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sadık Yakut, 3 Aralık Dünya Engelliler Günü’ne ilişkin bir konuşma yaptı.

Tunceli Milletvekili Kamer Genç, 2/12/2014 tarihli 21’inci Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin bir konuşma yaptı.

Muş Milletvekili Demir Çelik, Muş ili genelinde yaşanan sorunlara,

Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu,

Malatya Milletvekili Ömer Faruk Öz,

3 Aralık Dünya Engelliler Günü’ne;

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Sinop Milletvekili Engin Altay,

Iğdır Milletvekili Pervin Buldan,

3 Aralık Dünya Engelliler Günü’ne ilişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Pakistan Ulusal Meclisi Savunma Komitesi Başkanı Shaikh Rohale Asghar başkanlığındaki heyetin ülkemizi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 21/11/2014 tarihli 83 sayılı Kararı’yla uygun bulunduğu ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Diyarbakır Milletvekili Altan Tan ve 21 milletvekilinin, Şeyh Sait Efendi ve 46 arkadaşı ile Bediüzzaman Saidi Nursi, Seyit Rıza, Şemdinanlı Seyit Abdulkadir ve oğlu Seyit Muhammed, Dr. Fuat ve Erbilli Şeyh Esad Efendi’nin mezar yerleriyle ilgili Başbakanlık, Genelkurmay Başkanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı arşivlerinin (10/1158),

BDP Grubu adına Grup Başkan Vekili Bingöl Milletvekili İdris Baluken’in, Barış ve Demokrasi Partisinin etkinliklerine kolluk kuvvetleri tarafından yapılan müdahalelerin (10/1159),

Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya ve 23 milletvekilinin, öğretim elemanlarının çalışma şartlarının (10/1160),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Danışma Kurulunun, 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer almasına; 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Genel Kurulda görüşme usul ve takvimi ile konuşma sürelerine; kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin dokuz turda tamamlanmasına; turların bitiminden sonra bütçe ve kesin hesap kanunu tasarılarının maddelerinin oylanmasına; Genel Kurulun çalışmalarına 23 Aralık 2014 Salı gününden başlamak üzere on üç gün ara verilmesine; gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 432, 466, 605, 104, 440, 267, 420, 202, 495, 160, 569, 573, 602, 625, 626 ve 648 sıra sayılı Kanun Tasarılarının bu kısmın 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ve 21'inci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 6 Ocak 2015 Salı günü birleşiminde 15.00-21.00, 7 ve 8 Ocak 2015 Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde 14.00-21.00 saatleri arasında çalışmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in Danışma Kurulu önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Tunceli Milletvekili Kamer Genç, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, seçim ve partiler rejiminin yol açtığı sorunların tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (10/104),

MHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve arkadaşları tarafından, engellilerin ve engelli yakınlarının karşı karşıya oldukları sosyolojik ve psikolojik sorunların (10/207); Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu ve arkadaşları tarafından, engelli vatandaşlarımızın sorunlarının (10/358); Eskişehir Milletvekili Ruhsar Demirel ve arkadaşları tarafından, zihinsel engelli bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen hizmetlerin nitelik ve yeterlik bakımından (10/826); İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıku ve arkadaşları tarafından, engelli vatandaşların sorunlarının (10/1151); araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergelerinin,

CHP Grubunun, 7/11/2013 tarihinde Zonguldak Milletvekilleri Mehmet Haberal, Ali İhsan Köktürk ve 22 milletvekili tarafından, Zonguldak'tan dışarıya göçün nedenlerinin araştırılması ve çözüm önerilerinin tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1075 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak Genel Kurulun 3 Aralık 2014 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Aralık 2014 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Aydın Milletvekili Bülent Tezcan, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Cumhuriyet Halk Partisine,

Hakkâri Milletvekili Adil Zozani, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmaları sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Eskişehir Milletvekili Ruhsar Demirel, İstanbul Milletvekili Gürsoy Erol'un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Milliyetçi Hareket Partisine,

Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Zonguldak Milletvekili Özcan Ulupınar, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın CHP grup önerisi üzerinde ve Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk'ün sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmaları sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine,

Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk, Zonguldak Milletvekili Özcan Ulupınar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Zonguldak Milletvekili Özcan Ulupınar, Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu'nun (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156),

2'nci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporlarının (1/484) (S. Sayısı: 287),

4'üncü sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (1/742) (S. Sayısı: 616),

6'ncı sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (1/737) (S. Sayısı: 432),

7'nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (1/768) (S. Sayısı: 466),

9'uncu sırasında yer alan, Vişegrad'daki Sokullu Mehmet Paşa Köprüsü'nün Yapısal Unsurlarının Durumunun Tespit Edilmesi, Restorasyon Projesinin Hazırlanması ve Projenin Uygulanması Konusundaki İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporlarının (1/333) (S. Sayısı: 104),

15'inci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna ve Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sağlık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (1/421) (S. Sayısı: 160),

16'ncı sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Türkmenistandan Türkiye Cumhuriyetine Doğalgaz Sevk Edilmesi Konusunda İşbirliğine Dair Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (1/878) (S. Sayısı: 569),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

3'üncü sırasında yer alan, 176 Sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (1/976) (S. Sayısı: 650), tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak maddelerine geçilmesi kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

5'inci sırasında yer alan, Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Yedinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/337) (S. Sayısı: 73),

8'inci sırasında yer alan, Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/892) (S. Sayısı: 605),

10'uncu sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Aile, Kadın ve Çocuk Politikaları Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/736) (S. Sayısı: 440),

11'inci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Yardım ve İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile, Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/496) (S. Sayısı: 267),

12'nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/653) (S. Sayısı: 420),

13'üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kayıtlı Posta, On-Line Havale ve Tahsilat Hizmetlerinin Geliştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/318) (S. Sayısı: 202),

14'üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/802) (S. Sayısı: 495),

Yapılan açık oylamalarından sonra kabul edildi.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 4 Aralık 2014 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 19.31'de birleşime son verildi.

Sadık YAKUT

Başkan Vekili

Mine LÖK BEYAZ

Diyarbakır

Kâtip Üye

Muhammet Rıza YALÇINKAYA

Bartın

Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Katip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 41

4 Aralık 2014 Perşembe

Teklifler

1.- Antalya Milletvekili Osman Kaptan'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2502) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.11.2014)

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 3573 Sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2503) (Adalet ile Tarım, Orman ve Köyüşleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2014)

3.- Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin; Devlet Memurları Kanunu ve Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2504) (İçişleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.11.2014)

4.- İzmir Milletvekili Hülya Güven'in; Dernekler Kanunu ile Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2505) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.11.2014)

5.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2506) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2014)

6.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut ve 5 Milletvekilinin; Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2507) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Milli Savunma Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2014)

7.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek Göstergeye İlişkin 43/B Maddesinin ve Ekinde Yer Alan 'Cetveller' Kısımındaki II Sayılı Cetvelin 5. Bendinde Tanımlanan Yargı Kuruluşları ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında Çalışanlar Kısımına Yargıtay Birinci Başkanlığında, Yargıtay Dairelerinde, Kurullarında, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında Çalışan Yazı İşleri Müdürlerinin Dahil Edilerek Ek Gösterge Rakamının 3600 Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (2/2508) (Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2014)

8.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın; 3.7.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunda Değişiklik Yapılmasına (Öğretmenlerin Ulaşım Hizmetlerinden İndirimli veya Ücretsiz Yararlandırılması) Hakkında Kanun Teklifi (2/2509) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2014)

9.- İstanbul Milletvekili Melda Onur'un; Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2510) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Çevre Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2014)

10.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut ve 1 Milletvekilinin; Devlet Memurları Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2511) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2014)

Süresi İçinde Cevaplanmayan Yazılı Soru Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın, Amerikan Türk Konseyi Başkanı'nın istifaya etme nedenlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54295)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bazı gazetecilerin kamu bankalarından kullandıkları kredilerin silindiği iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54296)

3.- İstanbul Milletvekili Aydın Ağan Ayaydın'ın, Kilis'in Elbeyli ilçesindeki bir TOKİ projesinin ihalesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54297)

4.- İstanbul Milletvekili Aydın Ağan Ayaydın'ın, İstanbul'un Küçükçekmece ilçesinde TOKİ tarafından yapılan bir konut projesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54298)

5.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İmrahor Deresi'nin kurumasına ve dereye hafriyat dökümüne ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54299)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde trafik kazası sonucu hayatını kaybeden Amerikalı gazeteciye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54300)

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yeni kimlik kartlarının ihalesine, basımına ve ücretlendirilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54301)

8.- Samsun Milletvekili Ahmet İhsan Kalkavan'ın, Samsun'un Vezirköprü ilçesindeki Taşhan'da çıkan yangının soruşturulmasına ve Taşhan'ın akıbetine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54302)

9.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, terör örgütü liderine ev hapsi garantisi verildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54303)

10.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Başbakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54304)

11.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, IŞİD'in Kobani'ye yönelik saldırıları bahane edilerek düzenlenen eylemler nedeniyle ortaya çıkan zararların hazineden karşılanacağı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54305)

12.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Başbakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54306)

13.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, IŞİD'in Kobani'ye yönelik saldırıları bahane edilerek düzenlenen eylemler hakkındaki iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54307)

14.- Van Milletvekili Nazmi Gür'ün, IŞİD'e karşı uygulanan politikaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54308)

15.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, Türkiye'de bulunan Suriyeli sığınmacılara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54309)

16.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, Katılım Öncesi Mali Yardım Fonlarının Bakanlıkların bütçe gider tablolarında yer almadığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54310)

17.- Mersin Milletvekili Ali Öz'ün, yabancı bir televizyonun Türkiye muhabirinin trafik kazasında ölümü ile ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54311)

18.- Ankara Milletvekili İzzet Çetin'in, Kamu Görevlileri Etik Kuruluna yapılan başvurulara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54312)

19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkiye Suriye sınır noktalarına, Türkiye'ye girişleri yasaklanan ve sınır dışı edilen kişilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54314)

20.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Suriye ve diğer yabancı uyruklu kişilere silah ruhsatı verildiği ve silah dağıtıldığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54315)

21.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Suriye'nin İdlib şehrinde 15 çocuğun Türkiye tarafından gönderilen kızamık aşısı sebebiyle öldüğü iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54316)

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Suriye'den getirilerek tedavi edilen kişilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54317)

23.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, çeşitli illerde yapılacak hidroelektrik ve rüzgar enerjisi santralleri için alınan acele kamulaştırma kararlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54318)

24.- Van Milletvekili Nazmi Gür'ün, Van'a deprem sonrasında yapılan yatırım ve yardımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54319)

25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, bonzai nedeniyle Sağlık Bakanlığına yapılan başvurulara ve hayatını kaybeden kişi sayısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54320)

26.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, Diyarbakır'a Dini İhtisas Merkezi yapılması için TOKİ'ye verilen ödenegın akıbetine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/54321)

27.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, bağılı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/54325)

28.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, bağılı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/54326)

29.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, kamu bankalarından alınan bazı kredilerin geri ödemelerinin zamanında yapılmadığı iddiasına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/54327)

30.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Orta Vadeli Plan hedeflerinin revize edilmesine ve makroekonomik verilere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/54328)

31.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, işsizlik ve yoksulluk sorununun çözümü için yapılan çalışmalara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/54329)

32.- Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt'ün, Ardahan'da kayıtsız işsiz sayısına ve ekonomik nedenlerden kaynaklanan intihar vakalarının önüne geçilmesi için alınan tedbirlere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Ali Babacan) yazılı soru önergesi (7/54330)

33.- İstanbul Milletvekili Osman Oktay Ekşi'nin, gazetecilerin sosyal güvencelerini artırmak amacıyla organize edilen toplantılara meslek örgütlerinin katılımına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/54331)

34.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, bağılı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/54332)

35.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, bağılı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/54333)

36.- İstanbul Milletvekili Melda Onur'un, TRT'nin yayın hakkı şifreli bir kanala ait olan bir maçı internet sitesinden canlı olarak yayınlamasına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/54334)

37.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54346)

38.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54347)

39.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın, 2002-2014 yılları arasında Adana ilindeki evlenmeler ve boşanmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54348)

40.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın, özel sektöre ve sivil toplum kuruluşlarına verilen desteklere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54349)

41.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, hırsızlık temalı televizyon dizilerinin etkilerine ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54350)

42.- Ankara Milletvekili Ayşe Gülsün Bilgehan'ın, Niğde'nin bir köyünde 13 yaşında bir çocuğun evlendirilmesine ve çocuk yaşta evliliklere karşı alınan önlemlere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54351)

43.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54352)

44.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54353)

45.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54354)

46.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54355)

47.- Bursa Milletvekili İlhan Demiröz'ün, Bursa'nın Yenişehir ilçesinde kamulaştırma yapılan mera alanlarına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54356)

48.- Mersin Milletvekili Ali Öz'ün, SGK'nın tıbbi malzemelere ödediği ücretlerde indirim yapmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54357)

49.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in, bir holdingin yurt dışında çalışan işçilerinin yaşamını tehlikeye attığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54358)

50.- Eskişehir Milletvekili Ruhsar Demirel'in, tedavi hizmetlerinin kayıt altına alınması ve faturalandırılması sürecinde usulsüzlükler yapıldığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54359)

51.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54360)

52.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54361)

53.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bayburt'ta istihdam edilen kişi sayısına ve istihdam olanaklarının artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54362)

54.- Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün, İstanbul'da bir inşaatta 10 kişinin hayatını kaybettiği asansör kazasının ardından yapılan işlemlere, inşaatta yaralanan bir işçinin tedavisine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54363)

55.- Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin, meme kanserinin tanısında kullanılan çeşitli malzemeler hakkında Sağlık Uygulama Tebliğindeki düzenlemelere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54364)

56.- İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın, gazilerin protez-ortez, tekerlekli sandalye ve implant bedellerinin karşılanmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54365)

57.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, Bingöl'ün Yayladere ilçesinde bir barajın yapımını gerçekleştiren yüklenici firmanın sözleşmede öngörülen köprüleri yapmamasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54366)

58.- Bursa Milletvekili İlhan Demiröz'ün, Bursa'da ipotekli tarım arazilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54367)

59.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Pembelik Barajı ve HES projesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54368)

60.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara Saraçoğlu mahallesinin riskli alan ilan edilmesine ve akıbetinin ne olacağına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54369)

61.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, iş güvenliği ve işçi sağlığı konusunda alınan önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54370)

62.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54371)

63.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54372)

64.- Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, Ergene Nehrinin suladığı alanlarda yetişen pirinçlerin kanserojen olduğu ve bunu dile getiren doktorun görevden alındığı iddialarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54373)

65.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, İmar Kanunu'nun 18'inci maddesinin uygulanmasının denetimine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54374)

66.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, güvenli bisikletli ulaşım için yapılan çalışmalara ve ulaşım ile ilgili çeşitli konulara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54375)

67.- Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın, Ağı Dağı'nda madencilik faaliyetlerinin çevresel etkisine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54376)

68.- Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret Akova'nın, Kaz Dağları bölgesinde ÇED'in gerekli olmadığına dair rapor verilen madenlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54377)

69.- Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün, Manisa'nın ilçelerinde jeotermal kaynak arama ve işletme ruhsatı verilen arazilere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54378)

70.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeli hakkında çeşitli konulara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54379)

71.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'da havada partiküler ölçümlerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54380)

72.- Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun, transit geçiş yapan tırlar konusunda Türkiye ve İran arasındaki anlaşmazlığa ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54381)

73.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın, Kobani'ye geçmesi için peşmergelere yardımcı olunmasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54382)

74.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54383)

75.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54384)

76.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, son 12 yılda dahilde işleme rejimi kapsamında gerçekleştirilen buğday ithalatına ve komşu ülkelere yapılan un ihracatına ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54388)

77.- İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın, yeni kimlik kartları hakkında çeşitli konulara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54448)

78.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Bolu'nun Gerede ilçesinde bir köyün yaylalarındaki kaçak yapılaşma iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54449)

79.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya Büyükşehir Belediyesinin gıda yardımı yaptığı kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54450)

80.- Çanakkale Milletvekili Ali Sarıbaş'ın, Çanakkale Boğazı, Marmara ve Ege denizlerinde taşımacılık yapan bir şirkete ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54451)

81.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde iki kişinin öldürüldüğü silahlı saldırıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54452)

82.- Niğde Milletvekili Doğan Şafak'ın, Emniyette çalışan sivil memurların özlük haklarına ve kariyer imkanlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54453)

83.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2009-2014 yılları arasında Bursa Büyükşehir Belediyesince satılan ve kiralanan taşınmazlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54454)

84.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2004-2014 yılları arasında Bursa'da belediye otobüsleri ile özel halk otobüslerinin kazalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54455)

85.- Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz'ın, Polis Kolejinden mezun olup Polis Akademisine kaydı yapılmayanlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54456)

86.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54457)

87.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54458)

88.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Körfez ilçesinde şebeke borusunda meydana gelen patlamaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54459)

89.- Manisa Milletvekili Sakine Öz'ün, Manisa'nın ilçelerinde jeotermal kaynak arama ve işletme ruhsatı verilen arazilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54460)

90.- Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin, Gümüşhane'nin Şiran ilçesinde bir köy yolunun asfaltlanmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54461)

91.- Bursa Milletvekili İlhan Demiröz'ün, Bursa'nın Nilüfer ilçesinin bir mahallesinde bulunan ve Büyükşehir Belediyesinin üzerinde çalışma yaptığı mera alanına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54462)

92.- İstanbul Milletvekili Ali Özgündüz'ün, İstanbul Esenyurt'ta yüksek gerilim hattının taşınmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54463)

93.- Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun, 14. Dönem Polis Meslek Eğitimlerine lise mezunu kontenjanı ayrılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54464)

94.- Hatay Milletvekili Mehmet Ali Ediboğlu'nun, Suriyeli muhalifler için öngörülen eğit-donat projesi kapsamında verilecek eğitimlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54465)

95.- Mersin Milletvekili Ali Öz'ün, Atatürk Orman Çiftliğine inşa edilen Cumhurbaşkanlığı Köşküne ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54466)

96.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54467)

97.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54468)

98.- Hatay Milletvekili Hasan Akgöl'ün, sanat tarihi mezunlarının istihdamına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54469)

99.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54470)

100.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54471)

101.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, kamu görevlilerine yapılacak maaş zamlarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54472)

102.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, akademik personel ücretlerinde yapılacak iyileştirmeye ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54473)

103.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, akıllı kimlik kartlarının ücret karşılığında verilmesine ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54474)

104.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54475)

105.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54476)

106.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin okullara ücretsiz taşınması projesine ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54477)

107.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, memur ve emeklilerin maaş artışlarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54478)

108.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2009-2014 yılları arasında yapılan taşınmaz devirlerine ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54479)

109.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, yeni kimlik kartlarından alınacak bedele ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54480)

110.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, Konya Merkez Öğretmenevinde öğretmenlere verilen hizmete ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54481)

111.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, okul müdürlerinin değerlendirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54482)

112.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir İl Milli Eğitim Müdürü'nün öğretmenlerin inanç ve görüşlerine dair kullandığı iddia edilen ifadelerle ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54483)

113.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Şeker'in, bir ilçe milli eğitim müdürünün sosyal medyadaki paylaşımları hakkında inceleme başlatılıp başlatılmadığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54484)

114.- Denizli Milletvekili İlhan Cihaner'in, Denizli'de bir lisede öğrencilere ayrımcılık yaptıkları iddia edilen yönetici ve öğretmenlerin soruşturulmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54485)

115.- Antalya Milletvekili Gürkut Acar'ın, yükseköğretim kurumlarında öğrencilerden alınacak katkı paylarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54486)

116.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'nın ilçelerindeki boş milli eğitim müdürlüğü kadrolarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54487)

117.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Uşak'ta İl Milli Eğitim Denetmenleri tarafından denetlenen okul yöneticilerinin özel hayatları ile ilgili sorular sorulduğu iddialarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54488)

118.- Amasya Milletvekili Ramis Topal'ın, Amasya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne alınan makam aracına dair iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54489)

119.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, atanamayan öğretmenlere ve ücretli öğretmen uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54490)

120.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Yükseköğretim Kanunu'nun bir maddesi kapsamında çalışanların sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54491)

121.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54492)

122.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54493)

123.- Gaziantep Milletvekili Edip Semih Yalçın'ın, akademisyenlerin maaşlarında yapılması planlanan iyileştirmede öğretim yardımcılarının yer almamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54494)

124.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in, öğretmenlere zorunlu rotasyon uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54495)

125.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, ÖSYM ile Bakanlık arasında sınav başvuru bedellerine dair protokol yapılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54496)

126.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, Sayıştay Raporunda bulunan ve bazı öğretmenlere fazla ücret ödendiğine dair tespitlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54497)

127.- Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, üstün zekâlı çocukların eğitim gördüğü bilim ve sanat merkezlerinin sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54498)

128.- Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun, Bakanlığın hazırladığı öğretmen atama ve yer değiştirme yönetmelik taslağına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54499)

129.- Batman Milletvekili Ayla Akat Ata'nın, Bakanlığın hazırladığı öğretmen atama ve yer değiştirme yönetmelik taslağına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54500)

130.- Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'nün bazı araştırma görevlilerinin göreve iadesiyle ilgili mahkeme kararlarını uygulamadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54501)

131.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, emekli bir albay için askeri cenaze töreni yapılmasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54502)

132.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54503)

133.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54504)

134.- İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın, gazilerin protez-ortez, tekerlekli sandalye ve implant bedellerinin karşılanmasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54505)

135.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesine düşen havan topu mermileri nedeniyle ölen veya yaralananların sayısına ve bunlara angajman kuralları çerçevesinde karşılık verilip verilmediğine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54506)

136.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54507)

137.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54508)

138.- Sivas Milletvekili Malik Ecder Özdemir'in, Sivas ili sınırları içerisindeki avlakların yönetimi ve denetimi konusunda yaşanan sorunlara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54509)

139.- Mersin Milletvekili Ali Öz'ün, SGK'nın tıbbi malzemelere ödediği ücretlerde indirim yapmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54510)

140.- İzmir Milletvekili Oğuz Oyan'ın, Suriyeli mültecilere yapılan sağlık giderlerinin nasıl karşılandığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54511)

141.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, Ebola ve Mers virüslerine karşı alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54512)

142.- Eskişehir Milletvekili Ruhsar Demirel'in, tedavi hizmetlerinin kayıt altına alınması ve faturalandırılması sürecinde usulsüzlükler yapıldığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54513)

143.- Mersin Milletvekili Ali Öz'ün, Ebola hastalığına yönelik olarak alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54514)

144.- Mersin Milletvekili Ali Öz'ün, Mers virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54515)

145.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54516)

146.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54517)

147.- İzmir Milletvekili Hülya Güven'in, Ebola ve MERS salgınlarına yönelik alınan tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54518)

148.- Manisa Milletvekili Hasan Ören'in, Manisa-Akhisar yolunda ölümlü trafik kazaları meydana gelmesinden dolayı alınacak önlemlere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54519)

149.- Samsun Milletvekili Cemalettin Şimşek'in, Samsun'un Tekkeköy ilçesinde yapılması planlanan tersanelere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54520)

150.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşların 2014 yılı bütçe ödeneklerine ve bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54521)

151.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlık ve bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen medya, tanıtım ve reklam harcamalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54522)

152.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın ilçelerindeki yol yapım çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/54523)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve 19 Milletvekilinin, Adana'nın trafik ve ulaşım sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1161) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2012)

2.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar ve 32 Milletvekilinin, Büyük Menderes Havzasının kirliliğinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1162) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2012)

3.- İstanbul Milletvekili Umut Oran ve 29 Milletvekilinin, AB ile tam üyelik sürecinin yavaşlamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1163) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2012)

4 Aralık 2014 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz veriyorum.

Gündem dışı ilk söz, engelli vatandaşlarımızın sorunları hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’a aittir.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, engelli vatandaşların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; televizyonları başında bizi dinleyen tüm vatandaşlarımızı sevgi ve saygılarla selamlıyorum.

Bu hafta Engelliler Haftası ancak ben “Engelliler Haftası” demeyeceğim, “engellenilenler haftası” diyeceğim. Burada engelli vatandaşlarımızın tek engeli Hükûmetin önlerine koyduğu engellerdir. Peki bu engeller nedir? Onlarca, yüzlerce engel içinde temel olanları sayalım. Bir: Vatandaşlarımız istihdam talep ediyorlar ancak kendilerine ayrılmış olan kadrolarda engelli olmayanlar istihdam ediliyor. Vatandaşlarımızın çalışması engelleniyor. Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 2013 raporlarına göre 7-8 milyon engelli vatandaşımızın yüzde 78’i iş gücüne dâhil olamamaktadır. Bu da yaklaşık 6-7 milyon civarında engelli vatandaşımızın iş gücüne dâhil olmadığı anlamına gelmektedir. İş gücüne katılabilecek durumda olan 1 milyon 800 bin engelli vatandaşımızın sadece 100 bine yakını istihdam edilebilmiştir. Bu da iş bulamadığı için çalışmayan engelli vatandaşlarımızın öğretim dışı ve tamamen başkalarına bağlı olarak yaşamak zorunda oldukları sonucunu doğurmaktadır. Engelli vatandaşlarımızın istihdam sorununun çözülmesi hem kendilerinin hem de ailelerinin eğitime katılmalarının ve bu sayede bağımsız yaşamlarının sağlanmasının temel çözümüdür.

İkincisi: Bu vatandaşlarımız sağlık hizmetlerinden gereğince yararlanmayı talep ediyorlar ancak yine Hükûmet politikaları nedeniyle engelleniyorlar. 7-8 milyon engelli vatandaşımızın ortalama yüzde 50’sinin tedavisi yapılamamaktadır. Bu durum sağlık sistemimizdeki aksaklıklardan kaynaklanıyor. Engelli vatandaşlarımız sağlık hizmetlerinden eşit düzeyde yararlanamamaktadır. Bu vatandaşlarımızın yüzde 50’ye yakınının tedavi edilememesi, tedavi sonrası bağımsız ve üretken biçimde yaşamına devam edebilecek pek çok vatandaşımızın bağımlı hâlde yaşamasına, mağdur olmasına neden olmaktadır. Hükûmet sadece Anayasa ve mevzuat hükümlerine ilişkin olarak değil, aynı zamanda Birleşmiş Milletler Engelliler Haftası, Engelli Hakları Sözleşmesi gibi uluslararası mevzuata aykırı teşkil edebilecek olan uygulamalara ve vatandaşımızın mağduriyetine sebep olmaktadır.

Bu vatandaşlarımız eğitim hizmetlerinden hak ettikleri şekilde yararlanmayı talep etmektedir. Aynı zamanda engelli vatandaşlarımızın yüzde 36'sı okuma-yazma dahi bilmemektedir. Okuma-yazma bilen engelli vatandaşlarımızın ise sadece yüzde 2'si yüksekokula gitmektedir. Engelli olmak eğitim almayı zorlaştırmaktadır ancak eğitim alamamak engelli olmanın getirdiği yükü katbekat artırmaktadır. Engelliler için gerek özel eğitim imkânlarının ve gerekse eğitime ulaşılabilirliğin sağlanması gerekmektedir. Bu vatandaşlarımızı engelli hâle getiren Hükûmetin koyduğu engellerdir. Bu nedenle hafta aslında Engelliler Haftası değil, "engellenenler haftası"dır. Engellenen tüm vatandaşlarımızı burada yürekten selamlıyorum.

Tabii, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni yapılan kampüsü, yeni yapılan binası akıllı bina olmasına rağmen, görme engelli vatandaşlarımız bir memurun yardımı olmaksızın ana binadan milletvekillerine ulaşmakta zorluk çekmektedirler. Onun için, burada Sayın Meclis Başkanından, bir an önce, milletvekillerinin bulunduğu yeni yapılan binada, akıllı bina denilen yerde görme engelli vatandaşlarımızın hiç kimseye ihtiyaç duymaksızın milletvekillerine ulaşımının, erişiminin sağlanmasını talep eder, hepinize saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk'e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk'ün, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 4 Aralık Dünya Madenciler Günü. Bu günün Dünya Madenciler Günü olmasının tarihi Roma İmparatorluğu döneminde madencilerin çalıştığı galeriye babasının gazabından kaçan Santa Barbara isimli bir kadının hikâyesiyle verilmiş. Santa Barbara babasının gazabından kaçtıktan sonra madencilerin çalıştığı galeriye sığınmış ve madenciler bu kişiyi kendilerinin koruyucusu olarak ilan etmişlerdir. O günden bugüne de Santa Barbara madencilerin piri olarak anılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, geldiğimiz bu çağda aklın, bilimin ve teknolojinin geliştiği bu çağda artık, yer altında ya da yer üstünde madencilik faaliyetinde çalışan insanlarımızı Santa Barbara'nın merhametine terk edemeyiz. Santa Barbara'nın korumasıyla yetinmeyiz.

Ben bugün Zonguldak'ta Karadon, Kozlu, Kilimli, Armutçuk, Amasra ve Ermenek'te, Soma'da, Elbistan'da, Türkiye'nin dört bir yanında maden ocaklarında yaşamlarını yitiren tüm madencilerimizin anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Geldiğimiz noktada, 4 Aralık, aslında Madenciler Günü'nün kutlanması değil, anılması hâline gelmiştir. Soma'da meydana gelen iş cinayetinden sonra Soma'daki maden kapatılmış ve işverenin SMS'i ile 3 bine yakın işçi işten çıkarılmıştır. Yine, Ermenek'te "kaza" denilen iş cinayeti olmuş ve bu cinayet bağıra bağıra gelmiş, 18 tane işçimiz yaşamını kaybetmiştir.

Değerli milletvekilleri, iş kazalarının minimuma indiği ülkelerde asıl sorumluluk devletindir, işveren ikinci derece sorumludur; çalışanlar ya da teknik elemanlar ise işverenin aldığı iş sağlığı ve iş güvenliği konusundaki tedbirleri uygulamakla yükümlüdürler, uygulanmalarını sağlamakla yükümlüdürler. Türkiye'de ise çalışanlar birinci derecede sorumlu oluyor, ölenler öldükleriyle kalıyor, ölmeyenler de hapisanelere giriyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, bu, elimdeki, Ermenek'te meydana gelen kazayla ilgili bilirkişi raporu, savcının aldığı bilirkişi raporu. Bu bilirkişi raporunun sonuç bölümünü okuyorum, eğer AKP'li vekil arkadaşlarım dinlerlerse iyi ederler: "Ermenek Cenne Linyit Kömür İşletmeleri Limited Şirketi kusurlu. Has Şekerler Madencilik, Enerji, Nakliyat, İnşaat, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi kusurlu. Maden İşleri Genel Müdürlüğü kusurlu. Teknik Nezaretçi Ali Kurt kusursuz. Daimi nezaretçiler Yavuz Özsoy, Nuray Yetiş ve Cemile Karaca kusursuz. Ocakta su baskınına maruz kalan ve hâlen ocakta bulunan 18 işçinin kusursuz olduğu kanaatine varılmıştır. Profesör Doktor Ö. Işık Ece, İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesi; Mehmet Uygur, Maden Mühendisi; Turgut İnce, Maden Mühendisi."

Değerli milletvekilleri, bilirkişi raporuyla kusursuz olduğu beyan edilen Yavuz Özsoy ve Ali Kurt hapislanedir. Yine, diğer maden mühendisi -bir buçuk aylık maden mühendisidir- denetimli serbestlikle serbest bırakılmıştır. Eğer diğer, ocaktaki işçiler ölmeseydi, onlar da kurtulsaydı onlar da sanıyorum hapislaneye gönderilecekti. Bu anlayışla iş kazalarını önlememiz mümkün değildir. Madencilik sektörüne bir kaçak sektörmüş gibi, madencilik yapan işverenlere kaçakçılık yapıyormuş gibi muamele yaparak madencilik sektörünü önlememiz mümkün değildir. "Ölümler madencilığın fitratında vardır." demekle maden kazaları önlenemez. Osmanlı devrinin Fetret Devri'ni yazan tarih, sizin devrinizi de fitrat devri olarak yazacaktır.

Yaşamlarını yitiren tüm madencilerin anısı önünde saygıyla tekrar eğiliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, Yalova'da yapılan ağaç kesimiyle ilgili söz isteyen Yalova Milletvekili Temel Coşkun'a aittir.

Buyurun Sayın Coşkun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Yalova Milletvekili Temel Coşkun'un, Yalova'da yapılan ağaç kesimine ilişkin gündem dışı konuşması

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, televizyonu başında bizleri izleyen aziz milletimiz; bir haftadır ülke gündemine oturan Yalova'daki ağaç kesimi -tırnak içinde- ağaç katliamıyla -bu ifadeyi sevmiyorum ama- alakalı görüşlerimi açıklamak için huzurunuzdayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yalova trafiğinin rahatlaması için bir köprülÜ kavşak yapılmasına karar verildi. Herkes bunu istiyor, herkes bunda hemfikir. Ancak, projenin gerçekleşmesi için o alanın hazır hâle getirilmesi gerekirdi. Sorun ve sıkıntı da zaten burada başlıyor. Ama maalesef belediye bu işi becerememiştir. Uygun olan ağaçların sökülmesi ve bir başka yere nakledilmesi gerekirken o toptancılık yapmış, hepsini beraber yok etmiş, bu şekilde de sorunu çözmüştür. Bu olay hiç hoş olmamıştır, hepimizi derinden üzmüştür. Hele hele çevrede, ağaçta hassas olduğunu iddia eden CHP'nin bu kıyımı gerçek yüzünü göstermiş ve CHP âdeta suçüstü yakalanmıştır. Gezi'de, Validebağ'da, Ankara ODTÜ'de yaptıkları eylemlerin gerçek yüzü ortaya çıkmış, bunların meselesinin ağaç olmadığı da anlaşılmıştır. Bir haftadır ufak tefek tepkilerin dışında CHP'li arkadaşlarımızdan da bir tepki maalesef gelmemiştir. Her tarafa koşu koşu giden, TOMA'lara, tanklara tırmanan CHP'li milletvekilleri, "Benim kentim." dediği ve bir ağaç dalının kesilmesine razı olmadığı ve köşkü yürüttüğü Mustafa Kemal Atatürk'ün Yalova'sına gelip en azından üzüntülerini belirtmemişlerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; diğer taraftan, belediye meclisinde yaşananlar belki de bir iltir. Kendi meclis üyesini konuşturmayan, tepki gösteren, birkaç gence, tepki gösterdiği için biber gazı sıkkan bir belediye mevcuttur Yalova’da. Sayın Kılıçdaroğlu belediye çalışmalarını referans göstererek iktidar olmak istediğini söylüyor. Sakın Yalova Belediyesini söylemesin çünkü iktidarına mani olur. Büyük iddialarla ve ittifaklarla aldıkları belediye altı ayda çökmüştür. Eğer bunları AK PARTİ’li bir belediye yapsaydı Yalova nasıl olurdu tahmin edemiyorum. Elbette ki biz Yalova’nın bir arenaya dönmesini istemiyoruz, elbette ki başka yerlerde yaşanan olumsuzlukların güzel ilimizde yaşanmasını istemiyoruz ama sizler burada böyle sakın mi oturdunuz merak ediyorum. Belediye Başkanının önceki günkü açıklaması çok manidardır. Diyor ki: “Bunların hepsinden, bu süreçten Genel Başkanın -yani Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nun- haberi var.” İşte işin vahim tarafı da bu.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüzde 60’ı yeşil olan Yalova’yı biz ağaçlandırmaya devam edeceğiz. Bu cumartesi, yani iki gün sonra 200 çınar ağacı, 4 bin ıhlamur ve ceviz olmak üzere dikim kampanyası başlattık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Orman Bakanımıza huzurlarınızda teşekkür ediyorum ve tüm Yalovalı hemşehrilerimi, müsait olan siz değerli milletvekillerimizi cumartesi günün Yalova’ya davet ediyorum.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (Mersin) – Yırca’daki ağaçları ne yapmayı planlıyorsunuz?

TEMEL COŞKUN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Yalova’yla ilgili basında çıkan bazı şeyleri de paylaşmak istiyorum: “Atatürk’ün bir ağaç dalı için köşk yürüttüğü Yalova’ya yakışmayan manzara. Sana layık olamadık Atam.” Yine “Yalovalı onlarla ısınacak.” diyor. “Böyleydi, böyle oldu.” Bu yerel basında. Bir de ulusal basında fakire fukaraya odun dağıtacağını söylüyor Sayın Başkan. Hani bizi kömür dağıtıyor diye sık sık eleştirirlerdi ya onlar yaş ağacı kesip de dağıtmaya başladılar. Bu da herhâlde ilginç olsa gerekir. Bunu da mı MİT yaptı? Evet, Sayın Belediye Başkanı diyor ki: “Beni Karayolları sıkıştırdı, milletvekili sıkıştırdı.” Yani bunları böyle sıkıştıran hiç bitmiyor.

Ben bu vesileyle, önce insana saygı, daha sonra doğaya, ağaca saygı gösterme anlayışıyla hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı Yalova’da kesilen ağaçlarla ilgili eleştirisini yaparken o ağaç eleştirisinin ötesine geçerek Cumhuriyet Halk Partisinin tüzel kişiliğine ve Genel Başkanımıza yönelik bir eleştiri yaparak sataşmada bulunmuştur. Söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

Sataşma nedeniyle iki dakika süre veriyorum.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, Yalova Milletvekili Temel Coşkun’un yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve CHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce bu kürsüden konuşan Sayın Yalova Milletvekili Yalova’da kesilen ağaçlar nedeniyle bir genel eleştiri yaptı, sonra bunun ötesine geçerek Cumhuriyet Halk Partisini bu kesilen ağaçlarla özdeşleştirmek suretiyle bir eleştiri yaptı.

Eleştirinin ikinci bölümüne katılmıyorum. Birinci bölümde ifade ettiği Yalova’da kesilen ağaçlarla ilgili eleştiri konusunda ben de aynı hassasiyetleri paylaşıyorum. Yalova’da bu ağaçlar kesilmemeliydi. (CHP sıralarından alkışlar)

İHSAN ŞENER (Ordu) – Peki, niye kesildi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hiç kuşku yok. Bu konuda Yalova Milletvekilimiz Sayın Muharrem İnce de tüm insanlıktan özür dileyen bir açıklama yapmıştır. O ağaçlardan biz de üzüntü duyuyoruz.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Ama o ağaçları geri getirmiyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ancak, ben, şimdi bu sayın konuşmacıya bir öz eleştiri yapmasını tavsiye edeceğim.

Yalova Belediyesinde sıkılan biber gazı da üzüntü nedenidir. O da olmamalıydı. Ondan da ben özür diliyorum şimdi.

Peki, siz, Gezi’de sıkılan o biber gazı fişekleriyle öldürdüğünüz gençlerin ailesinden özür dileyecek misiniz? Eskişehir’de linç edilerek öldürülen Ali İsmail Korkmaz’ın ailesinden özür dileyecek misin? (CHP sıralarından alkışlar) O 14 yaşındaki Berkin Elvan’ın ailesinden özür dileyecek misiniz? Gezi’de kesilen ağaçlar nedeniyle özür dileyecek misiniz?

Evet, Gezi’de mesele sadece ağaçlar da değildi; memleketin, ülkenin, toplumun, özgürlük meselesiydi. Bu özgürlüklere baskı yapan bir iktidarın karşısında duran bir gençliğin, bir toplumun haykırışydı bu. Siz bu baskıcı, otoriter tutumunuz nedeniyle özür dileyecek misiniz? Atatürk Orman Çiftliği’ni katleden o saray nedeniyle milletten özür dileyecek misiniz?

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) DUYURULAR

1.- Başkanlıkça, 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerinde uygulanacak söz kayıt işlemleri ve usullerine ilişkin duyuru

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın Genel Kurulda görüşme takvimine ilişkin Danışma Kurulu önerisi dünkü birleşimde kabul edilmişti.

Bütçe ve kesin hesap kanunu tasarılarının Genel Kuruldaki görüşme programı Türkiye Büyük Millet Meclisi İnternet sayfasında yer alacak ve bastırılarak sayın üyelere dağıtılacaktır.

Bütçeler üzerinde şahısları adına söz almak isteyen sayın üyelerin söz kayıt işlemleri 8 Aralık 2014 Pazartesi günü 10.00 ile 10.30 saatleri arasında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Toplantı Salonunda Başkanlık Divanı kâtip üyelerince yapılacaktır. Söz kaydını her sayın üyenin bizzat yaptırması gerekmektedir. Başkası adına söz kaydı yapılmayacaktır. Belirtilen saatler dışındaki söz kayıtları Kanunlar ve Kararlar Başkanlığınca yapılacaktır. Sayın üyelerin bilgilerine sunulur.

Sayın milletvekilleri, Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün’ün dünkü birleşimde bir açık oylamada sehven kullandığı oyuna ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına hitaben yazılmış bir yazısı olmuştur. Tutanaklara geçmesi açısından okutup bilgilerinize sunacağım. Ancak, açık oylama tamamlanmış ve sonucu açıklanmış olduğundan oyunun düzeltilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Yazıyı okutuyorum:

VI.- DÜZELTİŞLER

1.- Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün'ün, 3/12/2014 tarihli 22'nci Birleşimde 202 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın açık oylamasında sehven "ret" oyu verdiğine ve oyunun "kabul" olarak düzeltilmesi için gereğinin yapılmasına ilişkin düzeltmesi (x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Divan Başkanlığına

03.12.2014 tarihinde TBMM'de oya sunulan Kıbrıs ile ilgili Uluslararası Anlaşması görüşmelerinde sehven (yanlışlıkla) ret oyu verdiğimi daha sonradan öğrendim. Oyum kabul şeklinde olacaktır. Yanlışlığın düzeltilmesi için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.04.12.2014

Hüseyin Aygün

Tunceli

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bilgilerinize sunulmuştur.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'ne ve 4 Aralık Mekteb-i Mülkiyenin kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün 4 Aralık Dünya Madenciler Günü. Dünya Madenciler Günü'nü maalesef kutlayamıyoruz. Bugün Ermenek'te toprak altında kalmış olan son madenciler de çıkarıldı. Ermenek'te, Soma'da ve diğer yerlerde, maden ocaklarında kaybettiğimiz bütün madencilerimize tekrar Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine, yakınlarına ve milletimize sabır ve başsağlığı diliyorum ve Hükümeti bu konuda gerekli yasal düzenlemeleri yapmak üzere göreve davet ediyorum. Bu konuda bizim geçen hafta cuma günü vermiş olduğumuz İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanun Teklifi'miz mevcuttur. Bu teklifi ele alalım, eksiği varsa tamamlayalım ve bütçeden sonra bunu yasalaştıralım.

4 Aralık aynı zamanda Mekteb-i Mülkiyenin yani Siyasal Bilgiler Fakültesinin kuruluş yıl dönümüdür. Ben de, bu okulu zamanında kuran Osmanlı padişahına, bugünlere getiren cumhuriyetimize, cumhuriyeti kuran Mustafa Kemal Atatürk ve onun arkadaşlarına, okula hizmeti olmuş bütün akademik kadromuza, yöneticimize teşekkür ediyorum ve Mekteb-i Mülkiye Türkiye'nin geleceğinde her zaman olacaktır. Bunu ifade ederek sözlerime son veriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, okutuyorum:

(x) Bu düzeltme önergesine ilişkin açık oylama sonucu 3/12/2014 tarihli 22'nci Birleşim Dergisi'nin 133'üncü sayfasındadır.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ**

1.- Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve 19 milletvekilinin, Adana'nın şehir içi trafik ve ulaşım sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1161)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Adana İlinin şehir içi trafik ve ulaşım sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi için Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1) Ali Demirçalı	(Adana)
2) Ramis Topal	(Amasya)
3) Ali Serindağ	(Gaziantep)
4) Celal Dinçer	(İstanbul)
5) Tolga Çandar	(Muğla)
6) Hülya Güven	(İzmir)
7) Kadir Gökmen Öğüt	(İstanbul)
8) Muharrem Işık	(Erzincan)
9) Ahmet İhsan Kalkavan	(Samsun)
10) Selahattin Karaahmetoğlu	(Giresun)
11) Mehmet Şevki Kulkuloğlu	(Kayseri)
12) Mahmut Tanal	(İstanbul)
13) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
14) Bülent Tezcan	(Aydın)
15) İdris Yıldız	(Ordu)
16) Veli Ağbaba	(Malatya)
17) İhsan Özkes	(İstanbul)
18) Namık Havutça	(Balıkesir)
19) Haydar Akar	(Kocaeli)
20) Haluk Eyidoğan	(İstanbul)

Gerekçe:

Hızlı kentleşme, sanayileşme ve nüfus artışının beraberinde getirdiği sorunlar hiç kuşkusuz ulaşım sektörüne de yansımaktadır. Kentleşme oranı toplumun ekonomik ve sosyal gelişmişliğinin bir göstergesi olarak görülebilir; ancak planlı kentleşme, mevcut altyapısıyla, taşıma altyapısıyla bir bütündür. Bu nedenle ulaşım ve onun bir parçası olan trafikle ilgili yapılacak planlamalar ve çözüm önerileri de bir bütünlük içerisinde olmak zorundadır.

Devletlerin temel görevi, ekonomik ve toplumsal gelişmenin ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde ulaşım kapasitesini yaratabilmek, günün koşullarına, ülke ve toplum çıkarlarına uygun taşıma sistemlerini kurmak ve koordine etmektir.

Adana 2008 yılında “yaşanabilir kentler” sıralamasında 45'inci iken, 2011 yılında 55'inci sıraya kadar geriledi. Bunun nedeni açık; bir türlü çözilemeyen, gittikçe içinden çıkılamayan trafik sorunu neden olmaktadır.

Adanalı için tam bir işkenceye dönüşen ulaşım sorunu kronikleşmiş vaziyettedir. Kent içi ulaşım konusunda mevcut yaklaşım ve uygulamalar, Adana Ulaşım Master Planı olmayışından dolayı daha çok günü kurtarmak, lokal çözümler üretmekle sınırlıdır. Bilinmektedir ki, kent içi ulaşımı içinden çıkılmaz bir hâle getiren lokalize edilen uygulamalardır.

İlimizde giderek ızdıraba dönüşen, içinden çıkılmaz bir hâl alan kent içi ulaşım sorununun çözümünde, kentte yaşayanların etkin katılımı ile belirlenen, önceliklere ve ihtiyaçlara dayalı bir yöntem hiç denenmediğinden sorun çığ gibi büyümektedir.

Çözümün daha çok yol ve kavşakta değil, insanları gidecekleri noktalara eristirebilecek iyi ve modern bir toplu taşıma sisteminde olduğunu anlamalıyız. Yani, problemi doğru belirlemek ve çözümü de ona bağlı olarak doğru yerlerde aramalıyız. Bu sayede, şehirlerimizi daha fazla asfalta ve yola boğmadan daha yaşanabilir hâle getirebileceğiz.

Günlük yaşantının en az üç beş saatini trafikte harcayan insanlar trafikte geçirdikleri bu sürenin hızlı, konforlu, emniyetli, ekonomik ve daha kısa olması için bir arayış içerisindeyler. Ayrıca trafik altyapısında ve kamuoyundaki trafik bilincinde yeterli gelişme sağlanamaması nedeniyle trafik, Adana'nın en öncelikli çözülmesi gereken sorunlarının başında yer almaktadır.

İşin acı yönü, bu kaosu artırıcı yönde çok hızlı ve önlenemeyen, daha doğrusu önlenmesi için bilimsel hiçbir önlem alınmayan, yeni vasıtaların trafiğe çıkma yoğunluğu da konuyu gittikçe çözümsüzlüğe itmektedir. Trafik tescil şubesi verilerine göre Adana kent merkezindeki tescilli motorlu araç sayısı 31 Temmuz tarihi itibarıyla 419.422 oldu. Merkez dışında kalan ilçelerdeki araç sayısı ise 82.739 oldu.

Her gün yüzlerce yeni aracın trafiğe çıkacağı göz önüne alındığında, yapılacak yeni alt geçitlerin, kavşakların, kaldırımaların, otoparkların, yeni yolların bir işe yaramayacağı aşikârdır.

Demek ki trafik sorunu geçici yöntemlerle çözülmemiştir ve çözüm beklemektedir. Bu önemli sorun çözüme kavuşturulmadığı sürece her gün beşerî, ekonomik, psikolojik ve sosyal kayıplarımızın nelere mal olduğu herkesin malumudur. Öyleyse, diğer önemli sorunlarımızla beraber trafik sorunu da bir an önce çözüme kavuşturulmalıdır. İnsanın kent yaşamında mutlu ve huzurlu olması sağlanmalı ve kent merkezleri insan odaklı hâle getirilmelidir. Bu kentin ilgiye ihtiyacı var. Tarihî ve doğal güzellikleri ile Türkiye'nin eşsiz kentlerinden biri olan ilin sorunları Meclise taşınmalı ve sorunlarına kalıcı çözümler bulunmalıdır.

2.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar ve 32 milletvekilinin, Büyük Menderes havzasındaki kirliliğin boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1162)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gerekçesini ekte sunduğumuz Büyük Menderes havzası kirliliğinin araştırılması ve çözüm önerilerinin belirlenmesi için Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Metin Lütfi Baydar	(Aydın)
2) Yıldırım Sapan	(Antalya)
3) Hülya Güven	(İzmir)
4) Muharrem Işık	(Erzincan)
5) Ramazan Kerim Özkan	(Burdur)
6) Sakine Öz	(Manisa)

7) Ali Sarıbaş	(Çanakkale)
8) İhsan Özkes	(İstanbul)
9) Veli Ağbaba	(Malatya)
10) Dilek Akagün Yılmaz	(Uşak)
11) Bülent Tezcan	(Aydın)
12) Doğan Şafak	(Niğde)
13) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
14) Hasan Ören	(Manisa)
15) Mustafa Serdar Soydan	(Çanakkale)
16) Haluk Eyidoğan	(İstanbul)
17) Kadir Gökmen Ögüt	(İstanbul)
18) Kazım Kurt	(Eskişehir)
19) İzzet Çetin	(Ankara)
20) Hasan Akgöl	(Hatay)
21) Tolga Çandar	(Muğla)
22) Faik Tunay	(İstanbul)
23) Ali Serindağ	(Gaziantep)
24) Ahmet İhsan Kalkavan	(Samsun)
25) Mehmet Şevki Kulkuloğlu	(Kayseri)
26) Mahmut Tanal	(İstanbul)
27) İdris Yıldız	(Ordu)
28) Namık Havutça	(Balıkesir)
29) Ramis Topal	(Amasya)
30) Haydar Akar	(Kocaeli)
31) Ali Haydar Öner	(Isparta)
32) Celal Dinçer	(İstanbul)
33) Selahattin Karaahmetoğlu	(Giresun)

Gerekçe:

Büyük Menderes Batı Anadolu'nun en büyük nehridir ve Ege Denizi'ne dökülmekte olup uzunluğu 560 kilometredir. Afyon ili Dinar ilçesi yakınlarında Suçikan mevkiinde doğar. Işıklı ve Kufi çaylarını biriktiren Işıklı Barajı'ndan çıkıp Çivril, Çal ve Baklan ovalarını geçer ve Çal'ın doğusundan kuzeye dönerek Bekilli ve Güney ilçesine doğru derin bir yatakta akar. Uşak'tan gelen ve Menderes'in en büyük kollarından olan Banaz Çayı'nı da alarak Sarayköy Ovası'na iner. Denizli hudutları içindeki Çürüksu ve Gökpınar çayları ile beslenerek batı yönünde ilerler. Nazilli, Aydın ve Söke ovalarını besleyip 560 km uzunluğundaki yolculuğunu Söke ilçesi Dımburun mevkiinde Ege Denizi'ne dökülerek tamamlar. Toplam yağış alanı 11.852 kilometrekaredir.

Havzanın yukarı kısmında, Dinar, Sincanlı, Çardak ovaları ve Denizli'deki en geniş düzlük alanlar olan Çivril, Baklan ve Kaklık ovaları bulunur. Havzanın orta kısmında Sarayköy, Tavas ovaları yer alırken Büyük Menderes Ovası havzanın aşağı kısmındadır. Büyük Menderes Ovası da Aydın, Söke, Yenipazar, Koçarlı, Karpuzlu, Çerkez ve Çine ovalarını kapsar. Havzanın aşağı kısmında ise Balat Ovası yer almaktadır. Işık Gölü, Karagöl, Buldan Yayla Gölü, Karakuyu Sazlığı, Bafa ve Azap Gölü ile Büyük Menderes deltası, Havzanın içinde yer alan sulak alanları oluşturmaktadır.

Büyük Menderes havzası geçirdiği jeolojik evrim itibarıyla deniz, tatlı su ve dağ gibi farklı oluşumlarla ev sahipliği yapar. Havzanın çeşitli iklim koşullarına sahip olması zengin biyolojik çeşitliliği beraberinde getirir. Havzadaki koruma alanları, Dilek Yarımadası ve Büyük Menderes Deltası Millî Parkı, Honaz Dağı Millî Parkı, Bafa Gölü Tabiat Parkı, Akdağ Tabiat Parkı, Işıklı Gölü Sulak Alan Koruma Bölgesi, Afyon Sandıklı-Akdağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, Denizli Çivril-Akdağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, Karakuyu Sazlıkları Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, Muğla Yılanlı Çakmak Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ve Pamukkale Özel Çevre Koruma Bölgesi'dir.

Havza topraklarının tarımsal üretim yapılan Türkiye'nin tarımsal potansiyel bakımından önde gelen alanlarından olan Büyük Menderes havzası, Denizli'den başlayarak Ege Denizi kıyılarına uzanan çok geniş ovaları kapsar. Bu ovalarda pamuk, sebze ve meyve üretimi yapılmaktadır.

Büyük Menderes Nehri, yerleşim yerlerinden kaynaklanan evsel atık sular, sanayi kuruluşlarında oluşan endüstriyel atık sular, aşırı, zamansız ve yanlış kullanımın etkileriyle kirletilmektedir. Atık alıcı ve taşıyıcı ortamı olarak işlevini sürdüren Büyük Menderes'e teknolojik, evsel ve kentsel atıkların deşarj edilmesi, milyonlarca yılda oluşan ekolojik dengelerin birkaç on yılda bozulması sonucunu getirmiştir. Denizli, Uşak ve Aydın illerinde, Büyük Menderes Nehri'ne atık sularını arıtmadan savaklayan 20 tür endüstri kuruluşu mevcuttur. DSI havza istatistiklerinde Büyük Menderes Nehri havzasındaki belediye sayısı 165 olarak verilmektedir, bunlardan yalnızca 6'sında kanalizasyon şebekesi bulunmaktadır.

Menderes havzasındaki kirliliğin boyutlarının tam olarak ortaya çıkarılarak çözüm önerilerinin tespit edilmesi, sürdürülebilir tarımsal ekonomi ve çevre için önem arz etmektedir. Açıklanan bu nedenlerle Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

3.- İstanbul Milletvekili Umut Oran ve 29 milletvekilinin, Avrupa Birliğiyle tam üyelik süreci ile 23 ve 24'üncü fasılların açılmasının önündeki engellerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1163)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

31 Ekim 1959 tarihinde yapılmış bulunan başvuru ile başlayan Avrupa Birliği ile ortaklık sürecinde 1963 yılında Ankara Anlaşması, 1970 yılında Katma Protokol imzalanmış, 1999 tarihli Helsinki'de yapılan AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesinde tam üyeliğe adaylığımızın kabulüyle yeni bir aşama kaydetmiş, 8 Mart 2001 tarihinde ilk katılım ortaklığı belgesi AB Konseyi tarafından onaylanmış, 17 Aralık 2004 tarihinde alınan AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi kararı gereği de 3 Ekim 2005 tarihinde AB'ye tam üyelik sürecimiz başlamıştır.

Geçen yedi yılda beklenen gelişmeler kat edilememiş, tam üyelik hedefine ulaşmak için müzakerelerde kapatılması gereken 33 başlıktan ancak bir tanesi kapatılabılmış, 10 Ekim 2012 tarihinde açıklanan AB İlerleme Raporu çerçevesinde siyasi alanda birçok eksikliğin olduğu gözükmüş, bu eksikliklerin tespiti ve giderilmesiyle ülkemizde yaşayan insanların hak ettikleri demokrasi ve yaşam standartlarına kavuşturulması için gereken reformların ise güçlü bir şekilde uygulamaya geçemediği endişeleri ortaya çıkmıştır.

Bütün bu gerekçelerle, AB ile tam üyelik sürecinin izlenmesi, kabul edilen rapor kapsamında gereken önlemlerin alınması, 23 ve 24'üncü fasılların açılmasının önündeki engellerin araştırılarak bu engellerin aşılması, bu zamana kadar hangi alanlarda ve hangi sebeplerle sürecin durma noktasına geldiğinin belirlenmesi, acil reform yapılması gereken alanların tespiti ile bu reformların çerçevelerinin belirlenmesi için alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla, Anayasa'nın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

1) Umut Oran	İstanbul
2) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	İstanbul
3) Ramazan Kerim Özkan	Burdur
4) Muharrem Işık	Erzincan
5) İhsan Özkes	İstanbul
6) Veli Ağbaba	Malatya
7) Ali Sarıbaş	Çanakkale
8) Hülya Güven	İzmir
9) Bülent Tezcan	Aydın
10) Sakine Öz	Manisa
11) Mustafa Serdar Soydan	Çanakkale
12) İzzet Çetin	Ankara
13) Hasan Ören	Manisa
14) Doğan Şafak	Niğde
15) Haluk Eyidoğan	İstanbul
16) Kazım Kurt	Eskişehir
17) Hasan Akgöl	Hatay
18) Tolga Çandar	Muğla
19) Kadir Gökmen Ögüt	İstanbul
20) Ali Serindağ	Gaziantep
21) Ahmet İhsan Kalkavan	Samsun
22) Mehmet Şevki Kulkuloğlu	Kayseri
23) İdris Yıldız	Ordu
24) Mahmut Tanal	İstanbul
25) Namık Havutça	Balıkesir
26) Ramis Topal	Amasya
27) Haydar Akar	Kocaeli
28) Ali Haydar Öner	Isparta
29) Celal Dinçer	İstanbul
30) Selahattin Karaahmetoğlu	Giresun

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, Muş Milletvekili Demir Çelik ve arkadaşları tarafından, ders kitapları başta olmak üzere toplumsal alanın tümünde engellilere yönelik dışlayıcı, ötekileştirici ve ayrımcı pratik ve uygulamaların neler olduğunun ve engellilerin toplumsal yaşama eşit bir şekilde katılımı için neler yapılması gerektiğinin araştırılması amacıyla 22/4/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, Genel Kurulun 4 Aralık 2014 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/12/2014

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 4/12/2014 Perşembe günü (Bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisini, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Pervin Buldan

İğdır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

22 Nisan 2014 tarihinde, Muş Milletvekili Demir Çelik ve arkadaşları tarafından verilen (5275 sıra no.lu), ders kitapları başta olmak üzere toplumsal alanın tümünde engellilere yönelik dışlayıcı, ötekileştirici ve ayrımcı pratik ve uygulamaların neler olduğunun ve engellilerin toplumsal yaşama eşit bir şekilde katılımı için neler yapılması gerektiğinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, 4/12/2014 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi üzerinde lehinde söz isteyen Erol Dora, Mardin Milletvekili.

Buyurun Sayın Dora.

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ders kitapları başta olmak üzere toplumsal alanın tümünde engellilere yönelik dışlayıcı, ötekileştirici ve ayrımcı pratik ve uygulamaların araştırılması amacıyla vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerine Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Eğitimden sağlığa, ulaşımdan iş hayatına, ekonomik ve sosyal her türlü alanın dışında bırakılmasının yanı sıra, toplumsal sürece katılımdaki demokratik haklar ve en temel insan haklarından da büyük ölçüde mahrum bırakılan engelliler, meselenin sosyal bir olgu olarak algılanmaması sebebiyle ancak vicdani duygularla üzerinde durulan hayırseverlik faaliyetlerinin konusu olmak durumunda kalmışlardır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ Hükûmeti, engelli bireylerin sorunlarına yönelik sosyal devlet ilkesi çerçevesinde geliştirilmesi gereken sosyal politikaları genellikle seçimlere endeksli, yüzeysel, popülist ve şefkatçi yaklaşımlarla geçiştirmektedir. Elbette bu söylediklerimizi somut örneklerle temellendireceğiz ve konuşmamıza engelli çocuklarımızın, engelli yurttaşlarımızın ve onların ailelerinin karşı karşıya bulunduğu gerçek sorunlardan bahsederek devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, örneğin, ilgili hastane raporunda ağır engelli tanısı konulmuş bir yurttaşımız mevcut yasalara göre bakım hizmetlerinden yararlanma hakkına sahip olabilmektedir. Bu ağır engelli yurttaşımız bir bakımevine yatılı olarak yerleştirilebilmekte ve devlet bu yurttaşımızın bakımı için bakımevine 2 asgari ücret yani yaklaşık 2 bin TL ücret ödemektedir. Aynı ağır engelli yurttaşımız ailesi tarafından bakımevine gönderilmediğinde ve engelli bireyin bakımını aile üstlendiğinde aileye bakım ücreti olarak aylık sadece 1 asgari ücret ödenmektedir. Açıkça görmekteyiz ki devletin aileye bugünün değerlerinde aylık 2 bin TL ödemesi gerekirken devlet bin TL ödeyerek engelli ailesinin aylık bin TL'sini açıkça gasbemektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; engelli yurttaşlarımızın ekonomik temelli yaşadığı sorunlardan biri de 2022 sayılı Kanun kapsamında yüzde 40 ve üzeri iş gücü kaybı olan engelli yurttaşlarımıza ödenen maaşlardır. Üç ayda bir ödenen ve aylık ortalama 250-300 TL'ye tekabül eden bu maaşla engelli bir yurttaşın geçinebilmesi bir yana, temel ihtiyaçlarını bile karşılaması mümkün değildir. Hükûmet, beden ve ruh sağlığı sebebiyle çalışamayacak durumda olan engelli yurttaşlarımıza aylık 300 TL'ye denk düşen üç aylık ödemeler yaparak engelli yurttaşlarımızla âdeta dalga geçmektedir.

Değerli milletvekilleri, engelli çocuklarımızın, kardeşlerimizin maruz bırakıldığı bir diğer sorun alanı da eğitim sistemidir. Devlet, Anayasa gereği tüm yurttaşlarına eşit bir eğitim imkânı sunmakla mükellefken, diğer birçok alanda olduğu gibi, bu alandaki sorumluluğunu da layığıyla yerine getirmemektedir. Örneğin, devlet, engelli bireylerin aldıkları özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetinin haftalık sadece 3 seansının ücretini ödemektedir. Engelli bireyin ihtiyacı olan eğitim ve rehabilite hizmetinin kalan seanslarının ücretini ise engelli bireyin ailesinin ödemesi istenmektedir.

Değerli milletvekilleri, özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetinin bir seans ücreti yaklaşık 60 TL'dir. Örneğin, bir engelli bireyin bu hizmeti haftada on saat alması gerektiğini varsayalım. Devletin haftalık on saatlik bu hizmetin üç saatini karşılamasına karşın ailenin ödemesi gereken ücret haftalık 420 TL'dir, aylık ise yaklaşık 1.700 TL'ye tekabül etmektedir.

Sayın Millî Eğitim Bakanına sormak istiyorum: Bu düzeyde bir ücreti karşılayabilecek aile sayımız kaçtır? Engelli birey için eğitim ve rehabilite süreçlerinin neredeyse bir ömür boyu sürdüğü dikkate alındığında, ailelerin bu ücretleri karşılaması mümkün olmamaktadır.

Değerli milletvekilleri, “Çocuğunun eğitim ve rehabilite ücretlerini karşılayamayan aileler bu durum karşısında ne yapmaktadır?” diye soracak olursak, devletin ödediği haftalık üç seans eğitime razı olmak zorunda kalmakta ve çocukların ihtiyacı olan ek seansları alamamaktadırlar. Tabii, bunun sonucunda engelli bireye uygulanan düşük yoğunluklu eğitim ve tedavi ücreti neticesinde engelli bireyin gelişiminde ya hiçbir ilerleme olmamakta ya da bu gelişim çok düşük seviyelerde seyretmektedir.

Değerli milletvekilleri, eğitim konusunda engelli çocukların ayrımcılığa maruz bırakıldıkları bir diğer konu da özel alt sınıf uygulamasıdır. Engelli olmayan çocuklar, ilkokuldan itibaren kendi yaşlarıyla aynı sınıflarda eğitim görme imkânına sahip iken engelli çocuklar yaş esasına dikkat edilmeksizin, belli okullarda oluşturulmuş özel alt sınıflarda, farklı yaş gruplarıyla aynı sınıfta eğitim görmeye mecbur bırakılmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığının engelli çocuklara yönelik bu ayrımcı politikasından vazgeçmesi ve özel alt sınıfların da diğer sınıflar gibi yaş esasına göre oluşturulması için gerekli altyapı, eğitimci ve yardımcı eğitimci sorununu gidermesi gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; otizmlî çocuklarımız da yine engelli bireyler içerisinde farklı özgünlüklere sahip, dolayısıyla özgün eğitim yöntemlerine ve ortamlarına ihtiyaç duyan başka bir grubu oluşturmaktadır ancak Millî Eğitim Bakanlığının çarpık eğitim sistemi içerisinde bu çocuklarımız da âdeta heba edilmektedir. Otizmlî çocuklara yönelik oluşturulması gereken özgün eğitim ortamı ve uygun eğitim personeli konusunda Millî Eğitim Bakanlığının nitelikli bir altyapı oluşturma pratiğinden bahsedilemez. Otizmlî çocuklar sınıfı uygulaması göstermelik bazı pilot uygulamaların ötesine geçememiş ve bu çocuklarımız da engel durumlarındaki özgünlük dikkate alınmaksızın özel alt sınıflarda farklı niteliklere sahip engel gruplarıyla, farklı yaşlarda çocuklarla eğitim almak zorunda bırakılmaya devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de engelli bireylerin durumlarının insan haklarıyla olan ilişkisine dair imzalanan sözleşmelere çoğunlukla yüzeysel ve popülist açıdan yaklaşılmakta, yardım eli uzatma biçimindeki yaklaşım devlet algısı açısından büyük ölçüde devam etmektedir. Bu konuda sorun yaşanan en önemli alanlardan birisi de önergemizin ana konusu olan ders kitaplarıdır. Eğitim sisteminde okul binalarından ders kitaplarına kadar engellilerin gözardı edildiği ya da yeterli düzeyde hassasiyet gösterilmediği ortadadır. Bunu en açık biçimde ortaya koyan çalışmalardan biri de İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezinin hazırladığı rapordur. Bu çalışma kapsamında 68 ders kitabı taranmıştır. Rapora göre, engellilik, kitaplarda genellikle “farklılıklarımız” başlığı adı altında ele alınıyor. Kusurlarına rağmen engellilerin farklılıklarını kabul etmek gerektiği gibi, acıma duygusu uyandıran ifadelere yer veriliyor. Çalışmada, bu tür ifadelerin engellilere dair olumsuz yargı kalıplarını pekiştirici nitelikte olduğu vurgulanıyor. Engellilik; eksiklik, hastalık ve kusurluluk olarak ele alınıyor. Ders kitaplarında normal birey olarak görülmeyen engelliler için sık sık yardıma muhtaç oldukları vurgusu yapılıyor. Ders kitaplarındaki metinlerin ve görsellerin hemen hemen tamamında, engelliler, kendi başlarına sokağa çıkamayan, karşıdan karşıya geçemeyen, çalışamayan insanlar olarak resmediliyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; engelliliği kişisel bir trajedi olmaktan çıkartıp bu konuda devlet kurumlarının ve toplumun dayattığı engelleri merkeze koyan bir bakışa acilen ihtiyaç vardır. Kişiler ne ekonomik bir değer ne de işe yararlılıkları bakımından değil, sadece ve sadece insan olmaları bakımından bir anlam ifade ettikleri için değerlidirler. Bu durum, engelli bireyler için de kaçınılmaz olarak böyledir. Ders kitapları başta olmak üzere, toplumsal alanın tümünde engellilere yönelik dışlayıcı, ötekileştirici ve ayrımcı pratik ve uygulamaların neler olduğunun ve engelli yurttaşlarımızın toplumsal yaşama eşit bir biçimde katılımı için neler yapılması gerektiğinin araştırılması elzemdir.

Bu bağlamda, vermiş bulunduğumuz araştırma önergesine Mecliste grubu bulunan bütün siyasi partilerin desteğini bekliyor, bu duygularla tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen İsmail Tamer, Kayseri Milletvekili.

Buyurun Sayın Tamer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisinin vermiş olduğu engellilerle ilgili Meclis araştırması önergesinin aleyhinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Son on üç yıla bakıldığında, engellilik alanında ciddi bir gelişme kazanıldığını görmek kaçınılmazdır. Engelli kardeşlerimize, vatandaşlarımıza ve yakınlarına eğitimden istihdama, sosyal güvenlikle sağlığa birçok alanda yenilikler, iyileştirmeler kazandırılmıştır. Özellikle 2002 ile 2011 yılları arasında engellilik alanında devrim sayılabilecek nitelikte adımlar atılmış ve 2005 yılında ülkemizde ilk engelliler kanunu çıkarılmıştır. Bundan önce engellilerle ilgili ne kanun vardı ne de bir yönetmelik vardı, hiçbir şey yoktu. 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun’un uygulanmasına ilişkin, ilgili diğer mevzuatla birlikte, yaklaşık 1.500 maddelik bir engelliler hukuku oluşturulmuştur. Birleşmiş Milletlerin engelliler hakkındaki ilgili sözleşmesi göz önüne alınmış, 30/3/2007 tarihinde imzalayarak sözleşmeye ilk imza atan ülkelerden birisi konumuna gelmiş olduk. Sözleşme, 27/05/2009 tarihli Bakanlar Kurulu Kararıyla da onaylanarak yürürlüğe girmiş oldu.

Engellilik alanında bu olumlu gelişmeleri 2010 yılında Anayasa düzeyine taşınmış ve Anayasa’nın 10’uncu maddesinde yapılan değişiklikle engelliler için alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılmayacağı hükmü getirilerek engellilere ayrıca bir pozitif ayrımcılık getirilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız son derece yeni bir sürü tedbirler almış, bu çerçevede, 2012 yılında engellilik alanında uluslararası iş birliğini güçlendirmek ve Avrupa Konseyi Engellilik Eylem Planı’nı uygulamayı izleyen Engelli Hakları Uzmanlar Komitesi artık Bakan Yardımcılığı düzeyinde temsil edilmeye başlanmıştır. 2013 yılında tüm mevzuatta “sakat”, “özürlü”, “çürük” ibaresini “engelli” ibaresiyle değiştirerek hem taraf olduğumuz Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi’nde hem de çeşitli insan hakları belgelerinde belirtilen belgelerle yine “sakat”, “özürlü” ve “çürük” ibareleri yerine “engelli” ibaresini getirerek onlara ne kadar değer verdiğimizizin bir ifadesi olarak karşımıza çıkarılmıştır.

Engelli Hakları İzleme ve Değerlendirme Kuruluyla birlikte Başbakanlık genelgesi 19 Temmuz 2013’te Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Engelli hakları izleme ve değerlendirme kurulları oluşturulmuş; bunlar, her dönem içerisinde engellilerle ilgili eksiklikleri tespit edip tedbir alma yönünde çalışmalar yapmaktadır.

2014 yılında, torba yasayla engelliler alanında özellikle son on yılda yaşanan tıbbi bakıştan sosyal ve toplumsal temelli bakışla, 5370 sayılı Engelli Hakları Kanunu’nun temel maddelerini yansıtmak kaydıyla Birleşmiş Milletler Engelliler Kişilik Haklarına İlişkin Sözleşme’ye tam uygun hâle getirilmiştir.

Yine, istihdama baktığımızda, istihdamda engellilerle ilgili pek çok değişiklik yapmışız. Kamuda engelli istihdamını ortaya atmışımız. 2010 yılında ve sonrasında Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile kamudaki engelli istihdamı istisna kapsamına alarak kadro sınırlaması dışında bırakmışızdır. Engelli memurlara gece nöbeti vardiyası verilmemesi ve engelli memurların mesai ve dinlenmeleriyle ilgili sürelerin farklı belirlenmesi imkânı sağlanmıştır.

Özel sektörde de çok şey yapılmıştır. Yine, Aile Bakanlığımız sayesinde kamuda engelli istihdamına yönelik olarak -Devlet Memurları Kanunu değiştirerek- engellilere ayrı bir merkezî sınav uygulamasını ilk defa biz başlatmışızdır. Engel gruplarına özgü hükümler de içeren merkezî yerleştirme sınavına ilişkin yönetmelik yürürlüğe girmiş, 2012 yılında ilk merkezî sınavı gerçekleştirmiştir. Sınava 60 bini aşkın engelli vatandaşımız katılmış ve 29 Nisan 2012 tarihinde 81 il merkezinde 41.756 personelin görevlendirildiği -968 sınav binasında, 12.128 sınav salonunda-bu sınav gerçekleştirilmiştir. Engelli Memur Seçme Sınavı ve kura sistemiyle iki yıl içinde 13 bine yakın engellinin yeni memur olarak atanması sağlanmıştır. Bu sayede, 2002 yılında engelli kontenjanında memur olarak çalışan engelli sayısı sadece 5.777 iken, artık bugün 34.088 engelli vatandaşımız belli bir iş yerine memur olarak yerleştirilmiştir. Bir sınavla, on yılda yapılan yerleştirme kadar yerleştirme yapılabilmiştir. Neredeyse yüzde 500’leri aşan bu artışlar hepimizin bileceği gibi dünyadaki ekonomik krizlerin olduğu bir dönemde gerçekleştirilmiştir, bu da çok anlamlıdır değerli arkadaşlar. 2014 yılında torba yasayla kendisi, eşi ve birinci derece kan hısımlığı bulunan bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri engelli olan memurların engellilik durumundan kaynaklanan yer değiştirme talepleri de göz önüne alınmıştır.

Özel sektörde de çok değişiklikler yapılmıştır. Özellikle istihdam ve iş gücü artırılmasında kamuda bir yıl içinde istihdam edilenlerin sayısı 2002’de 10.883 iken, 2013’te 34.476’ya yükselmiştir. Diğer taraftan, özel sektörde çalışmakla yükümlü olan engelli sayısında 107.392 rakamını bulmuşuz ve bunun 81.478’ini özel sektörlerde işe almalarını sağlamışız; açıkta kalan 25 bin civarındaki engelliye yine yerleştirmekle ilgili çalışmalarımız devam etmektedir. Yaptığımız en önemli işlerden biri de Korumalı İşyerleri projelerini geliştirmektir. Korumalı iş yeri projeleriyle engelli istihdamına katkı sağlayacak olan sivil toplum kuruluşlarına yön göstermek amacıyla Korumalı İşyeri Rehberi’ni hazırlayıp hizmete sunmuşuzdur. İş yerleri hakkındaki yönetmeliğin özellikle, 26 Kasım 2013 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmesini sağlamışızdır. Engelli bireylerin kendi ayaklarının üzerinde durabilmeleri için KOSGEB’le iş birliği yaparak yeni projeleri, Engel Tanıma Projesi’ni ortaya koymuşuzdur.

Değerli arkadaşlar, evde bakıma önem vermişiz, evde ulaşamayan pek çok engelli kardeşimizin, oralara kadar giderek, yeni bir sistem içerisinde evde bakımları sağlanmıştır. Yine, TRT’yle iş birliği yaparak onlara yönelik programlar hazırlanmıştır. Ayrıca, “Biz öldükten sonra engellimize kim bakacak?” diyen annelerin bu konudaki dertlerini ortadan kaldırmışız; 2002 yılında 21 bakım ve rehabilitasyon merkezinde 1.843 engellimize hizmet verilirken, ekim ayında bu rakamı, 165 merkezde, 5.747’e kadar çıkarmışızdır. Bunlar çok önemli gelişmelerdir. Bakıma muhtaç engelli bireylere yönelik, özel bakım merkezlerine yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. Umut Evlerini açmışızdır. Yine, erişilebilirliği sağlamışızdır. Tabii, zaman dar olduğu için yapmış olduğumuz pek çok hizmeti burada ifade etmek belki zor ama, işaret dili tercümanlığını, yine Engelsiz Bilişim projelerini, Üçüncü Göz ve Üçüncü Kulak projelerini; yine, Bilgiye Engelsiz Erişim Platformu’yla yine bunların hepsini ücretsiz hâle getirerek bunu sağlamışızdır.

Eğitimde de pek çok iş yaptık. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde öğrenim gören öğrenci sayısı 2006’da 82 binken, Ocak 2013 tarihinde bu rakam 275.886’ya yükselmiştir. 2004-2005 öğretim yılında 6.901 engelli öğrencimize taşıma hizmeti verirken, bugün için 7 kat yükselmiş, 46 bine yükseltmişizdir. Ücretsiz taşıma için ayrılan kaynak 2004 yılında... Özellikle 2013 yılında 95 milyon TL’ye yükseltmişizdir.

Zamanım daraldı ama şunu ifade etmek istiyorum: “Engellilik...” bir sosyal devlet projesidir, bunu da en iyi şekilde Hükümetimiz yapabilmektedir. Özellikle engelliye siyaset üstü görmek lazımdır.

Biz bu güzel duygular içerisinde, tüm engelli kardeşlerimize ulaşmaya devam edeceğiz, eksik olan her şeyi gayet ciddi bir şekilde önümüze alıp engelli kardeşlerimize ulaşacağız.

Bu duygu ve düşünceler içerisinde, Halkların Demokratik Partisinin görüşlerine katılmadığımızı ifade ediyor, hepinize saygı ve selamlarımı iletiyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisi lehinde söz isteyen Muharrem Işık, Erzincan Milletvekili.

Buyurun Sayın Işık. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun engellilerin toplumsal yaşama eşit bir şekilde katılımı ile neler yapılması gerektiğinin araştırılması hakkında verdiği araştırma önergesinin lehinde söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Tabii, önce şuna bakmak lazım: Engellilerle ilgili, Anayasa'mızın 10'uncu maddesi engelliler hakkında alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı olmayacağı şeklinde; Anayasa'nın 42'nci maddesinin sekizinci fıkrası da “Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.” şeklindedir. Anayasa'nın 49'uncu maddesinde yine aynı şekilde “Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir” şeklinde verilmiş. Anayasa'nın 50'nci maddesinin ikinci fıkrasında, Anayasa'nın 70'inci maddesinin ikinci fıkrasında... 5378 sayılı Engelliler Yasası'nın 15'inci maddesi “Hiçbir gerekçeyle engellilerin eğitim alması engellenemez. Engelli çocuklara, gençlere ve yetişkinlere, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, bütünleştirilmiş ortamlarda ve engelli olmayanlarla eşit eğitim imkânı sağlanır.” şeklindedir. Anayasa'mız bunları güvence altına almış ama ne yazık ki bazen bu sıkıntıların olduğunu da görmekteyiz. Bunların da aşılması gerektiğini düşünüyoruz.

Tabii, yapılan araştırmalar şunu göstermiştir: Çocuklukta ve gençlikte engelliliğe daha az rastlandığı, yaşlılıkta ise bu oranın arttığı görülmekte. Engelliler İdaresi Başkanlığınca yapılan araştırmaya göre Türkiye nüfusunun yüzde 12,29'unu engelliler oluşturuyor. Bu oranın yüzde 9,7'sini süregelen hastalığı olanlar, yüzde 2,58'ini ise ortopedik, görme, işitme, dil ve konuşma ile zihinsel engellilerin oluşturduğu tespit edilmiş. En fazla engellinin yaşadığı bölgenin Marmara Bölgesi olduğu -nüfusun yoğunluğuna göre de ortaya koyarsak- görülmekte. Engellilerin çoğunun evli olduğu, yüzde 37,7'sinin bekâr olduğu, yüzde 1,6'sının ise boşanmış olduğu görülmekte. Tabii, araştırmaların ileri analizi sonucu çocuklarda ve gençlerde daha az rastlanması bunların korunmasıyla ilgili görülüyor ama doğumsal olarak da farklı hastalıklara rastlandığı görülmekte. Yaşlanmayla birlikte arttığı da görülmekte.

Analizler engellilerin bir kısmının iki veya daha fazla sorununun olduğunu gösterdi. Buna göre bedensel engellilerin yüzde 5,5'i görme engelli, yüzde 3,2'si işitme engelli, yüzde 8,4'ü konuşma, yüzde 6,6'sı ise zihinsel engellilerden oluşmakta. İşitme engeli bulunanların yüzde 34'ünün aynı zamanda konuşma engelli olduğu görüldü. Konuşma engeli bulunanların yüzde 27'sinin de aynı zamanda zihinsel engelli olduğu tespit edildi.

Okuma yazma bilmeyen engellilerin oranı okuma yazma bilenlere göre genel nüfusun yaklaşık 3 katından daha fazla. Engellilerin yüzde 84,2'sinin eğitiminin ilkökul düzeyinde olduğu tespit edilmiş. Yüzde 68'i yaşadığı çevrede engellilerle ilgili düzenleme yapılmadığını belirtiyor. Araştırmaya göre engelli bireylerin yüzde 68'i yaşadığı çevrede engeline bağlı herhangi bir düzenleme bulunmadığını ortaya koymuş. Konuşma engellilerin sadece yüzde 3,1'i, bedensel engellilerin yüzde 3'ü, görme engellilerin yüzde 2,6'sı, işitme engellilerin yüzde 2,3'ü, zihinsel engellilerin yüzde 1,8'i yaşadıkları bina, cadde, sokak ve yollarda engelliye uygun olan bir ortam hazırlandığını söylemekte.

Araştırmaya katılanların yüzde 63,9'u zihinsel engellilerin, yüzde 45,9'u konuşma engellilerin çalışamaz durumda olduklarını söylüyorlar. Görme engellilerin çalışamayacağını düşünenlerin oranı ise yüzde 15,4 olarak tespit edilmiş.

Engellilerin yüzde 55,7'si sağlık hizmetlerinden yararlanırken sadece yüzde 12,27'si eğitim, yüzde 5,9'u bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalandığını bildirmekte.

Engelli bireylerin, gene, engel türüne göre günlük aktivitelerini yerine getiriş biçimleri değerlendirildiğinde işitme engellilerin yüzde 75,7'si, görme engellilerin yüzde 70,3'ü, bedensel engellilerin yüzde 61,2'si, konuşma engellilerin yüzde 54,5'i kendi başına hareket edebiliyor. Kendi başına bağımsız hareket etme durumu en kısıtlı olan grubu zihinsel engellilerin oluşturduğunu görmekteyiz. Günlük aktivitelerini yerine getirirken bir başkasına tam bağımlı olanlar en fazla iş yerinin fiziki şartlarından rahatsızlık duyduklarını, iş yerlerinde düzenleme yapılmadığını söylüyorlar. Günlük aktivitelerini yerine getirirken bir başkasına yarı bağımlı olanlar yüzde 46,4 olarak tespit edilmiş. Faaliyetlerini bağımsız yapabilenlerin yüzde 24,3'ü iş yerindeki fiziki şartların uygun olmadığını yine kendi başına belirtmişler.

Bir diğer önemli durum: Özellikle son zamanlarda yine medyada gündeme gelmeye başlayan otizmlı çocuklarımız. Dünyada son yıllarda şeker, kanser ve AIDS hastalığından sonra otizmin birçok hastalıktan daha fazla görüldüğü tespit edilmiştir. Bu sebeple, özellikle Birleşmiş Milletler otizm konusuna özel önem vermiş ve 2 Nisan gününü tüm dünyada Otizm Farkındalık Günü olarak ilan etmiştir.

Tabii, otizmde en önemli şey teşhisin erken konulması. Teşhis bir an önce konulduğu zaman bunlarla ilgili çalışmaların daha güzel olduğu da tespit edilmiştir. Otizmlı bireylerin bugün için kabul edilen en önemli ihtiyacı biraz önce söylediğim gibi erken tanı ve tedavi. Eğer erken tanı ve tedavisi yapılırsa bu çocukların topluma kazandırılmasının daha kolay, daha uygun olduğu da tespit edilmiştir.

Tabii, bilimsel olarak şu da gösterilmiş: Özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde otizmlı çocukların yoğun eğitim süresinin bireysel ve grup hâlinde haftada en az kırk saat olması gerektiği söylenmiş. Bu şekilde eğitim verilen çocukların topluma kazandırıldığı, hatta normal insanlar gibi topluma faydalı olduğu tespit edilmiştir. Ancak, ülkemizde bu konuda ne yazık ki yeterli tedbir alınmadığını biliyoruz. Bu alanda eğitim konusunda gelişmiş ülkelerde yoğun eğitim olduğunu söyledim. Ülkemizde bu daha çok haftada 2 seans şeklinde verilmekte ve yetersiz olmakta, yüzde 10'u ancak eğitim alabilmektedir. Okullardaki sıkıntı had safhadadır.

Dünya otizm yaygınlığına baktığımız zaman, Amerika'da tespit edilen DSM-IV'e göre, her 48 erkek çocuktan 1'isinin otizmle doğduğu tespit edilmiş. Ülkemizde bu konuda ne yazık ki tam bir tespit yok ama bununla ilgili çalışmaların yapılması gerektiğini ve ciddiye alınması gerektiğini de söylüyoruz. Ülkemizde şu anda, Millî Eğitim Bakanlığının verilerine göre, yalnızca 1/150 oranda tanındığı, bilindiği söyleniyor. Bunun da yaklaşık -tam net değil ama- 450 binle 500 bin arasında olduğu söylenmekte. Eğitim süresinin kısa verildiği, yalnızca 2.114 otizmlı çocuğun eğitim alabildiği tespit edilmiş Türkiye'de. Bu sayının ne kadar fazla olduğunu biraz önce söyledim. Millî Eğitim Bakanlığının özellikle bu konuya daha önem vermesi, daha fazla eğilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Tabii, üniversitelerimizin bu konularda yönlendirilmesi gerekiyor. Üniversitelerimizde bu konuda eğitim alan öğrenci sayısının az olduğunu ve bunların da topluma fazla bir faydasının olmadığını görmekteyiz. Özellikle millî eğitim okullarında durumu öğrenildiği zaman okul müdürlerinin ve okul idarecilerinin bu öğrencileri derse almadıklarını ve kayıt yaptırmadıklarını da son günlerde özellikle medyada yaygınlaşan haberlerden duymaktayız. Hatta Anayasa Mahkemesine kadar gidileceği söylenmekte.

Tabii, özörlölerimiz için en önemli Şey belediyelerimizin özörlölere en iyi Şekilde yaŐayacađı ortamı hazırlaması. Araçlarla ilgili konuda yasa çıkmıŐtı ama bu yasanın ertelenmesinin engellileri üzdüğünü de söylemek gerekir.

Değerli milletvekilleri, tabii, engellilerimize sahip çıkmamız lazım, onları korumamız lazım ama bir de tedavisi mümkün olmayan, asla da önlem alınamayan, düşünme özörlü, beynini kiraya vermiş engelliler var ki bunlar toplumdaki insanları daha fazla üzmekteler. Bunlardan bir tanesine “sanatçı” desem sanatçılara ayıp olacak, “türkücü” desem türkücölere ayıp olacak, ismini söylesem bana ayıp olacak. Ondandır kim olduğunu anlamıŐsınızdır. Bu beynini kiraya vermiş vatandaş önceki günlerde çıktı televizyonlarda bir Şeyler söylemeye başladı kendince tam manasıyla yalakalık kokarak. Kendince bir Şeyler yapmaya çalışıyor. Bunu daha önce de görmüŐtük. “Camide içki içildi.” diye dedikodu yapıp sonradan -affedersiniz- “Ben hıyarlık yaptım.” diyenleri de görmüŐtük. “Kadını dövdüler.” diye söyleyenlerin daha sonra özür dileyenini de görmüŐtük. Bu da aynı Şekilde özellikle medyada da çıkmaya başladı. Boy boy posterleri çıkıp konserlere de gideceği söylenen kişiyi, özellikle toplumda büyük yaralar açan, hemen hemen her kesimi üzen, vicdanı olan herkesi ağlatan -tabii meydanlarda yuhalatanlar hariç- kişilerin bile söylemediği Şeyleri yalan ve iftira olarak Berkin Elvan’ın annesini yuhalatmasını meŐru göstermek için çıkıp da “Sayın Cumhurbaşkanının annesi yuhalandı.” diye yalan söyleyecek kadar aŐađılaŐan, iğrençlik yapan bir adamı burada kınıyorum ve toplum olarak da onu bu toplumda hiçbir kategoriye koymadığımı belirtmek istiyorum çünkü hiç kimseyi üzmeye hakkı yok. Kendisi yalakalık yapacak diye, kendisi çanakçılık yapacak diye böyle Şey yapmasını da kabul etmiyorum. O da beyin engelli, beynini kiraya vermiş sınıfa girer. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Hiç yakıŐmadı, hiç yakıŐmadı size.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – YakıŐtı, yakıŐtı.

MEHMET METİNER (Adıyaman) - Burada olmayan bir insan hakkında konuşmak size yakıŐmadı.

BAŞKAN - Hakların Demokratik Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen Ramazan Can, Kırıkkale Milletvekili.

Buyurun Sayın Can.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kayseri Milletvekilimiz Değerli İsmail Tamer Ağabey’imiz engellilerle ilgili ve AK PARTİ hükömetlerinin engellilerle ilgili yapmış olduğu pozitif düzenlemelerle ilgili açıklamalarda bulundu. Açıklamalara aynen iŐtirak ediyorum.

Toplumun asli unsuru olan engelli vatandaşlarımızın ihtiyaç ve taleplerini karşılamak sosyal devlet ilkesine bağlı olarak hareket eden hükömetlerimizin öncelikleri arasındadır. Engelli kardeşlerimizi ötekileŐtiren, toplumun dıŐına iten, onları eve hapseden ilkel anlayışı reddederek onlar için pozitif ayrımcılık ilkesini 12 Eylül 2010 referandumuyla hayata geçirdik. Bu ilkeyi Anayasa’yla güvence altına alarak bu alanda bir zihniyet devrimi ve hukuk devrimini hayata geçirdik.

Engellilerin sosyal ve ekonomik hayatlarını daha kolay sürdürmeleri için başta barınma, eğitim, sağlık olmak üzere, ulaştırma, iletişim alanında yenilikleri hayata geçirmiş bulunmaktayız. İhtiyacı olan tüm engelli çocukların özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden ücretsiz yararlanmaları bu dönemde oldu. Engellilere destek projesiyle onlara destek olduk. Hükümetlerimizin döneminde -bugüne değin- 1.000’den fazla engelli öğretmenimizin istihdamını sağladık. Engelli çocuğu olan annelere ve engelli çalışanlara erken emeklilik imkânı sağladık. Bugün engelli vatandaşlarımızın hayatlarını kolaylaştırmak amacıyla projeler geliştirmiş bulunmaktayız. Hedefimiz, engellilerin sosyal dışlanmışlık duygusundan kurtulduğu bir Türkiye’dir. Siyasi partilerimiz, sivil toplum örgütlerimiz el ele vererek engelli kardeşlerimizin hayatlarını kolaylaştırmak için büyük adımları hep beraber atacağız.

Toplumumuzun en hassas meselelerinden biri olan engelli vatandaşlarımızla ilgili duyarlılığın artmasına vesile olması dileğiyle 3 Aralık Engelliler Günü’nü de kutluyorum. Unutmayalım ki aslında engelli olmayan –Allah korusun- herkes engelli adaydır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

2.- MHP Grubunun, 2/12/2014 tarih Mersin Milletvekili Mehmet Şandır tarafından, Mersin ilinin sorunlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/12/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2014 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

04/12/2014

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 4 Aralık 2014 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Oktay Vural

İzmir

MHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

2 Aralık 2014 tarih, 2014/2532 sayı ile TBMM Başkanlığına vermiş olduğumuz, Mersin Milletvekili Mehmet Şandır’ın, Mersin ilinin sorunlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilen Meclis araştırması önergesinin 4 Aralık 2014 Perşembe günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Korkmaz, buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- *Isparta Milletvekili S. Nevzat Korkmaz'ın, askerliğini yapmış olan üniversite mezunlarının, üniversite kredilerinin geri ödenmesi mükellefiyetinin kaldırılmasıyla ilgili talepleri olduğuna ilişkin açıklaması*

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hemen bir dakika bir açıklama yapmak istiyorum. Sayın Millî Savunma Bakanımız İsmet Yılmaz Beyefendi de buradayken kendisine de hassaten bir konuyu anlatmak istiyorum. Biliyorsunuz bedelli askerlik konusu kamuoyuyla paylaşıldı; Sayın Davutoğlu grup toplantısında söyledi. Efendim, birçok kesimden bize telefonlar geliyor, aynen şu söyleniyor, deniliyor ki: “Parası olan bedelini yatıracak, askerlikten kurtulacak, bizim gibi parası olmayan insanlar da askere gidecek. Tamam, gidelim, bunda bir problem yok ama hiç olmazsa üniversite öğrencisiyken bize verilen kredilerin şimdi askere giden bizlerden mükellefiyet olarak kaldırılmasını istiyoruz.” Böyle bir talepleri var. Ben zatiatilerinize iletmiş olayım.

Teşekkür ederim.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- *MHP Grubunun, 2/12/2014 tarih Mersin Milletvekili Mehmet Şandır tarafından, Mersin ilinin sorunlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/12/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2014 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisi lehinde söz isteyen Mehmet Şandır, Mersin Milletvekili.

Buyurun Sayın Şandır. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Türkiye'mizin çok sorunları var ama milletvekili olmakla şeref duyduğum Mersin'in sorunlarını burada size ifade etmeyi bir görev biliyorum.

Değerli milletvekilleri, Mersin'i biliyorsunuz. Mersin, Türkiye'nin Güney Akdeniz sahillerinde 15.620 kilometrekare yüzölçümü olan, 320 kilometre sahili olan, 108 kilometrelik tabii kumsalları olan, 1 milyon 700 bin insanımızın yaşadığı çok güzel, benim tabirimle zenginliklerin ve güzelliklerin merkezi. Ama, Mersin ilinin gerçekten Mersin'e yakışmayan, Türkiye'ye yakışmayan, ifade etmekte zorlanacağımız birçok sorunu bulunmakta. Değerli milletvekilleri, bunları kısaca ifade etmek istiyorum. Her ilimizin sorunu var, Türkiye'mizin sorunu var. Mersin'in bunlardan farklı birkaç sorunu var, onları ifade edeceğim. Ama bir sonuç olarak söylemek gerekirse on iki yılını dolduran AKP iktidarı on iki yılın sonunda Mersin halkını cezalandırmaktadır, inanınız ki Mersin halkına zulmetmektedir. Ben daha özel bir şey söyleyeyim, Hükûmetin uygulamalarıyla Mersin'de Adalet ve Kalkınma Partisine oy veren insanlarımız cezalandırılmakta, onları temsil eden sayın milletvekilleri cezalandırılmakta. Ben tenzih ediyorum arkadaşlarımı ama Mersin'de yaşadığımız bir iki husus var, arz ettiğimde siz de hak vereceksiniz.

Değerli arkadaşlar, Mersin, Türkiye bütçesine vergi veren, katkı veren iller sıralamasında 6'ncı sırada. Türkiye'nin 81 ili içerisinde 6'ncı sırada ama merkezî bütçeden aldığı kaynak sıralamasında 26'ncı sırada. Bu bir sonuç, bu bir cezalandırma. On iki yılını dolduran AKP iktidarının Mersin'e yaptığı hizmetler, yatırımlar, Mersin halkına verdikleri, Türkiye genelinde Mersin'i 81 vilayetin 26'ncı sırasına getiriyor.

Değerli arkadaşlar, genel sorunlardan farklı bir iki sorunu söyleyeyim. Bakınız, Mersin'in en önemli sorunu, Mersin'e verilen sözlerin tutulmamış olmasıdır. 11 Ocak 2004 tarihinde dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan bir toplantıda Mersin'in, 2'nci turizm hamlesinin başlangıcı, merkezî olacağını ifade etti. Yani "Tıkanan Antalya, Muğla, İzmir'den sonra Türk turizminin yeni bir hamlesinin başlangıcı, merkezi Mersin olacak ve bunun için de Tarsus Turizm Bölgesi Projesi'ni başlatıyoruz." dedi. Ne zaman? 2004 yılında. Hatta "Bunu da 2007 turizm sezonuna yetiştireceğiz." dedi. 12 bin yatak kapasiteli, gerçekten uluslararası turizme Mersin'i açacak çok değerli bir yatırımdı ama 2007 geçeli yedi yıl oldu, şimdi ulaştığımız sonuç, bu Tarsus-Kazanlı turizm kompleksi tahsisleri iptal edildi. Böylelikle Mersin'in turizmde yeni bir hamlenin başlangıcı, merkezi olması hayali bitti. Hâlbuki bunun üzerine, sayın milletvekilleri, ilimizden seçilmiş bir sayın bakan o kadar büyük laflar etmişlerdi ki; "10 bin kişiye ekmek verecek, tarımına hizmet edecek, ihracatına hizmet edecek..." Hepsi sıfır oldu. Niye? Mersin halkına bir açıklama gerekiyor. Bu bir Mersin'i cezalandırma değildir.

Bir başka husus: Yine aynı kapsamda Mersin ve Adana'nın arasına bir bölge havalimanı yapılacaktı. Törenler yapıldı, törenlere katıldık, temel atma törenleri yapıldı, yine sayın bakan büyük büyük laflar etti, sayın milletvekilleri de etti. Sonuçta, Çukurova Havalimanı -yakında şantiye binaları da sökülür götürülür- sözde 2013 yılı Akdeniz Oyunları'na yetiştirilecekti, müteahhitten böyle söz alınmıştı ama daha kazma vurulmadı.

Şimdi, bir ilde iki büyük proje, iki büyük yatırım bu şekilde noktalanırsa iktidarın, siyasi iktidarın Mersin halkına en azından bir özür borcu vardır. Tekrar ediyorum: AKP iktidarı, bu iktidar Mersin'de yaşayan 1 milyon 700 bin insanımızı -kaldı ki Türkiye'mizin her bölgesinden göçüp gelip rızkını arayan, hatta dünyanın neresinde bir Türk yaşıyorsa gelip yerleştiği Mersin'i- on iki yıllık iktidarının sonunda -bir hüküm cümlesi olarak söylüyorum- cezalandırmaktadır. Sebebi ne, bu sebebi anlatmaları lazım.

Bir başka husus: Bakın, havaalanının yapılmamış olmasının, turizm projesinin iptal edilmiş olmasının bir tabii sonucu olarak bugün Mersin çiftçisi perişan durumda. Muhtemel, benden sonra konuşacak sayın AKP milletvekili narenciyeyi kendisi anlatsın. Kaça satıyoruz bugün mandalinayı, portakalı? Satabildik mi? Dalında kaldı. Limon dalında kaldı. Sordum gelirken Silifke Ziraat Odası Başkanına: Mahsulün yüzde kaç toplandı, satıldı, değerlendirildi? Yüzde 30 ile 40'ı arası, gerisi dalında. Değerli arkadaşlar, yağmuru yerse o limon da, o portakal da, o mandalina da artık ihracata gitmez, ölür. Şimdi, çiftçilerin, ziraat odası başkanlarının ortak bir talebini buradan ifade ediyorum: "Hiç olmazsa bankalara olan borçlarımız taksitlendirilsin, yeniden yapılandırılsın, biz afatı yaşıyoruz." Her sene yaşıyorlar aslında.

Bir hayal kurmuştunuz, "Havalimanını yapacağız, turizmi ilan edeceğiz, turist gelecek, ürünlerimiz para edecek, ürünlerimizi ihraç edeceğiz bu havaalanından." Vazgeçtik, vazgeçtik ama bu kadar aldatma ve kandırma sonunda, bu iktidara oy vermiş vatandaşların en azından bir özür hakları vardır, bir özür borcunuz var.

Bir başka husus: Bakın, 108 kilometre kumsalı var Mersin sahillerinin. Antalya doldu, Muğla doldu, İzmir doldu, turizm için yeni bir alana ihtiyaç var ama bu el değmemiş sahillerde şimdi nükleer santral yapacağız. Değerli arkadaşlar, bunun adı nükleer santral değil; bu, Akdeniz sahillerinde Rusya'ya bir üs vermektir, 4 tane koyu Ruslara tahsis ediyoruz. Ben bu santralin yapılacağı kanaatinde de değilim.

Bir başka şey: Artık görmüyor musunuz? Büyük ülkeler bu ağır sanayiye başka ülkelerde kurup orada ürettiklerini dünyaya satıyorlar. Ruslar burada santral kuracaklar, enerjisini, elektriğini Türkiye'ye satacaklar.

Bununla da kalmadık, 15 termik santralin planlandığı ifade ediliyor. Adalet ve Kalkınma Partisinden seçilmiş sayın milletvekillerinin bunu anlatması, buna itiraz etmesi lazım. O termik santralin altında ne tarım olur ne turizm olur. Silifke'nin Akdere beldesine kurulan çimento fabrikasının altında turizm olur mu? Çimento fabrikası kuruyorsunuz. Hani büyük ülke, büyük devletiniz? Çimento fabrikasını başka coğrafyalarda kurup ürününü buraya getirmeyi niye düşünemiyorsunuz da bizim bu cennet kıyılarımızda çimento gibi, mermer işletmeciliği gibi, maden işletmeciliği gibi...

Değerli milletvekilleri, bugün 4 Aralık Madenciler Günü, aslında madencilerin yas günü. Bakın, Ermenek'te yaşadığınız akıbeti yakında Mersin'de yaşarsınız. Mersin çiftçisi üretimden vazgeçerse hiç bilmediği bir alanda ölüme mahkûm olacaktır. Bunun sorumlusu bu iktidarın verdiği sözleri tutmayışıdır.

Bu sebeple, bu konunun görüşülmesini, değerlendirilmesini sizlerden de talep ediyor, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen Ertuğrul Kürkcü, Mersin Milletvekili.

Buyurun Sayın Kürkcü.

ERTUĞRUL KÜRKÜ (Mersin) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin tamamen aleyhinde değiliz, son derece haklı noktalara değinildi ancak MHP'li vekillerimizle de tartışmak istediğimiz hususlar var.

Öncelikle, Adalet ve Kalkınma Partisinin on iki yıllık icraatı sırasında Mersin'e dönük uygulamalara ilişkin eleştirilerin haklı olduğunu, bu bakımdan bütün iktisadi göstergelerin, Hükûmet program ve vaatleriyle gerçekleştirmeler arasındaki çelişkilerin bu eleştirileri doğruladığını söylememiz lazım ancak burada bir temel nedene belki işaret etmemiz tartışmanın aydınlanması bakımından yerinde olur. Bir bakıma aslında Adalet ve Kalkınma Partisi iktisadi program vaadi dolayısıyla vaadini tutmaktadır. Neoliberal ekonominin gereklerine uygun olarak, küresel piyasa hareketlerine bağlı olarak iktisadi yöneteceğini taahhüt etmiş olduğu için, genel neoliberal iktisadın iki temel özelliği, birincisi tarımın yıkımı, ikincisi sanayisizleşme uygulamalarının aynen Mersin'de yankılandığını söyleyebiliriz. Mersin Türkiye'nin en büyük sanayi kentlerden, işçi merkezlerinden biriymiş artık değildir. Bunlar Özal'la birlikte başlayan, AKP'nin de büyük bir hırsla sürdürdüğü neoliberal ekonomik uygulamaların bir sonucudur. Yani, kârlı değildir Mersin'e sanayi kurmak artık. Tarım kârlılık getirmemektedir. Sermaye hareketlerinin rasyonelleri bakımından Mersin, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktisadi hedefleri içerisinde bir yeni sermaye yatırım alanı olarak işlenmemektedir.

Vaatler ise... Tabii ki her zaman bir vaat olmaksızın siyaset yapılamadığı için, Türkiye'de siyaset bir çeşit klientalizm yani “Ben sana oy vereceğim, sen bana ne vereceksin?” pazarlığı içinde sürdüğü için tutulamayacak vaatlerde de bulunmaktadır ama alttan alta işleyen iktisadi determinizm ile AKP'nin Mersin'de yapmadıkları arasında tam bir tutarlılık olduğunu da bu açıdan söylemek lazım.

Önlem olarak da tabii ki şunu önermemiz gerekir: Birincisi, planlanabilir bir ekonominin gerçekleşmesi için Türkiye çapında bir mücadele yürütmek; ikincisi de yerel yönetimlerin kendi kentlerinde, kendi bölgelerinde gerçekleştirecek yatırımların kaynakları ve kararlarına tasarrufu bakımından yetkili kılınmaları son derece önemlidir. Mersin yerel yönetimi aslında özerk, demokratik bir yerel yönetim olsaydı Adalet ve Kalkınma Partisinin insafına kalmaz, Adalet ve Kalkınma Partisinin merkezî kaynak dağıtımını planları içerisinde ihmal edilip edilmeyeceğini tartışmak zorunda kalmazdı.

Denildiği gibi Mersin, çok kültürlü yapısı, tarihî zenginlikleri, doğal zenginlikleri, uzun sahili, çok çeşitli, biyoçeşitlilik içeren doğasıyla hakikaten Türkiye’de bugün olması gereken yerde ve konumda değildir. Aslını isterseniz, hiçbir kentimiz olması gereken yerde ve konumda değil ama Mersin’in artışı var.

Ancak bütün bu eleştirilerin yerini bulması için ben MHP’li arkadaşlarımızla da şunları tartışmak isterim doğrusu: Mersin’in sorunları arasına yeni bir sorun eklenmiştir, bu Mersin Büyükşehir Belediyesidir. En son yerel seçimler sonucunda Milliyetçi Hareket Partisi adayı Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı olmuştur yüzde 32,07 oyla. Cumhuriyet Halk Partisi oyların yüzde 28’ini, AKP yüzde 27’sini, HDP de yüzde 9,8’ini almıştır.

Şimdi, dolayısıyla Milliyetçi Hareket Partili Belediye Başkanı, esasen kendisine oy vermeyenlerin büyük çoğunluğu oluşturduğu bir kenti yönetmektedir. Ancak bu kentte yönetim erkini eline aldığından beri Mersin’in sorunları arasına bir istihdam sorunu eklenmiştir. Bugüne kadar 2 bin işçi Büyükşehir Belediyesindeki taşeron işletmelerdeki işlerinden kovulmuşlardır. Bu işçiler geçtiğimiz hafta Meclise geldiler, partileri dolaştılar, herkesin bundan haberi var. Ancak bu işçilerin yeniden istihdamı söz konusu olmamaktadır.

Mersin’de doğru dürüst işleyen bir parkomat sistemi vardı yani cadde boylarının yerli yersiz işgalini caddeyi işgal edenlerin para ödemesi şeklinde sınırlayan, böylelikle belediyeye kaynak yaratan parkomat sistemi kaldırıldı, bu parkomatlarda çalışan işçiler de işlerinden kovuldular. Böylelikle Belediye Başkanlığının Mersin’de MHP tarafından ele geçirilmesinden sonra Mersin’de bir yerel yönetimde çalışan işçilerin işsizliği sorunu karşımıza çıktı.

İkinci mesele, Mersin Otogarı’nın ihalesi meselesi büyük bir sorun hâline Mersin’de döndü. Eski otogarın yerine inşa edilen yeni otogarda rayiç bedellerin o kadar üstünde fiyatlarla ihaleye çıkıldı ki eski otogarda çalışan işletmelerin hiçbirisi bu otogarda ihaleye girmediler, hâlen battal bir biçimde duruyor. Açılan bütün ihalelerde çok sınırlı sayıda kiralama oldu. Onlar da yatırdıkları bedelleri geri aldılar. Çünkü buradaki varsayım şudur, açıkça söylenen varsayım: Eski otogar esasen Kürt işletmecilerin kontrolündeydi, burada bir çeşit çeteleşme vardı, o yüzden yeni otogarda bunlara yer olmasın diye fiyatlar yükseltildi. Fakat Mersin belli başlı ulaşım destinasyonu olmadığı için, bu fiyatlara yazıhane kiralayacak esnaf bulunamadığından otogar battal olarak duruyor, eski otogar çalışıyor, herkes tedirgin ve bedeller inanılır gibi değil. Ankara, İstanbul, Eskişehir, Antalya otogarlarının 3-4 katına bedellerle ihaleye çıkılmış durumda. Bu bir problem olarak ortada duruyor.

Dahası, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanı, bir Kürtçe yasağı, Türkçeden gayri diller yasağını kendisiyle beraber belediye işletmelerine taşıdı. Belediye tesislerinde yapılan düğünlerde, eğlentilerde Türkçeden gayri dillerdeki türkü ve şarkıların çalınması ve söylenmesi belediyenin orkestralarına yasaklandı, belediyeden gayri orkestraların belediye tesislerine girerek müzik icra etmeleri de yasaklandı. Böylelikle Mersin Büyükşehir Belediyesi yani nüfusu Türklerden, Kürtlerden, Araplardan ve başka kökenlerden çok sayıda grubu barındıran, birbirleri arasında çok kültürlü bir tahammül ilişkisi içerisinde yaşayan bu insanlara kendi dillerinde -eğer Türkçe çalıp söylemiyorlarsa- en temel toplumsal ilişkilerini, düğün, bayram ilişkilerini sürdürmeleri için kamu hizmeti vermeyi reddetti. Bu, kabul edilebilecek bir şey değil. Ancak, tabii, sadece yerel belediye yönetimi değil aynı zamanda merkezî idarenin yerel temsilcisi valilik de Akdeniz Belediyesinin uygulamakta olduğu eş başkanlık uygulamasının protokollere dökülmesini, eş belediye başkanlarının protokolleri imzalamalarını, resmî yazışmalarını imzalamaları reddettiği için yerel yönetim de, Akdeniz yönetimi de kendi tutumunda haklı olarak ısrar ettiği için şimdi kamu hizmetlerini yerine getiremez oldu. Aslında eş başkanlık sisteminin siyasette yerleşmesinden sonra yerel yönetimlerde yerleşmesinden doğal bir şey yok. Merkezî idarenin bunun yolunu açması gerekirken bunu tıkkıyor olması son derece vahim. Tabii ki Adalet ve Kalkınma Partisinin merkezî yönetimi aynı zamanda kent üzerindeki kentsel dönüşüm topuzunu da eksik etmiyor. Henüz dava bölge idare mahkemesinde yürütmeyi durdurmaya tabi kılınmakla beraber son derece ciddi bir mesele olarak bu kentsel dönüşüm meselesi duruyor.

Nükleer santral meselesine değinmeye gerek bile görmüyorum çünkü bu bir millî mesele hâline geldi. Adalet ve Kalkınma Partisinin bir nükleer santral ısrarını Mersin'e dayatması aslında Mersin'i hem Mersin halkının hem kendi programının öngördüğü doğa ve turizme açık bir kent hâline gelmekten alıkoyuyor. Mersin halkı ama bütün bunların üstesinden gelecektir. Önümüzdeki seçimde bu hesaplşmayı yapacağımızı düşünüyoruz.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Önergeye evet oyu vermenizi de diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.34

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.44

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisi üzerinde ve lehinde Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı söz istemişlerdir. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Atıcı.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, Ertuğrul Kürkcü’nün konuşmasından sonra bize söz hakkı düştü.

BAŞKAN – Bir saniye, Sayın Atıcı’ya bir söz verelim de.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Mersin’in sorunlarını dile getirmek ve çözüm önerilerimizi sizlere anlatmak üzere söz almış bulunuyorum. Bilimsel gerçekleri gören ve bu gerçekler doğrultusunda, vicdanı ve özgür iradesiyle oy kullanacak olan milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, “Mersin’in onlarca sorunu içerisinde en 1’inci sıraya hangisini koyarsınız?” dersiniz, bütün Mersin halkı gibi, 1’inci sıraya, nükleer santral belasını koyarız.

Diğer sorunları sıralayacak olursam, 2’nci sıraya işsizliği koyarız.

Bakın, Türkiye’nin her yerinde işsizlik 1’inci sıradaki sorun iken, Mersin işsizlikten kırıldığı hâlde, işsizler bile nükleer santrale karşı yürüyüşler yapıyorlar. Onlara iş vaatlerinde bulunulduğu hâlde “Nükleer santralde çalışmak onursuzluktur.” diyerek bu işleri kabul etmiyorlar ve Mersin’e nükleer santrali istemiyorlar.

3’üncü sıraya çiftçilerin sorunlarını koyarım; çiftçilerimiz, özellikle narenciye üreticilerimiz, biber, patlıcan üreticilerimiz, sera üreticilerimiz Mersin’de kan ağlamaktadır. Zamanım yettiğince bunlara değineceğim.

Daha sonra, esnafın sorunlarını koyarım. Özellikle Suriye’den gelen göç dalgasından sonra derinleşen ve hayati öneme sahip olan esnaf sorunlarını mutlaka burada konuşmamız lazım.

Kış geldi, Mersin merkezinde artık, hava kirliliğinden nefes alamıyoruz. Ben hava kirliliğini ve bunun doğuracağı sağlık sorunlarını da yine en önemli sorunlar arasına koyarım.

Daha sonra, Büyükşehir Belediyesinde işten çıkarılan kardeşlerimizi, şu an itibarıyla 1.600’dür, yılbaşından sonra 2 bini geçecek olan işten çıkarılan işçilerin sorunlarını koyarım.

“Hangi sorunlar kaldı?” dersiniz, maalesef devriktidarınızda Mersin yolsuzluklarla anılmaya başlamıştır, yolsuzluk sorununu koyarım; gümrüklerde kaçak et sorununu, GDO’lu ürün sorununu koyarım; Akdeniz Oyunları’nda, o masum spor faaliyetlerine nasıl yolsuzluk bulaştırdığınızı ve Sayıştayın bunu nasıl tespit ederek âdeta halkın gözünün içine soktuğunu anlatırım.

“Başka bir sorun?” dersiniz, amatör spor kulüpleri üzerinden yapılan yolsuzlukları koyarım.

“Başka ne sorun var?” dersiniz işten çıkarılan parkomat işçilerini sayarım; hiçbir günahı olmayan, hevesle işe başlayan ama belediye değiştikten sonra işleri feshedilen işçilerin sorunlarını koyarım.

Mersin-Antalya kara yolunu koyarım; hani söz vermiştiniz, her eve yaptığınız yollara ya da yapmaya çalıştığınız çürük çarık yollarınıza, ona bile razı olacak olan Mersin ve Antalya arasında çalışan insanların sorunlarını koyarım.

Tarsus-Kazanlı’ya yapılmasını vadettiğiniz ve bir türlü yapmadığınız turizm bölgesini koyarım çünkü turizmcilerimiz de kan ağlamaya başladı.

Çukurova Havaalanı’nı koyarım. Söz vermiştiniz. Milletın gözünün içine baka baka devrin başbakanı sanki “Bu işi oldu bilin, artık bu iş bitti, Mersin’e böyle bir havaalanı yakıştır.” diyerek oy aldığı günleri size hatırlatırım, bu sorunu listeme koyarım.

Mersin’in biraz doğusunda, Kazanlı bölgesinde insanların tepesine nasıl sülfürik asit yağdırdığımızı ve sülfürik asit fabrikası sorununu koyarım.

Bizim âdeta sembolümüz hâline gelmiş olan Tevfik Sırrı Gür Stadyumu’nu nasıl peşkeş çektiğinizi ve Tevfik Sırrı Gür Stadyumu’nu nasıl AVM yapacağınızı ve bunun doğuracağı sorunları koyarım.

Sadece başlıkları saydım, süremin yarısı bitti. Şimdi, kalan süre içerisinde, sizlere özellikle Akkuyu’ya inatla yapmak istediğiniz nükleer santralin bir cinayet aracı olduğunu ve bu cinayete “evet” demek zorunda kalır iseniz sizlerin de ortak olacağınızı âdeta haykırmak istiyorum.

Bakın, değerli arkadaşlarım, bu kapsamda özellikle Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekillerine seslenmek istiyorum, halkımıza da seslenmek istiyorum. Diğer partilere mensup milletvekilleri zaten çıkıp burada nükleer santrale karşı olduklarını ifade ediyorlar ama sizin içinizden, Adalet ve Kalkınma Partisi içerisinde çıkan Hükûmetin sizi hem bu dünyada hem de öteki dünyada nasıl hesap veremeyeceğiniz duruma getireceğini size anlatacağım. Yani siz milletvekilleri olarak Hükûmetinize “Bizi bu pis işe, bizi bu kirli işe alet etmeyin.” demelisiniz çünkü bu işe eğer ortak olursanız değerli AKP milletvekilleri, o zaman ne bu dünyada ne de öte dünyada bunun hesabını veremeyeceksiniz. Ama eğer sessiz kalmaya devam ederseniz, sükût ikrardan gelir mantığıyla sizlerin de bu işe ortak olduğunuzu veya olacağınızı her yerde haykıracağım. Eğer siz de bu işe ortak olursanız Mersin halkı âdeta etten bir duvar örerek bu nükleer santral inşaatını asla, kata yaptırmayacaktır. Neden mi? Mersin halkı onurludur. İleride çocuklarının ve torunlarının kanserden ölmesine izin vermemek için kendi ölümlerini bile göze alacak duruma gelmişlerdir.

Değerli arkadaşlar, Mersin’de yapılması planlanan nükleer santral için üç gün önce, sadece üç gün önce Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ÇED olumlu raporu verdi ve insanlık tarihinde her zaman doğa katili bir unvan almayı hak etti. Aslında sadece doğanın değil, insanların da kanserden öleceğini bile bile bu suçu işledi. Üstelik ÇED raporu Rusya Devlet Başkanı Putin’in ülkemizi ziyareti sırasında kendisine jest olarak verildi, böyle olduğu söylendi. Yani Mersin halkı bir jسته kurban edildi. Arkasından, hemen bu jestin arkasından Rusya’nın doğal gaz ücretlerinde indirim yapacağı duyulunca, Mersin halkı doğal olarak bu ÇED raporunun Rusya’yla yapılan çeşitli pazarlıklar için verilen bir rüşvet olduğunu ifade etmeye başladı.

Bakın, Mersin halkının gözünde geldiğiniz duruma bakın. Rusya’yla pazarlık yapabilmek için asla verilmemesi gereken bir ÇED raporunu verdiniz. Tarih 1 Aralık 2014. Peki, ne zaman web sitenizde yayınladınız? 3 Aralık 2014’te yayınladınız. Yani Putin buradayken ona jest yapmak için erken davrandınız, birileri dedi ki: “Sayın Putin, hayırlı uğurlu olsun ÇED raporunu onayladık.” Ama daha işlemler tamamlanmadığı için bunu web sitesinde yayınlamadınız bile. Ancak iki gün sonra resmî olarak yayınlamaya başladınız.

Bakın, arkadaşlar, stratejik olarak AKP'nin Mersin milletvekilleri burada çıkıp nükleer santrali hiçbir zaman savunmadı. Birazdan gelecek değerli arkadaşımın savunup savunmayacağını dikkatle dinleyeceğim ve Meclis tutanaklarını alıp ne konuştuysa, Mersin'de her yerde anlatacağım. Eğer değerli AKP milletvekili kardeşim, burada nükleer santrali savunur ise o zaman bunu Mersin halkına ben anlatacağım ama savunamayacağını siz de göreceksiniz. Mersin'in diğer sorunlarına bile değinmeden daha çok neler yapmaya çalıştıklarını sizlere anlatmaya çalışacaktır ama benim siz milletvekillerinden bir istirahatım var; kürsüde bunlar konuşulmayabilir ama ne olur kuliste, arada Mersin'in bütün AKP'li milletvekilleriyle bir çay kahve için ve onlara “Gerçekten bu Aytağ Atıcı doğru mu söylüyor ya? Bu Mersin halkı bu santrali hakikaten istemiyor mu?” diye sorun. Ben eminim ki 4 milletvekilinizin 4'ü de “Evet, Mersin halkı nükleer santrali istemiyor.” diyecektir. Neden “İstemiyor.” diyecektir biliyor musunuz arkadaşlarım? Çünkü diyecektir ki size halkımız: “Nükleer santral gereksizdir. Yenilenebilir enerji kaynaklarıyla biz enerji ihtiyacımızı karşılayabiliriz.” Çünkü diyecektir ki size halkımız: “Nükleer santral gereksizdir çünkü temiz enerji değildir, çevreyi de insanı da kirletir, sağlığa zararlıdır.” Çünkü diyecektir ki: “Nükleer santral gereksizdir, buradan üretilecek enerji ucuz değil pahalıdır çünkü dışa bağımlılığı artıracaktır.” Çünkü daha yeni, beş gün önce, tam siz bunun pazarlığını yaparken Rusya'yla, Ukrayna'da yeni bir nükleer santral kazası oldu. Yani Allah'ın sopası yok derler ama var. Bakın, sizin Rusya'yla işi pişirdiğiniz dönemde, bizim ÇED raporunu verip Mersin'i peşkeş çektiğiniz sürede Ukrayna'da yeni bir nükleer santral kazası oldu, bunu da görmezseniz pes doğrusu, ne diyeyim artık ben.

Teşekkür ediyorum. (CHP, MHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Şandır, bir söz talebiniz var.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Ertuğrul Kürkcü Bey benim konuşmamdan sonra partimizden bir arkadaşımızın temsil ettiği Mersin Büyükşehir Belediyesiyle ilgili bana göre doğru olmayan beyanlarda bulundu. Bunlara cevap vermek gerekiyor.

BAŞKAN – Sataşma nedeniyle iki dakika söz veriyorum.

Buyurun Sayın Şandır.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Değerli milletvekilleri, amacımız Mersin'in sorunlarının tartışılmasıydı, gerçekten gerekli, bu maksada hizmet eden her arkadaşına da teşekkür ediyorum ama Mersin Büyükşehir Belediyesinin bir sorun olarak anılmasını asla kabul edemeyiz. Bir hizmet gayretinde henüz daha sekiz dokuz ay oldu ve yüzde 32'yle seçilmiş olmayı da nakisa olarak görülmesini de gerçekten Sayın Kürkcü'ye yakıştıramadım. Akdeniz Belediyesi yüzde kaç oyla seçildi, onu da kendisi size gelip anlatsın burada.

Değerli arkadaşlar, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı “Birlikte yönetelim, birlikte Mersin’i büyütelim.” diye yola çıktı ve bunun gayretinde. Şu anda 60 bini geçen bir iş talebi bulunmakta, 60 bin kişi. Şu ana kadar aldıkları insan sayısı bin kişi dolaylarında. Yani MHP teşkilatları da Mersin Büyükşehir Belediyesini “Niye işçi almıyorsunuz?” diye tenkit ediyor. İşten çıkarttığı vatandaşlarımız taşeron işçileri. Dolayısıyla, bu bir hizmet devir teslimidir. Bu noktada bir ayrımcılık yapıldığını söylemek doğru değil, hak değil. “Kürt işletmeci” tabiri doğru değil değerli arkadaşlar. Yani böyle bir ayrımcılık yapılması ve belediyeyi bunun üzerinden suçlamak kimsenin hakkı değil, haddi de değil aslında.

Türkçe dışındaki dillerde müzik yayını yapılmadığını söylemek doğru bir beyan değil. Gidin Mersin’in gazinolarında her dilde her şarkı söylenmektedir. Bunun üzerinden belediyeyi suçlamak haksızlık olmuştur. Eş başkanlık yönetimi yerel yönetimler hukukunda yoktur. Dolayısıyla, eğer hukuk devletiyse hukuka uymak mecburiyetindesiniz. Mersin Büyükşehir Belediyesinin on beş yıllık bir CHP belediyesinden sonra belediyeden 700-800 kişiyi çıkartmış olmasını suçlamak doğru olmamıştır. Bugün belediyede -en az- çalışanların yarısından çoğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – ...daha fazlası CHP’lidir. Dolayısıyla, Mersin Büyükşehir Belediyesinin sorunu olarak, burada Mersin’in sorunu olarak anılmasını doğru bulmuyorum, hak bulmuyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (Mersin) – Sayın Başkanım, bir düzeltme ihtiyacı var.

Ben “Mersin’de kimse Türkçeden gayri müzik yapamıyor.” demedim, ben “Mersin Belediyesi kendisine bağlı kültürel merkezler ve alanlarda kendisinden maaş alan orkestraların Türkçe dışında müzik icra etmesini yasakladı.” dedim ve bu doğrudur. O nedenle, halk tabii ki kendi olduğu yerde, düğününde, bayramında Arap’ı, Kürt’ü, Türkmen’i kendi müziğini yapıyor ancak belediye bu kamu hizmetini vermeyi engelliyor. Benim dediğim budur, aksini de kimse ispat edemez çünkü Belediye Başkanının açıklamaları var. Aslında, zabıtalara gidip mahalle aralarında yapılan düğünlere de müdahale ettikleri vakidir, fakat bunlar büyütülmemiştir kent gerilmesin diye. Bunların kayda geçmesini istedim.

Teşekkür ederim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Şandır konuşmasında CHP’li belediyenin yönetiminden sonra bin işçi çıkarıldığı hâlde hâlen çalışanların yarısının CHP’li olduğunu söyleyerek CHP belediyesinin sanki bir ayrımcılık yaptığını ifade ederek sataşmıştır. Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Sadece ne kadar insan çalıştığını anlatmak istedi. Sataşma yok ama sataşmadan söz veriyorum.

Buyurun.

3.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Mersin Büyükşehir Belediyesi Cumhuriyet Halk Partisi tarafından on beş yıl yönetilmiştir. Ben o kentin bir milletvekili olarak o belediyede kaç CHP'li, kaç MHP'li, kaç AKP'li çalıştığını vallahi bilmem, bilmeme de gerek yok. Ama, Sayın Şandır'ın şu sözleri önemlidir: Belediye değişimi yapıldıktan sonra bin yeni işçinin işe alındığını burada kayıtlara geçecek şekilde ifade etmiştir. Bunun anlamı, en az bin kişinin çıkarıldığıdır. Biz 1.600 işçinin çıkarıldığını ve yeni dönemde, yılbaşından sonra toplamda 2 bin civarında işçinin çıkarılacağını biliyoruz, rakamlar bize bunu böyle söylüyor. Eğer, bu işçiler gereksiz idiyse neden bin kişiyi tekrar işe aldınız Sayın Şandır? Madem bunlar gereksizdi çıkarsaydınız, yerine yenisini almasaydınız. Ama, siz diyorsunuz ki: “Bu bir devir teslim işidir, taşeron çıkarılmıştır.” Sayın Şandır, çıkarılan işçiler nerede çalışıyordu? Mezarlıkta çalışıyordu. Geçici midir mezarlık işi? Park ve bahçelerde çalışıyorlardı. Geçici midir? Efendim, bunlar temizlik işlerinde çalışıyorlardı. İş de geçici değildir, işçi de geçici değildir. Burada çalışan işçiler sadece asgari ücretle ekmeklerinin peşindeydiler ve hangi partiye mensup olursa olsun evine ekmek götürme derindeydiler. Yani, 800-900 lira maaş alan bir adamın partiyle bir derdi olur mu Allah aşkına? Herkes ekmeğinin peşinde koşuyor. O yüzden, taşeron çalıştırmak zaten bir ayıptır, zaten bir emek sömürüsüdür, bu sistem derhâl kalkmalıdır ama kalkana kadar da bir taşeronu çıkarıp yerine başka bir taşeronu almak çok daha büyük bir ayıptır.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞAHDIR (Mersin) – Sayın Başkanım, ben yerimden bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın, Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkanım, burada bulunan her arkadaşımız bilmektedir ki belediyeler hizmet alımı yoluyla bazı hizmetleri gördürmektedir. Kısaca “taşeron işçisi” olarak nitelediğimiz hadise bu. Yoksa, o hizmetler her hâlükârda yapılıyor. Mersin’de de daha önceki dönemlerden bu yana birçok hizmetler taşeron işçiler vasıtasıyla görülüyor.

İkinci husus: Mersin Büyükşehir Mersin Bütünşehir hâline gelince bütün il düzeyindeki hizmetleri gördürmek üzere ilave bin kişi, 700-800, ne kadar alındığını da bilmiyorum ama çıkartılanlar hizmet süreleri dolan taşeronların işçileridir. Hiç çıkartılmamasını hepimiz arzu ederdik, hiç kimsenin ekmeğinin elinden alınmasını istemeyiz ama ihaleyi başka firma kazanınca o firmada çalışan işçiler mecburen işsiz hâle gelmiştir, yoksa burada bir partililik, bir ayrımcılık yoktur.

Bunun kayıtlara geçmesini istirham ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- MHP Grubunun, 2/12/2014 tarih Mersin Milletvekili Mehmet Şandır tarafından, Mersin ilinin sorunlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/12/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2014 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen Ahmet Tevfik Uzun, Mersin Milletvekili.

Buyurun Sayın Uzun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET TEVFİK UZUN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin ilinin sorunlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Milliyetçi Hareket Partisi Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve arkadaşlarının vermiş olduğu araştırma önergesi hakkında söz almış bulunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önergede bahsi geçen, özellikle Mersin milletvekillerini de suçlayıcı, umut vadediciler sözler söyledi diye bizleri de suçlayan Mehmet Şandır’a turizm bölgesiyle ilgili birkaç bilgi vermek istiyorum.

Tabii, Mersin Tarsus Kültür ve Turizm Koruma Gelişim Bölgesi’nin geçmişi 1997 yılına dayanıyor. 31 Aralık 2004 yılında Resmî Gazete’de Bakanlar Kurulu kararıyla “Mersin Tarsus Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi” olarak değiştiriliyor. Tabii, bu süreçte 2009 yılında 5 firmaya tahsisler yapıldı kadar da her zaman olduğu gibi çevreciler olduğunu düşünen bazı arkadaşlar oradaki turaç kuşlarının yok olacağı düşüncesiyle dava açıyorlar. 2009 yılında beş firmaya tahsisler yapılıyor. Bu tahsisleri alan firmalar üç yıllık süre içinde inşaatla başlayacaklardı. Biz D-400 ile turizm bölgesi arasında yapılması gereken 15 kilometrelik yolun 5 kilometrelik kısmını yaptık. 10 kilometrelik yol kamulaştırmalardan dolayı gecikti. Şu an kamulaştırma çalışmaları devam ediyor. Tabii bu yatırımların geciktiğini, AK PARTİ Hükûmeti tarafından Mersin’in cezalandırıldığını söylüyorsunuz ama bu kamulaştırmaları yapan, Cumhuriyet Halk Partisinde siyaset yapmış, aday olmuş bir avukat da başı çekiyor. Bu kamulaştırma için vatandaşlardan vekâletleri topladı, şu an davalar devam ediyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kamulaştırmayı avukat yapamaz ya!

AHMET TEVFİK UZUN (Devamla) – Biz Hükûmet olarak enerji nakil hatlarını çekmiş turizm bölgesine. Doğal gaz hattı için ihale yapılmış. DSİ tarafından da Berdan Nehri’nin mansap ıslah çalışmaları tamamlanmıştır. Bölge milletvekilleri ve yatırımcı firmalar olarak biz 2013 Mayıs ayında bir araya geldik. Firma sahiplerinden de özellikle bu turizm bölgesinin idari binasının temelini 2013 Temmuz ayında atılması, turizm tesislerinin de 2013 Aralık ayında atılması konusunda söz aldık. Tabii firmalar talep üzerine 13 Ekim 2010-18 Aralık 2012 ve 26 Eylül 2013-16 Aralık 2013 tarihleri arasında bu tahsislerin dondurulmasını talep etti. Bu süreler içinde tahsisler donduruldu, inşaat süreleri işletilmedi, firmalardan da kullanım bedeli alınmadı. Ama geline nokta bir firmanın tahsisi hariç -o da 2 Ocak 2015 tarihinde bitiyor- diğer dört firmanın tahsisleri iptal edildi. Üç yıllık inşaat süresini doldurdıkları için, yatırımı yapmadıkları için iptal edildi. Bizim Hükûmet olarak, parti olarak böyle bir cezalandırmamız yok, firmalardan kaynaklanan sıkıntılar var.

Yine, Çukurova Havalimanı’yla ilgili de bazı bilgiler vereyim. Adana-Mersin illeri arasında Kargılı mevkinde inşa edilecek olan Çukurova Havalimanı’nın yap-işlet-devret modeliyle inşası için Yüksek Planlama Kurulunun 4/3/2011 tarih ve T-5 sayılı kararıyla Devlet Hava Meydanları İşletmeleri Genel Müdürlüğü yetkilendirilmiştir.

Yüksek Planlama Kurulu kararıyla ihale için yetkilendirilen kuruluş, 3996 sayılı Kanun ve bu Kanun'un uygulama usul ve esaslarını belirleyen 2011/1807 sayılı Bakanlar Kurulu kararında yer alan genel hükümler esas alınarak Çukurova Havalimanı'nın yap-işlet-devret modeliyle yapılması hususunda alınan Yüksek Planlama Kurulu kararı çerçevesinde kuruluşça hazırlanan ihale şartnamesi ve ekleri üzerinden 22 Ağustos 2011 tarihinde ihale ilanına çıkmış ve ihalesi 15 Aralık 2011 tarihinde gerçekleştirilmiştir. İhaleyi alan firma dokuz yıl on ay on gün işletme hakkı karşılığında ihaleyi almıştır.

İhaleyi alan firmanın yer teslimi 3 Mart 2013 tarihinde yapım dönemine başlanmıştır. Yapım süresi de otuz altı aydır.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Mayısta da temel atıldı.

AHMET TEVFİK UZUN (Devamla) – Tabii, Yüksek Planlama Kurulunun almış olduğu karar ve inşaatın bitim süresiyle ilgili incelemelerde bazı gecikmelerin olduğu gündeme gelmiştir.

Bu söz konusu havalimanının toplam yatırım tutarı 357 milyon avro olup görevli şirket bildirimine göre, 2014 yılı Şubat ayı itibarıyla, toplam harcama 26 milyon avro olarak bildirilmiştir. İşin bitim tarihi de 7 Mart 2016 tarihidir.

Görevli şirket onaylı iş programının fiziki gerçekleşme yönünden gerisinde bir seyir takip etmekte, ancak bu gecikmenin otuz altı aylık yapım süresini altı ay geciktirmesi veya geciktireceğinin anlaşılması hâlinde bu husus “Sözleşmenin Feshi” başlıklı 36'ncı madde kapsamında fesih koşullarını oluşturmaktadır. Şirkete sunulan onaylı iş programı incelendiğinde, Kasım 2013 sonu kümülatif gerçekleşme oranı yüzde 15, Aralık 2013 sonu kümülatif gerçekleşme oranı yüzde 18'dir. Başka bir ifadeyle, günümüz itibarıyla yakalanan yüzde 15'lik gerçekleşme oranı Aralık 2013 itibarıyla gerçekleşmesi gerekmektedir iş programına göre altı ayı aşkın bir sürenin gecikmiş olduğu tespit edilmiştir. Bu konuda da 10 Temmuz 2014 tarihinde gönderilen bir yazıyla işin onaylı iş programı seviyesinde gerçekleşmesi istenilmiş, aksi durumdaysa mevcut hükümler uygulanacağı konusu görevli şirkete uyarılmıştır.

Şimdi, burada, Mehmet Bey'in söylediği gibi, Hükûmetimiz tarafından Mersin'in cezalandırılma durumu yoktur. On iki yıllık iktidarımız döneminde 10 milyar tutarında Mersin iline yatırım ve destek verilmiştir. Şu an devam eden şehir hastanemiz 1.250 yataklıdır.

İlginçtir, bir şey anlatmak istiyorum Mehmet Bey, sizin de seçim bölgeniz: Yıllardır söylenen bir proje vardı “Pamukluk Barajı” diye. 2011 seçimlerinde Tarsus'un Karadiken köyüne gittik. 48 yaşında bir vatandaşımız aynen şunu söyledi: “Ben 8 yaşındaydım. Bundan kırk yıl önce yine bir seçim dönemi idi, siyasiler geldiler, bizim köyde, işte ‘Yukarıya bir can suyu projesi dediğimiz Pamukluk Barajı yapılacak, bölgeleriniz sulanacak.’ diye siyaset yaptılar.” dedi. Ama aradan kırk yıl geçti, hiçbir şey yapılmadı. AK PARTİ Hükûmeti döneminde bu temeller atıldı, 200 bin dönüm arazinin sulanacağı, Mersin ilimizin 127 milyon metreküp içme suyunun karşılanacağı, 68 milyon kilovatsaat elektrik enerjisinin üretileceği Pamukluk Barajı'nın da yine bizim dönemimizde ihalesi yapıldı, temelleri atıldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Müteahhit firma 2013 yılının 13 Ekim tarihinde su tutmaya başlanacağını sözünü verdi imza töreninde ama müteahhitten kaynaklanan sıkıntılardan dolayı şu an yüzde 80 oranında gerçekleşme durumu var, 19 Aralıkta da ikmal inşaatı için tekrar ihaleye çıkılacak. İnşallah, bu barajımız bitirildiğinde de bölgemizin, hem sulama ve hem içme suyu ihtiyacı karşılanmış olacak.

Nükleer konusuna gelince, Aytağ Bey, ben AK PARTİ milletvekili olarak, Mersin milletvekili olarak nükleer santrali savunuyorum. Şimdi, burada nükleer santralle ilgili geçmiş dönemlerde de birçok önergeler verildi, Akkuyu'yla ilgili önergeler verildi, uzun uzun konuşuldu. Tabii, Akkuyu Nükleer Santrali'ne hangi dönemde karar verildiğini de siz çok iyi biliyorsunuz.

AHMET YENİ (Samsun) – Söyle, söyle.

AHMET TEVFIK UZUN (Devamla) – 1976 yılında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Deniz Baykal'ın döneminde karar verilmiş bir konu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Uygulamaya koyuldu mu?

AHMET TEVFIK UZUN (Devamla) – Sürem yetmedi ama burada nükleer santralin turizme, tarıma etkisi noktasında çok daha söylenecek şeyler var; dünyada örnekleri var, turizm bölgelerine yakın olan nükleer tesisler var, tarım alanı yapılan... Amerika'da nükleer konusunda birçok santraller var, Amerika tarım ürünleri ihracatında dünyada 1'inci sırada.

Ben Mersin'e yapılan yatırımlar konusunda, başta Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız, bakanlarımız, milletvekillerimiz olmak üzere bütün herkese teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye...

Sayın Halaçoğlu'nun daha önce bir söz talebi var.

Buyurun Sayın Halaçoğlu.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkanım, buradan açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Kayseri Milletvekili Yusuf Halaçoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ahmet Tevfik Uzun'un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, nükleer enerji sürekli konuşuluyor ama gerçekte Türkiye'de var olan ve Türkiye'nin gerçekten bahtını açacak olan bir madenden kimse söz etmiyor. Burada özellikle kayıtlara girsın diye bunu belirtmek istiyorum.

Toryum denilen bir maden var ve bu toryum madenin, nükleer enerji açısından düşünecek olursanız, 200 ton uranyuma karşılık 1 tonu yeterli geliyor ve 3,5 milyon ton kömüre bedel. Şöyle söyleyeyim: 30 metre küplük bir alanda üretilen enerji miktarı, toryum madeniyle 3 bin megavat gücünde enerji üretiyor. Yani 50 ton toryumla 50 gigavat enerji üretilebilecek durumda. Türkiye dünyada Hindistan'dan sonra en çok toryum madenine sahip ülke. Şu ana kadarki tespit edilmiş toryum madeni 880 milyon ton ve karşılığı eğer dolar olarak verecek olursak 120 trilyon dolarlık toryum madeni var; Isparta'da, Elâzığ'da, Eskişehir'de var. Sadece Elâzığ'daki toryum madeni Türkiye'nin yüz yıllık ihtiyacını karşılayacak ölçüde.

Değerli arkadaşlar, nükleer enerjiye bu kadar önem verene kadar, kendi kaynaklarımız olan toryum madenine verseniz ne olur? Bugün, Almanya ve Çin bu madenden enerji üretiyor. Tekrar ediyorum, 200 ton uranyuma karşılık 1 ton toryum madeni yeterli geliyor. Bunu...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Güzel.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yani, konuşup duruyorsunuz oradan “Güzel.” filan diye. Bir şey anlatıyoruz burada!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Halaçoğlu.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Kayıtlara girmesini istedim.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Hoca gibi azarlama ya!

İHSAN ŞENER (Ordu) – Öğrenciler gürültü mü yaptı hocam!

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı, 1976 yılında Sayın Deniz Baykal tarafından böyle bir nükleer santral yapılma kararı verildiğini söyleyerek, sanki bu santrali CHP yapmak istiyormuş gibi bir algı yaratmıştır ve kurumsal kimliğimize sataşma olmuştur.

BAŞKAN – “O zaman kararlaştırıldı 1976 yılında.” diyor. Doğru değil mi?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Değil, değil.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bir dakika... Sataşma olmuştur; bir.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Nasıl sataşma ya?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İkinci konu, ikinci sataşma; kurumsal kimliğimize sataşma konusu...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Allah Allah! Bu nasıl bir şey?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, yol yapımında kamulaştırma sürecinde CHP’den aday olmuş birisi başı çekerek bunları iptal ettiriyormuş da yol sanki buna göre yapılmıyormuş gibi...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Atıcı, iki dakika söz veriyorum sataşma nedeniyle. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Kacı, siz sataşıyorsunuz oradan.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı’nın, Mersin Milletvekili Ahmet Teyfik Uzun’un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, sayın milletvekilimiz buraya çıktığında çok dikkatle dinledim. On dakikasının tam dokuz dakikasında gerçekten rakamlardan başka bir şey olmadığını gördüm.

OSMAN KAHVECİ (Karabük) – Rakamları konuşur, ne var?

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Son elli sekiz saniyede nükleer santrale bir değindi ve “Ben nükleer santrali savunuyorum.” dedi, kayıtlara girdi. Ben, bunu, AKP’nin ve milletvekillerinin Mersin’de nasıl açıklayacağını merak ediyorum ve bunu da her yerde söyleyeceğim.

İki: Yine, sayın milletvekili burada “Efendim, yol yapacaktık da...” “E...” “Kamulaştırmaya gidecektik...” “E...” “Biz milletin malını beleştten götürürken bir avukat çıktı ‘Sizin yaptığınız hukuksuzdur.’ dedi, ‘Milletin parasını, hakkını verin.’ dedi. Biz hakkını vermedik, onun için yol iptal oldu.” Vay, CHP gene suçlu!

Arkadaşlar, akıl var, izan var. Verin hakkını bu insanların, kamulaştırmanızı yapın, yol da yapın, her şeyi de yapın.

Şimdi bakın, ben bu kürsüde size dedim ki en önemli sorun nükleer santraldir, çıkan konuşun. Narenciye dalda kalmıştır, çiftçi zarar etmiştir, konuşmadınız; işsizlikten kırılıyor Mersin dedim, konuşmadınız; Mersin'in her tarafında yolsuzluk var dedim, gümrüklerden et kaçırılıyor, GDO'lu ürünler sokuluyor, Akdeniz Oyunları'nda Sayıştay usulsüzlük tespit etti diyorum -bakın, "iddia" değil, "tespit" diyorum- amatör spor kulüpleri üzerinden usulsüzlük yapıldığı Bilgi Edinme Yasası kapsamında tespit edildi, bunları konuşun diyorum, konuşmuyorsunuz; Tarsus Kazanlı turizm bölgesini konuşmuyorsunuz; hava kirliliğinden, insanlar astımdan ölüyor diyorum, konuşmuyorsunuz; Suriyeliler nedeniyle esnaf kan ağlıyor, gelin şu Suriye sorununu masaya yatıralım diyorum, konuşmuyorsunuz; "Efendim, 1976 yılında böyle bir karar verildi, iptal edildi. Sayın Ecevit iptal etti..."

Şimdi siz tekrar hortlattınız, ölüyü hortlattınız, ölüyü! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şandır.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın konuşmacı benim de ismimi ifade ederek bazı beyanlarda bulundu, yanlış anlamaya sebep oldu.

BAŞKAN – Ne beyanında bulundu? Hangi beyanlar yanlış anlamaya sebep oldu?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Belediyeyle ilgili...

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Belediyeyle de ilgili değil de yani Mersin sorunlarıyla ilgili benim yanlış beyanlarda bulunduğumu, Mersin'in cezalandırılmadığını ifade ederek benim doğru olmayan beyanlarda bulunduğumu söyledi. Açıklama yapmam lazım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şandır.

Sataşma nedeniyle size de iki dakika söz veriyorum.

5.- Mersin Milletvekili Mehmet Şandır, Mersin Milletvekili Ahmet Tevfik Uzun'un MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın milletvekilleri, meselemiz Mersin'in sorunlarını tartışmaktı, maksat hasıl oldu.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Şandır, güzel yatırımlar olmuştur.

MEHMET ŞANDIR (Devamla) - Ben her defasında söylüyorum Sayın Kacır, bu memlekete, bu millete bir gram hizmeti dokunan kim varsa Allah ondan razı olsun. Milliyetçi Hareket Partisi olarak yaklaşımımız bu. Ama siyasetçi yaptığıyla övünmemeli; övünmemeli, görevini yapıyor. Ancak ben size tekrar söylüyorum, AKP iktidarıünkü iktidar değil, on iki yılını tamamladı.

İHSAN ŞENER (Ordu) – AK PARTİ, AK PARTİ...

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – O, sizin...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Bizim tabi canım, bizim, bizim!

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Dolayısıyla...

Bize göre, aldatma ve kandırma partisi efendim.

AHMET YENİ (Samsun) – İşçileri ne yaptınız?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Biz de MHP'ye bir şeyler buluruz yani.

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Bakın, o fasla girmeyelim ancak şunu söylüyorum: On iki yılın sonunda hâlâ burada cek cak diyorsanız, bu toplumdan özür dileyeceksiniz. Benim korkum, Pamuklu Barajı’nın da daha önce ilan edilen Tarsus-Kazanlı turizm bölgesinin akıbetine uğraması, Çukurova bölge havaalanının akıbetine uğramasıdır, endişemiz bu. Yani, bugün kalkıp da “Bunun temelini attık.” demenizin hiçbir değeri yok, daha önce temelini attıklarınızın ne noktaya geldiğini bu millet gördü.

Bakın, 11 Ocak 2004, Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Tarsus turizm bölgesiyle ilgili öyle nutuklar atıyor ki “2007’de açacağız.” diyor; Sayın Zafer Çağlayan 24 Mayıs 2011’de “800 milyon dolar ayırdık buraya.” diyor. Nerede bunlar, bunlar nerede arkadaşlar? Yani, ya söylediğinizin arkasında duracaksınız ya da yeni şeyler söylemeyeceksiniz. Korkumuz odur ki Pamuklu Barajı da bundan önce verdiğiniz sözler gibi havada kalacak, endişemiz bu.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Bizim hiçbir sözümüz havada kalmaz, merak etme!

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Mersin halkını AKP iktidarı cezalandırdı.

AHMET YENİ (Samsun) – Belediye işçileri ne oldu Sayın Şandır?

MEHMET ŞANDIR (Devamla) – Bunu tekrar ifade ediyorum çünkü on iki yılın sonunda verdiğiniz hiçbir şey yok. Daha bölge hastanesinin temelini yeni attınız, on iki yıl neredeydiniz?

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AHMET TEVFİK UZUN (Mersin) – Sayın Başkan...

Evet, Sayın Uzun, konu tamamlandı.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- MHP Grubunun, 2/12/2014 tarih Mersin Milletvekili Mehmet Şandır tarafından, Mersin ilinin sorunlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/12/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 4 Aralık 2014 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3.- CHP Grubunun, Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 21 milletvekili tarafından, Soma Elektrik Üretim ve Ticaret AŞ’nin özelleştirilmesinin Soma ekonomisine vereceği zararın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 5/11/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, Genel Kurulun 4 Aralık 2014 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

4/12/2014

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu'nun 04.12.2014 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

Sinop

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 21 Milletvekilinin, Soma Elektrik Üretim ve Ticaret AŞ'nin özelleştirilmesinin Soma ekonomisine vereceği zararın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 05/11/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1553 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 04/12/2014 Perşembe günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, kısa bir açıklama yapacağım.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi lehinde söz isteyen Hasan Ören, Manisa Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖREN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü. Avustralya'da, Amerika'da, Almanya'da, Fransa'da, İngiltere'de iş güvenliğiyle, iş sağlığıyla ilgili bütün her şey yapılmış; madencilerle ilgili, madene inen her insanla ilgili önlemler alınmış ve Dünya Madenciler Günü dünyanın her tarafında kutlanıyor ama ne yazık ki Türkiye'de kutlamak mümkün değil. İsterdim ki, yakama bir gül koymak. Böyle, siyah, matem havasında bir Dünya Madenciler Günü'nün Türkiye'de yaşanmasına vesile olmamanızı isterdim. Ne yazık ki, 301 gencimiz maden kazasında vefat ederek... Önümüzdeki bu maden kazalarıyla ilgili, tedbirlerin alınmasıyla ilgili hiçbir gayret içerisinde olmadığınızı görüyoruz. 301 insan gitti, Soma'nın üzerine sanki ölü toprağı serildi. 301 insanımızın, 301 fidanımızın gitmesi yetmemiş gibi, şimdi 2.831 işçiyi çıkarıyorsunuz. "Çıkartıyorsunuz." diyorum, AKP'ye söylüyorum. Çıkaran Soma AŞ değil ki. Soma AŞ, hizmet alımında bulunan TKİ'nin ve Enerji Bakanlığının taşeronu. Paraları alan TKİ, kazançları alan TKİ. Şimdi, Soma'da Soma'ya ikinci bir darbeyi, ekonomisiyle, sosyal yaşamıyla, ailelerin yaşamlarıyla ilgili bir ikinci darbeyi vuruyorsunuz.

TKİ'nin beş yıllık kârını şuradan söylemek istiyorum: TKİ'nin beş yıllık kârı toplam eski parayla 2 katrilyon 300 trilyon yani kaçak saraya harcadığınız paranın 1,5 misli fazla. Kimin sırtından kazandınız? Bu, emeğiyle, alın teriyle geçinen, madene inen, madende hayatlarını kaybeden insanların sırtından kazandınız. Şimdi, sosyal devlet anlayışıyla eğer bu madende çalışan insanların sırtından bu kadar para kazandıysanız, TKİ ve Enerji Bakanlığı 2,5 katrilyon parayı beş yıl içerisinde bu madende çalışan insanların sırtından kazandıysa, bu 2.831 insanın çalıştırılması, devletin bu madenlerde yeniden bu insanları çalıştırmasıyla ilgili önlemleri siz almayacak mısınız?

Değerli arkadaşlarım, sadece düşündüğünüz “Hep bana, hep bana, hep bana!” Bu kazandıklarınızı, biraz evvel söylediğim gibi, uçak alımlarında, “Halkın burası.” dediğiniz bin odalı saraylarda harcamayıp da bu insanların emeğine ve alın terine saygı duyarak buralarda harcamış olsanız bence daha doğru iş yapmış olursunuz.

Şimdi, bu da yetmedi. Şimdi, Bakanlar Kurulu kararıyla Soma Termik Santralini özelleştirme kapsamına aldınız. Peki, Soma Termik Santralı nedir? Soma’daki yeri nedir? Soma’nın ekonomisinde, Soma’nın yaşamında neyi ifade etmektedir? Altmış yıldır, termik santral Soma’da hizmet veriyor, 6 ünite çalışıyor, yıllık elektrik üretimi 8 milyar kilovatsaat. Türkiye’deki toplam elektrik üretiminin yüzde 7’sini Soma’daki santral üretiyor. Peki, niye özelleştirdiniz? “Efendim, kâr etmiyor burası, devletin üzerinde yük olmasın.” Mantiğiniz hep bu ya, yandaşlara vermek için ama burası öyle değil; buranın 2012 yılı kârı 80 milyon lira, yani 80 trilyon eski parayla, 2013 yılı kârı ise 41 trilyon; çalışan insan sayısı 1.590, hani 2.831 kişiyi sokağa bıraktınız, şimdi 1.590 kişiyi sokağa bırakmayla ilgili bir tavır içerisindeyiz. Peki, ben muhalefet milletvekili olarak bunları söylüyorum da Soma’da yaşayan 100 bin insanın söylediği ne acaba? Bakınız, değerli arkadaşlarım, burada 8.148 imza var. Soma’da yaşayan, Soma’nın, kömürün o karasıyla, Soma’daki zehri soluyan esnafıyla, sanayicisiyle, sanatkârıyla, işçisiyle hepsinin yazısı ve imzası burada. Kimler bunlar? Kim Soma’daki termik santralin özelleştirilmesine karşı çıkıyor? TES-İŞ Sendikası Soma Şubesi, MADEN-İŞ Sendikası Soma Şubesi, Ticaret ve Sanayi Odası, Esnaf ve Sanatkarlar Odası, Şoförler Odası, Nakliyeciler Kooperatifi, Soma Seyahat Kooperatifi, Somalılar Derneği, hemşire dernekleri, en önemlisi de -belediyeyi kazandığımız- Soma’daki Belediye Başkanı. Eğer Soma’ya yeni acıların, yeni sefaletlerin getirilmesi istenmiyor ise Soma’daki termik santralin Bakanlar Kurulu kararıyla özelleştirilmesinin durdurulmasını talep ediyorlar. Hepsini, bütün Manisa milletvekillerine gelerek bu dosyayı verdiler. Bu dosya bütün arkadaşlarımızda var.

Peki, burayı özelleştirirken yarın, Cumhuriyet Halk Partisi iktidara geldiğinde özelleştirme yapmayacak mı? Yapacak. Yapmaması mümkün mü? Ama, halkın lehine olan, halkın yaşamını zenginleştiren, halkın ekonomik koşullarını daha iyi noktaya çıkaran özelleştirmeleri yapacağız. Hani, sizler hep ne diyorsunuz? Diyorsunuz ki: “On iki yıllık iktidarımız döneminde Türkiye hizmetlerle tanıştı.” Öyle mi?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Doğru.

HASAN ÖREN (Devamla) – Doğru! Peki, dün “Taş üstüne taş koymayan...” dediğiniz bölüme baktığınızda, özelleştirmeden hazineye 60 milyar dolarlık parayı yaptıklarınızı satarak mı koydunuz, yoksa, dün Mustafa Kemal’in başlangıç noktasından başlayıp size kadar gelen bölümde yapılanları satarak mı 60 milyar doları kasaya koydunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Hani, bir şeyle daha övünüyorsunuz, diyorsunuz ki: “Efendim, biz IMF’ye 22 milyar dolar para ödedik.” Benim 7 yaşında torunum var, 60 milyar doları verin, 22 milyar doları ödesin! Siz geçmiş dönemde, o emeğiyle, alın teriyle, ulus devlet anlayışı içerisinde, bütün Türkiye’nin içinde yaşayan 77 milyonun hakkını düşünerek gelecekte o insanların yaşamının daha rahat, daha zengin olmasını arzu eden insanların, devlet adamlarının yaptıklarını satarak bu noktaya geldiniz. Nereye gitti bu paralar? Bu 60 milyar dolar yandaşlarınıza verilenlerin dışındaki net para. Herhâlde, Sayın Metiner, bir 60 milyar dolar da yandaşlara gitmiştir.

Hani, Sayın Başbakanımız ne diyordu? “Ben su sattım, ben simit satarak büyüdüm, ben gevrek sattım.” Bu edebiyatı yapmıyor muydu? Yani, bununla “Ben yaşamın her bölümünde, en alt, yoksul kesiminde yaşayarak geldim.” diyordu. Demek ki yaşamının o bölümünde, su sattığı bölümlerinde bin odalı kaçak saray hayalindeymiş. Şimdi, o günleri yaşayan bir Başbakanın bugün gelip de...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Milletin sarayı, milletin ya.

HASAN ÖREN (Devamla) – Milletinse, o zaman, 301 şehidimizin sırtından kazandıklarınızla yaptığınız o odalarda, onun hatırına, sokağa bırakılmış 2.831 işçiyi alın TKİ bünyesine, alın Enerji Bakanlığı bünyesine, o kaçak saraya gönderdiğiniz, onların üzerinden kazanarak yaptığınız sarayın bir kısmını da bu işçilere verin.

Soma ölü şehir olmuş. Soma’da yaşam yok. Soma’da hiçbir şey tatlılık içerisinde yaşanmıyor. Kamyoncusu dertli, sendikaları dertli, esnaf ve sanatkârı dertli. Soma’ya giren paranın önü tıkanmış. Soma’da şu an 100 bin insan mutsuz ama siz diyorsanız ki “Yaptığımız bu kaçak saray Somalınıdır.” siz Somaliye kaçak sarayı bırakın vermeyi, Soma’da işsiz kalan insanlara, binlerce kamyoncunun taksitini ödeyemediği, binlerce esnaf ve sanatkârın BAĞ-KUR’unu ödeyemediği Soma’da, gelin, oranın ekonomisiyle ilgili çarkları yeniden çevirmeye başlayalım.

Şimdi gelecek arkadaşımız -ben şunu sormak istiyorum kendisine- AKP’de bu önerge üzerinde konuşacak arkadaşımız gelsin buraya, Soma ekonomisiyle ilgili, çıkan arkadaşlarımızla ilgili ne yapacağını anlatsın.

Soma şu an kan ve gözyaşı akıtıyor. Soma’da ekonomi felç olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖREN (Devamla) – Bunun tedbirini almak da sosyal devlet anlayışıyla ilgili bu Parlamentonundur.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.34

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir.

Buyurun Sayın Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz üzere bu hafta Engelliler Haftası. Bu anlamlı haftanın engelli vatandaşlarımızla ilgili duyarlılığı artırmasını temenni ediyor, bu vesileyle tüm engelli vatandaşlarımızı ve ailelerini sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, bugün Dünya Madenciler Günü. Bu vesileyle de maden kazalarında şu ana kadar yaşamını yitiren kardeşlerimize Allah’tan rahmet diliyor, ailelerine başsağlığı diliyorum. Hâlen çalışmakta olan kardeşlerimize de Allah’tan kazasız, belasız işler temenni ediyorum. Madenci kardeşlerimizin ve madenci ailelerinin her zaman yanındayız. Ülkemiz madencilerinin ve tüm dünya madencilerinin Dünya Madenciler Günü’nü kutlar, saygıyla ve muhabbetle selamlarım.

Değerli arkadaşlar, enerji ithalatı, cari işlemler açığındaki en önemli kalemdir. Türkiye, birincil enerji kaynakları bakımından yüzde 74 oranında dışa bağımlıdır. Bu durum, cari açık üzerinde ciddi bir baskı yaratmaktadır. 2013 yılında 55,9 milyar dolar olan enerji ithalatı, 2014 yılı Ağustos ayı itibarıyla, on iki aylık bazda, 56,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, tasarruf oranlarını artırmak, enerjide dışa bağımlılığı azaltmak ve Türkiye’yi küresel katma değer zincirinde daha yükseklerle çıkarmak için gerekli yapısal reformları kararlı bir şekilde uygulamaya devam edeceğiz. Enerji ithalatımız olmazsa cari açık diye bir sorununuz da kalmayacak neredeyse. Bu bağlamda, bizler enerji verimliliğini artırmak, kaynaklarımızı en verimli şekilde kullanmak zorundayız. AK PARTİ iktidarı olarak biz, özelleştirme yanlısı bir uygulamaya göre programımızı yaptık ve özelleştirmeyle birlikte verimin daha da çok artacağını düşünüyor ve görüyoruz. Özelleştirmenin ne Soma’mız için ne de ülkemiz için zararlı olduğunu düşünmüyoruz.

Değerli arkadaşlar, SEAŞ-B Santralinin özelleştirilmesinin esnafa ve nakliyecilere zararı olacağını, Soma’ya darbe olacağını ifade ediyorsunuz. Bu kararın, Soma’mız ve Soma ekonomisi için bir darbe olacağını düşünmüyoruz. Bilakis, Soma Termik Santrali’nin madencilik sektörü ve Soma ekonomisi için çok büyük bir öneme sahip olduğunu biliyor ve çalışmalarımızı o yönde sürdürüyoruz. Bu bağlamda, kaza sonrası bütün yaraları sarma adına yapılması gereken ne varsa yaptık, yapıyoruz ve yapmaya da devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, Soma maden kazası mağdurlarına yönelik düzenlemeler yaptık. Hayatını kaybeden madencilerimizin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan her türlü borçları silindi, borcundan dolayı aylık bağlanamayan madenci yakınlarına aylık bağlandı. Ölüm aylığı için gerekli olan beş yıl sigortalılık ve doksan gün prim ödeme şartı kaldırılarak hayatını kaybeden madencilerin yakınlarına da ölüm aylığı bağlandı. Madencilerin anne babalarına aylık bağlanması için gereken muhtaçlık şartı kaldırılarak anne ve babalara da aylık bağlandı. Madencilerin yakınlarından birinin eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi kamuda istihdam edilecek.

Değerli arkadaşlar, gördüğünüz gibi, Soma'daki yaraları sarıyoruz, sarmaya da devam ediyoruz. Madenciler Haftası dolayısıyla maden sektöründe çalışanlarla alakalı düzenlemeler de yaptık. Bunlardan birkaç tanesini saymak gerekirse: Maden sektöründe çalışan tüm işçiler için 55 olan emeklilik yaşını 50 olarak yeniden düzenledik. Linyit ve taşkömürü çıkaran madencilere ödenecek ücret miktarı asgari ücretin 2 katından az olamayacak. Maden sektöründe çalışan tüm işçiler için çalışılmayan günler de çalışılmış gibi yıpranmaya, fiilî hizmet süresi zammına dâhil edilecektir. Yer altında çalışan madencilere fazla çalışma yaptırılmayacağı, İş Kanunu'nda zorunlu ve olağanüstü sayılan hâller dışında, yeniden düzenlendi. Eğer çalışma zorunluluğu olursa en az 2 katı ücret olarak belirlenecek.

Değerli arkadaşlar, yer altında çalışan işçiler için yıllık izin sürelerini de dört gün arttırdık. Madenciler için yer altında çalışma süresini haftalık olarak otuz altı saat, günlük ise altı saatle sınırlandırdık.

Evet, grup önerinizde esnafın zorda kaldığını, işçilerin işsiz kaldığını, ticaret erbabının çok zorda kaldığını da belirtiyorsunuz. Evet, değerli arkadaşlar, Soma'mızda büyük bir maden kazasını yaşadık, doğru. Hâliyle ocaklar da kapandı, kömür üretimi azaldı. Kömür üretimi olmayınca nakliyecilerimiz de hâliyle zor durumda kaldılar. Kaza nedeniyle başta nakliyeciler olmak üzere esnafın, ticaret erbabının ekonomik zorluklarla karşı karşıya kaldığını bizler de biliyoruz. Esnaf kesiminin bu mağduriyetini giderme adına Hükûmet olarak var gücümüzle çalışıyoruz. Bunun en basit örneği, SEAS'ın hemen yanında Kolin firmasına verilen termik santral ihalesidir. Bunun bir an önce faaliyete geçmesi, istihdamın sağlanması ve millî ekonomimize katkı sağlaması için çaba sarf ediyoruz. Burada da ana muhalefet partisi zeytin ağaçlarını bahane ederek bu yatırımı engellemeye çalıştı. Olayın gerçek yüzü aslında saklandı, algı oluşturulmaya çalışıldı. Bizler o işletmenin bir an önce faaliyete geçmesini ve çalışmaya başlamasını istiyoruz. Bakın, bu işletmenin orada faaliyete geçmesiyle birlikte, değerli arkadaşlar, 2.800-3.000'e yakın kişi orada istihdam edilecek, işçilerimiz iş sahibi olacak, istihdamı artıracaktır.

HASAN ÖREN (Manisa) – Danıştayın kararına rağmen mi diyorsun?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) - Dolayısıyla, orada üretim olursa kamyoncu kömür nakliyesine devam edecek. Biz orada maden ocaklarını daha nasıl açabiliriz? Maden ocaklarında iş sağlığı ve güvenliğiyle birlikte... Gerek kamu yapsın gerekse özel sektör yapsın, önemli olan iş sağlığı ve güvenliğini sağlayarak oradaki üretime o kömürleri kazandırabilmek.

HASAN ÖREN (Manisa) – Termik santral özelleşsin mi, özelleşmesin mi?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Yer altında durdukça o kömürlerin ne Soma'mıza faydası var ne ülkemize faydası var ne de milletimize faydası var. Gelin, hep birlikte kömür yatağı olan, Ege'nin hakikaten lokomotif olan, ölü toprağı serpilen Soma'mızın üzerindeki o ölü toprağını hep birlikte kaldıralım, kaldırmak için çaba sarf edelim, birlikte el ele verelim.

HASAN ÖREN (Manisa) – 80 trilyon kâr eden termik santral özelleşsin mi, özelleşmesin mi?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) - Esnafımız da kazansın, ticaret erbabı da kazansın, kamyoncu da kazansın, Soma'da yaşayan Somalı kardeşlerimiz de en güzel şekilde bu süreçten faydalansınlar.

Değerli arkadaşlar, millî kaynaklarımızı heba etmememiz lazım, en güzel şekilde değerlendirmemiz lazım. Dolayısıyla cari açığı azaltmak istiyorsak, enerjide verimliliği artırmak istiyorsak, enerjideki dışa bağımlılığı azaltmak istiyorsak ne yapmamız lazım? Elimizdeki madenleri değerlendirmemiz lazım. Biz iktidar olarak bunları değerlendiriyoruz, değerlendirmeye de devam edeceğiz.

Bakınız, özelleştirmeden gelir elde ettik.

HASAN ÖREN (Manisa) – 60 milyar dolar...

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Evet, 60 milyar dolar gelir elde etmiş olabiliriz. Siz tabii ki bunu torununuza hesap yaptırıyorsunuz. Torununuz “Bunun 20 milyarını şuraya öder, buraya öder.” diyebilirsiniz.

HASAN ÖREN (Manisa) – Maliye Bakanı söylüyor.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, özelleştirmeden elde ettiğimiz gelirler ortada.

HASAN ÖREN (Manisa) – 60 milyar dolar...

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Türkiye'nin 2002 yılından 2014 yılına nereden nereye geldiğini torununuz belki bilmeyebilir ama sizler bunu gayet iyi şekilde müşahade ediyorsunuz.

HASAN ÖREN (Manisa) – Söyle anlayalım.

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Sizin yaşınızdakiler, torunları bilmeyebilir, Türkiye'nin nereden nereye geldiğini çok iyi biliyorlar. Yollarda seyahat ettiğinizde Hükûmetimize teşekkür ediyorsunuz; hızlı trenlere bindiğinizde Hükûmetimize teşekkür ediyorsunuz; sağlıkta, hastaneye gittiğimizde vatandaşlarımız, hasta olan kardeşlerimiz en iyi şekilde tedavi ediliyor ve ne yapıyor? En güzel şekilde, sıhhatli olarak evlerine geri dönüyorlar.

HASAN ÖREN (Manisa) – Termik santral özelleşsin mi, özelleşmesin mi?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, dolayısıyla AK PARTİ olarak özelleştirmeden yanayız.

HASAN ÖREN (Manisa) – Sayın vekilim, termik santrali özelleştirelim mi, özelleştirmeyelim mi?

UĞUR AYDEMİR (Devamla) – Ülke kaynaklarını daha verimli kullanabilmek için özelleştirmeden yana tavır sergiliyoruz, sergilemeye de devam edeceğiz. Ancak Hükûmetimiz, Bakanlığımız, bizler milletvekilleri olarak eğer Soma'da bir algı oluştuyorsa, yanlış bir algı oluştuyorsa bunun gereğini de Hükûmetimizle birlikte oturur, konuşuruz; milletvekilleri, Manisa vekilleri olarak birlikte oturur konuşuruz, ne gerekiyorsa onu hep birlikte tekrar yaparız diyorum, yüce Meclisi tekrar saygıyla selamlıyorum ve CHP grup önerisi aleyhinde oy kullanacağımızı belirtiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Zozani, söz talebiniz var.

Buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Hakkâri Milletvekili Adil Zozani'nin, Genel Kurul salonunda elektrik enerjisinin kullanımında tasarruf yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yaklaşık bir buçuk saattir biz Türkiye'nin enerji sorununu, termik santrali, yer altındaki madenlerin çıkarılması meselesini konuşuyoruz ama hiçbirimiz bu işin tasarruf boyutuna da inmedik, hiç tasarruf boyutuyla ilgili bir şey ifade etmedik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakınız, şu oturduğumuz Genel Kurul salonu kaç ampulle aydınlanıyor, hiç merak ettiniz mi? Bakın, sadece şu oturduğumuz Genel Kurul salonu 1.832 ampulle aydınlanıyor. Bir ilçeyi aydınlatacak kadar ampulü sadece Meclisin Genel Kurul salonunda kullanıyoruz. Eğer bir tasarruf yapmak istiyorsak, eğer gerçekten kaynaklarımızı verimli kullanmak istiyorsak önce işin tasarruf boyutuyla başlarız. 1.832 ampulün buraya fazla geldiğini önce biz keşfedeceğiz, sonra... Tepemizdeki 16 bloktan her 1 tanesinde 80 tane ampul kullanmışız.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – İşte buradan başlarsanız, ne yer altında madencimiz kalır ne de ülkenin enerji sorunu kalır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özel, buyurun, sizin de söz talebiniz var; bir dakika süre veriyorum.

6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kürsüden konuşan Manisa milletvekilimiz Soma'da yapılacak olan termik santral ihalesinde zeytinlerin kesilmesini bahane ederek Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin bir tutum içinde olduklarını söyledi. Bir kez, orada yapılacak olan iş bir doğa katliamıydı, tarım il müdürlüğü, ilçe müdürlüğü karşıydı, kendi belediyelerinden dahi ruhsat alınmamıştı, hukuk ve doğa birlikte katlediliyordu. Orada karşı çıkılan durum, oradaki işçilerin, çiftçilerin mallarının haksızca kamulaştırılmasıydı.

Bir de bunun Soma ekonomisine etkisi üzerinden bir bağlam geliştirmeye çalışıyor; sanki, şimdi özelleştirilmesine karşı çıkacağına söz verdiği hâlde, kürsüden açıkça söyleyemediği SEAŞ özelleştirilince ya da oraya Kolin bir termik santral yapınca o kömürleri bugünkü kooperatife taşıtacakmış gibi. Dünya devi ya da Türkiye'deki lojistik firmalarına taşıttıracaklar. Esas o gün, özelleştirmeden sonra Soma perişan olacak. Bu yüzden hepimizi ziyaret eden kooperatifçiler, kamyoncular bu işe karşılar. Biz de bu özelleştirmeye sonuna kadar karşıyız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- *CHP Grubunun, Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 21 milletvekili tarafından, Soma Elektrik Üretim ve Ticaret AŞ'nin özelleştirilmesinin Soma ekonomisine vereceği zararın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 5/11/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, Genel Kurulun 4 Aralık 2014 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi lehinde söz isteyen Erkan Akçay, Manisa Milletvekili.

Buyurun Sayın Akçay. (MHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu Soma Termik Santrali'nin özelleştirilmesi hakkındaki Meclis araştırması önergesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün 4 Aralık Dünya Madenciler Günü. Bunu neşe içerisinde kutlamak isterdik ancak yaşanan maden facaları ve katliamlar, bizi bu 4 Aralık gününü bir buruk kutlama içerisine gark etmiştir. O sebeple hayırlı uğurlu olmasını dileyerek bugünü anmak istiyorum.

Şimdi, sözlerime başlamadan evvel bir hususu da dile getirmek istiyorum. Artık, Adalet ve Kalkınma Partisi kaçak güreşmekten vazgeçsin. Çok Değerli Uğur Aydemir kardeşimiz konuştu, kendi görüşlerini dile getirdi, kabul edilir, edilmez, o ayrı meseledir fakat aslında Uğur Aydemir kardeşimiz ateşe atılıyor. Böyle netameli bir konuda Sayın Uğur Aydemir'in değil de bu Soma Termik Santrali'nin özelleştirilmesiyle madenlerin hizmet alımı, redevans şeklinde verilmesiyle çok yakinen ilgilenen ve takip eden milletvekili arkadaşlarımız vardı. Ben genellikle prensip olarak isim vermem, yıllardır da vermedim ama şimdi veriyorum: Bu konuşmayı Hüseyin Tanrıverdi veya Recai Berber'in yapması gerekirdi. Niye gelmediler? Lütfen, inandıkları bir dava varsa gelip kürsüden bunları savunmaları gerekir. Bunu da özellikle belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'deki yaklaşık 2 milyar ton linyit kömürünün üçte 1'i Soma'da mevcuttur ve 13 Mayıs'ta meydana gelen bu maden facası öncesi 105 bin nüfuslu Manisa'da yaklaşık 15 bin maden işçisi vardı ve bu madenlerde çalışıyordu. Şimdi söz konusu olan termik santralde de 1.500 işçi çalışmaktadır. Maden facasında 301 madencimiz hayatını kaybetti, yüzlerce eve ateş düştü, 432 çocuk yetim kaldı, kadınlar eşlerini, yüzlerce ana baba evlatlarını kaybetti ve yaşanan bu faciadan da yaklaşık iki yüz günlük bir süre geçti ve bu süre içerisinde de siyaset-iş adamı ilişkileri, denetim yetersizlikleri ve çalışma koşullarının bozukluğu da artık saklanamaz bir şekilde ortaya çıktı.

Yaşanan iş kazalarında inşaat sektöründen sonra maden kazalarının 2'nci sırada gelmesi ve madenlerdeki ölümlü kazaların da büyük çoğunluğunun yine kamunun ruhsat sahibi olmasına rağmen, hizmet alımı ve redevans şeklinde verilen işletmelerde, ocaklarda meydana geldiğini ve bu sistemin artık bir katliama yol açtığını herkes gördü, görmeyen sadece mevcut iktidar.

Soma’da hâkim olan sosyal ve psikolojik travmaların yanına bir de ekonomik belirsizlik eklendi. Kaza sonrasında yaklaşık 700 aile bugün itibarıyla Soma’dan göç etmiş durumdadır ve ekonomisi madenlere ve maden işçilerine dayanan Soma’da esnaf artık siftahsız kepenk kapatma durumunda kalmıştır. Taşıyıcılar Kooperatifinin 1.100, Kamyoncular Odasının 706 üyesi bulunmaktaydı ve yaklaşık 3 bin aile sırf bu nakliye işinden ekmeğini kazanıyordu ancak Somalı taşımacılık esnafımız da iş yapamaz hâle gelmiş, ödemesi gereken vergiler ve banka borçları da eklenince şu an bir çaresizlik hâkimdir.

Değerli arkadaşlar, bugün perşembe, “Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.” misali, bugün, perşembe günü de maalesef ayağıdır, yıllardır Soma’nın bugüne geleceğini biz muhalefet partileri olarak, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu faaliyetlerimizle sürekli uyardık ancak bunlar dikkate alınmadı ve Soma bugün itibarıyla tam bir sosyal patlamanın eşiğindedir. Soma göç veriyor, Soma yanıyor, Soma çaresizlik içerisinde ve Soma’da her gün işsizler ordusu büyümeye devam ediyor. 1 Aralık 2014 tarihinde, Soma Kömür Şirketi başta Eynez maden ocağındakiler olmak üzere toplam 2.850 işçinin işine bir anda ve cep telefonu mesajlarıyla son verdi, dedi ki: “Yaptığımız beş yıllık sözleşme 2014 Mayıs ayında sona erdi.” Bakın, dikkatinizi çekerim “Mayıs ayında sona erdi.” diyor ve sözleşmenin bittiğini gerekçe göstererek, ödeme imkânlarının olmadığını ifade ederek iş akitlerini feshetti ve 2.850 işçi bir anda işsizler ordusuna katıldı ve büyük bir belirsizlik hâkim. Bir başka şirketin de tam mekanize çalışmaya geçeceği söyleniyor. Bununla da 1.500 işçinin bu şirket tarafından işten çıkartılacağı söylentisi bu endişeleri de katmerler bir hâle gelmişti. Soma’nın durumu maalesef bu.

Başbakan Yardımcısı Sayın Arınç “Soma’da işten çıkarılan madencileri aç ve açıkta bırakacak değiliz.” dedi. Ben de buradan Hükûmete sormak istiyorum: İşten çıkarılan Somalı madencileri istihdam edecek misiniz, nasıl istihdam edeceksiniz, nerede istihdam edeceksiniz? Bunun Hükûmet tarafından açıklanması gerekir.

Eynez maden ocağıyla ilgili olarak Türkiye Kömür İşletmeleri ile Soma Kömür İşletmeleri arasında süre uzatım sözleşmesi imzalanmadığı söylendiğine göre -ben bu kanıda değilim- 13 Mayıs 2014 tarihinde 301 vatandaşımızın hayatını kaybettiği kazadan bugüne kadar Soma Kömür İşletmelerinin Eynez maden ocağında faaliyetlerine devam etmesine neden izin verildi? Mahkeme, ocağı niye teslim etti bu şirkete? Bu önemli bir sorudur.

Çok önemli bir hususu da hatırlatmak istiyorum. Acaba, yoksa Soma Kömür İşletmeleri ile Türkiye Kömür İşletmeleri arasında bu kaza öncesinde süre uzatımıyla ilgili bir sözleşme yapılmış da ancak kaza sonrasında süre uzatımıyla ilgili bu sözleşme kamuoyundan mı saklanmaktadır? Bu, aydınlatılması gereken çok önemli bir sorudur.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Soma Termik Santrali, Türkiye elektrik üretiminin yüzde 7’sini karşılıyor ve ifade ettiğim gibi 1.500 işçi çalıştırıyor ve hem Soma bakımından hem de ülkemiz bakımından çok önemli bir tesis. Adalet ve Kalkınma Partisi bir taraftan Soma’ya ikinci bir termik santral yapımı için hukuksuz bir biçimde, acele kamulaştırma kararı aldı. Biliyorsunuz, zeytin ağaçlarının katliamı ve oradaki köylülerin darbedilmesi söz konusu oldu. Süremiz yetmediği için, maalesef, onun ayrıntılarına da giremiyoruz. Orada da iktidar, tavşana kaç taziyaya tut, asıl sorumlular tam saha arazi, şirketle vatandaş karşı karşıya getirdiler. Şirketi âdeta bir mülki güçmüş, bir kolluk gücümüştü gibi vatandaşla karşı karşıya getirmede sorumlu Hükûmettir.

Şimdi, Soma'ya ikinci bir darbe daha vurularak Soma Termik Santrali'nin özelleştirilmesiyle ilgili süreç başlatıldı. Konuşmacı arkadaşlarımızdan Sayın Ören'in de ifade ettiği gibi, Somalı bu termik santralin özelleştirilmesini istemiyor. Buna mutlaka bir çözüm bulunmalı, gerekirse Karabük Demir Çelikte olduğu gibi, yine Somalılara verilmesi de söz konusu olabilir fakat Soma'nın altı karbonmonoksit, üstü kükürtdioksit, Soma'nın altı da ölüm, üstü de ölüm. Bu mevcut, köhnemiş termik santral de kükürtdioksitte Soma'yı zehirlenmekte, kanser hastalıkları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamlı) - ...ve çocuklarda meydana gelen hastalıklarla birlikte, kirlenmektedir. Baca gazı filtresi de kasıtlı olarak yapılmamaktadır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi aleyhinde söz isteyen Mevlüt Akgün, Karaman Milletvekili.

Buyurun Sayın Akgün. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi aleyhinde söz almış bulunmaktayım.

Değerli arkadaşlarım, Soma'yla aynı kaderi paylaşan Ermenek ilçemizde meydana gelen maden kazasıyla ilgili konuşmak istiyorum. İlimizin Toroslardaki şirin ilçesi Ermenek'te “Cenne” diye tabir edilen kömür havzasında, Has Şekerler Madencilik Şirketine ait kömür ocağında 28 Ekim 2014 günü bütün ülkemizi derinden acıya boğan, elim bir maden kazası meydana gelmiştir. Meydana gelen kazada hepimizin bildiği gibi, 18 işçi kardeşimiz madende mahsur kalmış, yapılan arama kurtarma çalışmaları sonucu bütün kardeşlerimizin cenazelerine bugün itibarıyla ulaşılmıştır. Öncelikle, ölen kardeşlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet, acılı ailelerine ve yakınlarına, milletimize başsağlığı diliyorum. Allah böyle acıları bir daha memleketimize, milletimize yaşatmasın.

Değerli arkadaşlarım, kazanın meydana geldiği Ermenek ilçemiz, 1960'lı yıllardan beri kömür madencilği yapılan bir ilçemizdir, ilçenin ekonomisi büyük ölçüde madencilik sektörüne dayanmaktadır. Hâlen işletilmekte olan kömür madenlerinde 1.300 civarında işçi kardeşimiz çalışmaktadır.

Kazanın meydana geldiği 28 Ekim 2014 Salı günü, olayı haber alır almaz, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanımız Sayın Lütfi Elvan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Sayın Taner Yıldız'la birlikte kaza mahalline intikal ettik. Heyetimize daha sonra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Sayın Faruk Çelik de dâhil olmuştur.

Kazanın gerçekleştiği andan itibaren, devletimizin bütün imkânları göçük altında kalan işçi kardeşlerimize ulaşmak için seferber edilmiş, gerek kamu gerek özel sektörün imkânları kullanılarak arama kurtarmada kullanılacak gerekli hangi alet, edevat ve makine varsa bunlardan faydalanılmıştır. Başta AFAD ve diğer kamu kurumları, Karaman Valiliği olmak üzere, İstanbul, İzmir, Konya Büyükşehir belediyelerimiz, Karaman ve Ermenek Belediyelerimiz ve diğer belediyelerimiz olmak üzere özel sektör de dâhil ihtiyaç duyulan tüm malzemeler tedarik edilmiştir. Öyle ki bazı ekipmanlar zaman kaybını önlemek için helikopterlerle maden sahasına getirilmiştir. Ayrıca TTK, TKİ ekipleri başta olmak üzere, maden kazalarında müdahale konusunda deneyimli tüm ekipler, Ermenek ve bölgemizde madencilik yapısını çok iyi bilen maden işçilerimizle birlikte ilçemize intikal etmiş, yirmi dört saatlik vardiyalar hâlinde, duraksama olmaksızın bu çalışmalarda görev almışlardır.

Değerli arkadaşlarım, eski madende bulunan büyük bir su kütlesinin patlaması sonucu meydana gelen kazada, madenin tamamı su, çamur, kömür tozu ve yer yer yıkılan tahkimatlardan oluştuğu için kurtarma çalışmaları çok zor şartlarda yürütülmüştür. İçeriden çıkarılan malzemeler neredeyse büyük bir dağ oluşturmuştur. Yeni bir madenin, bundan daha kolay ve kısa sürede açılması mümkündür.

Arama kurtarma çalışmalarında devletimizin bütün imkânlarını hiç bir fedâkarlıktan kaçınmayarak seferber eden ve kaza mahallini ziyaret ederek ailelerin acısına ortak olan başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Sayın Başbakanımıza, Ulaştırma, Enerji ve Çalışma Bakanlarımıza ve muhalefet partilerimizden ziyarete gelen değerli temsilcilere ve tüm zamanlarını bu çalışmalara sarf eden ve görev alan tüm kamu görevlilerine huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, kazada işletmecilikten kaynaklanan büyük ve ağır bir ihmalin varlığı hemen göze çarpmaktadır. Öyle ki 1994-1997 yıllarında üretim yapılan eski maden ocağının altında kontrolsüz olarak baca açılması ve çalışma yapılması sonucu eski maden ocağında zamanla biriken suyun kırılıp patlaması nedeniyle ocağa ani su boşalmasıyla kazanın meydana geldiği anlaşılmaktadır. Öyle bir ağır kusur ki üretim yapan işletmede hem eski maden sahasının haritası yoktur hem de sondaj yapmak için gerekli sondaj makinesinin bulunmadığı ifade edilmiştir. Nitekim, bu husus, 2014 yılı Haziran ve Ağustos aylarında yapılan denetim raporlarına da konu edilmiştir. Hatta, daha vahimi, işletme tarafından MİGEM'e gönderilen proje alanı dışında da çalışma yapıldığı çalışanlar tarafından ifade edilmektedir. 25 metrelik kontrol sondajları yapılmadığı için, su dolu eski galeriye ne kadar yaklaşıldığının bilinmesi de mümkün değildir. Bütün bu hususlar Ermenek Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturmada mutlaka değerlendirilecektir.

Değerli arkadaşlarım, kazadan sonra madenci kardeşlerimizin ailelerine sahip çıkılmadığı ve onların yalnız bırakıldığına yönelik bazı beyanları kabul etmek mümkün değildir. Kazanın hemen akabinde, ailelerimizin acil ihtiyaçlarını karşılamak üzere Ermenek Kaymakamlığımızca Sosyal Yardımlaşma üzerinden yardımlarda bulunulmuştur. Bunun dışında, belediyelerimiz tarafından diğer ihtiyaçlara yönelik aynı ve nakdî yardımlar ulaştırılmıştır. Ölen kardeşlerimizin aileleriyle ilgili olarak ailelerine ölüm aylığı ve iş kazası geliri bağlanması işlemleri hemen gerçekleştirilmiş, Ermenek Kaymakamlığımız ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından da yardım kampanyaları düzenlenmiştir. Ayrıca, Ermenek ilçemizde bulunan banka şubelerinden ölen kardeşlerimizin banka borçları silinmiş, tüm Ermenek esnafının kredi borçları da üç ay süreyle ertelenmiştir. Bunun yanında, KOSGEB tarafından, ilçemizde kaza sebebiyle mağdur olan esnaflarımıza uygun şartlarda kredi verilmesi çalışması başlatılmıştır.

Değerli arkadaşlarım, hepsinden önemlisi, Sayın Başbakanımız tarafından 2 Aralık 2014 tarihli AK PARTİ grup konuşmasında, Soma'da mağdur olan kardeşlerimize uygulanan hakların aynısının Ermenek'teki maden kazasında şehit olan madenci kardeşlerimizin ailelerine de uygulanacağı müjdesi verilmiştir. Böylelikle, ölen kardeşlerimizin anne ve babalarına -muhtaçlık şartına bakılmadan- vefat aylığı bağlanması, en az 1 çocuk veya yakınının kamu da istihdam edilmesi, diğer maden ocaklarında çalışan kardeşlerimize altı aylık maaş ödenmesi gibi zararları en aza indirecek uygulamalar gerçekleştirilecektir. Bu müjde de Hükümetimizin maden kazasında ölen kardeşlerimizin ailelerine sahip çıkmasını ve onların mağduriyetlerini en aza indirmek için verdiği büyük önemi göstermektedir.

Değerli arkadaşlarım, biliyorum ki bu çalışmalar ve yardımlar ölen kardeşlerimizi geri getirmeyecektir. Allah kaza ve bela vermesin. Böyle acıları bir daha aziz milletimize yaşatmasın. Bu acılar yaşandığı zaman da bu acıları dindirmek için bütün imkânları seferber etmek devletin sosyal bir devlet olmasının gereğidir ve AK PARTİ Hükümeti sosyal devlet ilkesini en güzel şekilde uygulayan hükümettir.

Bu duygu ve düşüncelerle, 4 Aralık Dünya Madenciler Günü'nü kutluyorum. Ölen kardeşlerimizi bir kez daha rahmetle anıyor, kederli ailelerine sabırlar diliyorum.

Gündemin yoğunluğu ve gündemde bulunan kanun tasarıları sebebiyle CHP grup önerisinin aleyhinde olduğumu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN ÖREN (Manisa) – Gündemde bir şey yok, hiç onu bahane etmeyin, gündem boş. Sadece parmak kaldıracaksınız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 93 ve 124’üncü sıralarında bulunan 63 ve 425 sıra sayılı Kanun Tasarılarının gündemin sırasıyla 4 ve 5’inci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

4/12/2014

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 4/12/2014 Perşembe günü yaptığı toplantıda, gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 93 ve 124’üncü sıralarında bulunan 63 ve 425 sıra sayılı kanun tasarılarının gündemin sırasıyla 4 ve 5’inci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin buna göre teselsül ettirilmesi önerilmiştir.

Cemil Çiçek

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Mahir Ünal
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkanvekili

Mehmet Akif Hamzaçebi
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkanvekili

Oktay Vural
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkanvekili

Pervin Buldan
Halkların Demokratik Partisi
Grubu Başkanvekili

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğüne Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (S. Sayısı: 156)*

BAŞKAN – Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- *Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (S. Sayısı: 287)*

BAŞKAN – Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, 176 Sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

3.- *176 Sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/976) (S. Sayısı: 650) (x)*

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Dünkü birleşimde tasarının maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi, 1'inci maddeyi okutuyorum:

**176 SAYILI MADEN İŞYERLERİNDE GÜVENLİK VE SAĞLIK SÖZLEŞMESİNİN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansının 1995 yılında Cenevre'de yapılan 82 nci oturumunda kabul edilen, “176 Sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi'nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Ali Haydar Öner, Isparta Milletvekili.

Buyurun Sayın Öner.

CHP GRUBU ADINA ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; dün 3 Aralık Engelliler Günü'ydü. Nüfusunun yüzde 12,29'u engelli olan bir ülkede, engellilerin sorunları engelleri göremeyenler nedeniyle yeterince çözümlenememiş.

(x) 650 S. Sayılı Basmayazı 3/12/2014 tarihli 22'nci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Bugün de 4 Aralık Madenciler Günü, elleri kara, kalpleri temiz, alın terleri kutsal, kazançları helal olan madencilerimizi ve ailelerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 176 sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nu görüşüyoruz.

Kamu yönetiminde iki temel kavram var: Önleyici güvenlik hizmetleri, önleyici sağlık hizmetleri; bu yasayla çok örtüşen kavramlar. 24 Ekim 2014 tarihinde Dışişleri Komisyonunda oy birliğiyle kabul edilen ve bir an önce Genel Kurul gündemine alınmasını önerdiğimiz yasa tasarısının, uluslararası alanda da ILO sözleşmelerinin Türkiye’de uygulanması çok önemli.

AKP hükümetleri, olayları sonradan ele alan, sadece iş işten geçtikten sonra ele almakla kalmayıp işine geldiği gibi değerlendiren yaklaşımlarıyla topluma “Bu kadarı da olmaz.” dedirten bir anlayışta. Soma faciası sonrası genel durum da bunu doğruluyor. Soma faciası sonrası geçmiş olsun ziyareti sırasında tekmelenen, tokatlanan, küfredilen insanlar bunun çirkin örnekleridir. Ermenek faciası da acılara acılar katan yeni sorumsuzlukların sonucudur.

Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı 22 Haziran 1995’te Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi’ni kabul etmiştir. Bu sözleşmeye dayanak olan -57, 60, 63, 64, 65, 77, 81, 93’e gelen- radyasyondan iş kazalarına, yer altında çalışanların yaş sözleşmesine, çalışma ortamı, hava kirliliği ve gürültü kirliliği, titreşim gibi uluslararası sözleşmeler bunu zorunlu kılmaktaydı. Sözleşmeyle işveren, en fazla temsil yetkisine sahip işçi ve işveren kuruluşlarıyla istişareden sonra güvenlik ve sağlıkla ilgili tutarlı bir politika oluşturup yürürlüğe koymak zorunluluğunda kalıyordu. Denetleme, bildirim ve inceleme usulleri, istatistikler, işçilerin ve temsilcilerin güvenlik ve sağlığı gibi benzeri nedenler konusunda önlem almak zorunlu hâle getiriliyordu.

İşveren, riskleri ortadan kaldırmak, risk kaynağını kontrol etmek, güvenli çalışma ortamı sağlamak gibi yükümlülüklerle karşı karşıyadır. Sözleşmeyle, madencilik faaliyetleri nedeniyle işçileri ve toplumu etkileyen ya da çevreye zarar veren her türlü felaket, yaralanma veya hastalığın önlenmesi amaçlanmakta. Felaket, yaralanma veya hastalığın önlenmesi... Ne zaman? Facialardan, felaketlerden sonra. Bütün bu sorulara dürüstçe cevap vermek gerekirse, sebep, birinci derecede önceliğin rantı ve dünyevi çıkarlara verilmesidir.

CHP Grup Başkanlığı 28/11/2014 tarih ve 1646 sayılı önerisiyle, Yasa Teklifi’yle, Sayın Grup Başkan Vekilimiz Hamzaçebi’nin imzacı olduğu teklifle, 3-13 Mayıs 2014’te Manisa’nın Soma ilçesinde Eynez maden ocağında gerçekleşen ve 301 madencinin hayatının kaybına sebep olan olaylarla ilgili bir dizi önlemi içeren bir yasa teklifi sundu ama beklemede. Bu yasayla 10 yasada değişiklik yapılmakta, ulusal iş sağlığı ve güvenliği kurumu oluşturulması amaçlanmaktadır. Temennimiz, bir an önce bu yasanın ele alınmasıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin sayın milletvekilleri, bu yasa kendisine saray yaptıranlar için çıkmamaktadır. Bu yasa, antidemokratik yasa tekliflerini imzalayıp Türkiye Büyük Millet Meclisine sunanlar için de değildir. Bu yasa, karnesini Soma'da şehit olan babasının mezarına koyan ve "Benim babam yok." şiirini gözyaşları içinde okuyan 9 yaşındaki Esra Açelya Şam içindir. Bu kanun, 36'ncı Padişah Vahdettin'in ağaç kıyımıyla yenilenen sarayına oturmakla yetinmeyip "Başbakanlık Hizmet Binaları" adı altında kaçış tünelli saray yaptıranlar için de değildir, hesapsız kitapsız saray yaptıranın talimatla önerge verdirdikleri için de değildir; yırtık, delik, "soğuk kuyu" tabir edilen lastik ayakkabılarıyla vicdanlı olanların yüreklerini sızlatan Recep Gökçe içindir. Ermenek'teki şehit madenci Tezcan Gökçe'nin yoksul ve vakur babası Recep amca tüm açgözlü kibirlilere insanlık dersi vermiştir. İnsanların bazıları onurlarıyla bazıları da oburluklarıyla anılırlar. Bu yasa, geçimini maden iş yerlerinde kara elleri, temiz kalpleri, kutsal alın terleriyle helal kazanç peşinde koşan onurlu insanlar ve aileleri içindir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekillerimiz, dün, yaptığım, hazırladığım konuşma metninin bir kısmını akşam eve gidince değiştirdim çünkü televizyonda dinlediğim sözler içimi acıttı, vicdanımı sızlattı. Maliyeti 5 milyar Türk lirasının üstüne çıkan ve daha ne kadar para harcanacağı bilinmeyen kaçış tünelli kaçak sarayın bugünkü başsakini kaçak sarayın kendisine ait olmadığını, millete ait olduğunu söylemiş. Gerçekten insanın içini acıtıyor. Kaçak sarayın başsakini Başbakanlığı döneminde bu yapıların Başbakanlık ihtiyaçları için yapıldığını söylememiş miydi? Şimdi kendileri Cumhurbaşkanı olunca saray Cumhurbaşkanlığı bünyesine alınmadı mı? Kaçış tünelli kaçak sarayın millete ait olduğunu söyleyen bugünkü başsakini de, millet de biliyor ki bu saray millete ait değildir. Şehir merkezinden kaçan, milletten kaçan, artık milletten korkar hâle gelen başsakin bilmelidir ki milletin kaçış tüneline ihtiyacı yoktur. Şehir dışında, Atatürk Orman Çiftliği'nde inşa edilen yerin adı Beştepe değildir, Beştepe merhum Alparslan Türkeş'in kabrinin bulunduğu yerin adıdır. (MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, saray millete ait değildir ama milleti "A" noktasına koyanları kollayanların saraydır, milleti tekmeleyenleri himaye edenlerin saraydır, milletin anasına hakaret edenlerin, gerçek üreticileri, çiftçileri kovanların, millete "Vurma ağabey!" dedirtenlerin saraydır. Milletin 1,6 milyonluk kısmı ayda 146 lirayla geçinirken 2 bin odalı sarayda bin liralık bardak kullananların saraydır. Altın yaldızlı varaklarla kibirlenenlerin, kebaire malul olanların saraydır. Millet bugüne kadar farkına varamadıklarının farkına varacak, sizin sarayınızı size zindan edecektir. Ancak milletimizin vekilleri birilerinin her emeline alet olmak için seçilmediklerini anlamalı, yanlış işlere "Hayır, olmaz." deme basiretini göstermelidir. Koruma polisi olmadan sokağa çıkamayan başsakin kilometrelerce koruma korkuluğu yaptırmıştır.

Boğazından haram lokma geçmeyenlere, çocuklarına ve torunlarına haram lokma yedirmeyenlere, haram lokma yiyenlerden ve yedirenlerden hesap sorma basiretini gösterecek olan sayın milletvekillerine saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz isteyen Erol Dora, Mardin Milletvekili.

Buyurun Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 650 sıra sayılı 176 sayılı Maden İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesi üzerine Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

301 madenci işçinin yaşamını yitirdiği Soma ve 10 işçinin yaşamını yitirdiği Torunlar facialarının acısı devam ederken ve bu işçi kıyımlarıyla ilgili kapsamlı hukuki bir gelişme olmamışken 28 Ekim 2014 günü Karaman'ın Ermenek ilçesinde 18 madenci işçimizin daha göçük altında bırakılmasına hep birlikte tanıklık ettik. Ardından bir aydan fazla zaman geçmiş olmasına rağmen, Ermenek'te 18 işçiden 13'nün ölü bedenlerine geçtiğimiz günlerde ulaşılabilmiş, göçük altındaki 5 madenci işçimizin cesetleri ise daha bu sabah çıkarılabiliştir. Madenlerde meydana gelen işçi kıyımlarının yanında, kurtarma faaliyetlerinin niteliği de ayrıca üzerinde durulması gereken bir konu başlığı olarak ortada durmaktadır.

Değerli milletvekilleri, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin verilerine göre, Türkiye'de iş güvenliği önlemi alınmadığı için her gün en az 5 işçi yaşamını yitiriyor. Maliyetlerden kaçınmak ve sermayenin kâr hırsını tatmin etmek amacıyla her gün 5 işçi bile bile ölüme gönderiliyor. Altını çizerek belirtmeliyiz ki hiçbir önlem alınmadığı için yaşanan bu işçi cinayetleri doğallaştırılamaz ve sıradanlaştırılamaz, yaşananlar iş cinayetidir. Ancak görüyoruz ki işçi ölümlerinin ardından yürütülen hukuki süreçlerde bilinçli taksir ya da olası kast suçundan açılması gereken davalar en hafif şekilde geçiştiriliyor, iş cinayetleri sıradanlaştırılıyor, doğallaştırılıyor. Bu şekilde işçi katliamlarına sebep olanlar kayırılıyor, hak ettikleri cezai yaptırımlarla karşılaşmıyorlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin raporlarına göre, sadece 2014 yılında Türkiye'de bu yılın ilk dokuz ayında hayatını kaybeden işçi sayısı 1.414 olarak belirlendi. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verilerine göre El Salvador ve Cezayir'in ardından işçi ölümlerinde 3'üncü sırada olan Türkiye'de her yıl ölen işçi sayısı bin kişinin üzerinde.

Ermenek'te yaşanan felaketin nedenleri Soma'da ve Torunlar'da yaşananlardan farklı değil. Taşeronlaşma, özelleştirme, kuralsız ve güvencesiz çalışma rejimi madenleri ve inşaatları işçi cehennemine dönüştürmüş durumdadır.

Değerli milletvekilleri, inşaat, enerji ve madencilik sektörleri Türkiye'nin kârlı, bir o kadar da kanlı sektörleri hâline gelmiştir. Bu nedenle, sermaye bu alanlara üşüşmekte ve işçiler 19'uncu yüzyıl vahşi kapitalizminin cehennemlerine benzer koşullarda, düşük ücretlerle, uzun çalışma saatleriyle ölümüne çalıştırılmaktadır.

İnkâr edilemeyecek bir diğer realite de şu dur ki Soma, Ermenek ve benzeri vakalar organize suçlardır. Bu organize suçun bir tarafında özelleştirme ve taşeron politikasını sistemli olarak uygulayan ve etkin bir denetim yapmayan siyasi irade, Hükûmet; diğer tarafında işveren vardır. Kamu otoritesi de işverenle birlikte sorumludur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 176 sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 1995 yılında gerçekleştirilen 82'nci Uluslararası Çalışma Konferansı'nda kabul edilmiştir. 5 Haziran 1998 tarihinden bu yana yürürlükte olan sözleşmeyi, hâlihazırda ILO'ya üye 185 ülkeden 29'u onaylamıştır. 176 sayılı Sözleşme, genel anlamda, üye ülkelerin, ulusal koşullar ve uygulamayı göz önünde bulundurularak ve en fazla temsil yetkisini haiz ilgili işçi ve işveren kuruluşları temsilcileriyle istişare etmek suretiyle özellikle sözleşme hükümlerinde yer verilen önlemlere ilişkin olarak maden iş yerlerinde güvenlik ve sağlığa ilişkin tutarlı politikalar oluşturulması ve bunların yürürlüğe konularak düzenli olarak gözden geçirilmesi yönünde taahhütte bulunmalarını gerektirmektedir.

Değerli milletvekilleri, maden iş yerlerinde güvenlik ve sağlığa ilişkin risklerin ortadan kaldırılması veya en aza indirilmesine yönelik tedbirler alınması ve işçilerin güvenli bir ortamda çalışma haklarının sağlanması da yine bu sözleşmeyle işverenlere getirilen yükümlülükler arasındadır.

176 sayılı ILO Sözleşmesi, madenlerdeki risklerin asgari seviyeye indirilmesini temin etmek maksadıyla, işveren tarafından alınması gereken önleyici ve koruyucu tedbirleri, işçilere ve temsilcilerine yasal düzeyde tanınması zorunlu hak ve yükümlülüklerle taraf devletlerin bu alanda gerekli yasal düzenlemeleri uygulamaya koyma ve denetleme sorumluluklarını düzenleyen önemli bir sözleşmedir.

176 sayılı Sözleşme'ye taraf olunması, madencilik sektöründe sağlık ve iş güvenliği koşullarının iyileştirilerek yasal düzenlemelerimizin uluslararası standartlarla uyumlu hâle getirilmesine yönelik çabalara katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede, bu gelişmeyi son derece olumlu bulduğumuzu belirtmeliyim.

Değerli milletvekilleri, işçilerin, maden endüstrisinde karşılaştıkları tehlikeler ve risklerle ilgili sağlık ve güvenlik önlemlerinin hazırlanması ve uygulanması konusunda gerçek anlamda bilgilendirilme, eğitilme ve danışılma ihtiyacı ve hakkı olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Madencilik faaliyetleri nedeniyle işçileri ve toplumun genelini etkileyen ya da çevreye zarar veren her türlü felaket, ölüm, yaralanma veya hastalığın önlenmesinin amaçlandığı bu uluslararası sözleşmenin onaylanması noktasında muhalif siyasi partilerin, ilgili meslek odalarının ve duyarlı demokratik kuruluş ve bireylerin her türlü çağrı ve talebini duymazdan gelen AK PARTİ Hükûmetinin, geldiğimiz noktada bu yanıştan vazgeçmesini önemli bir adım olarak görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, şunu da eklemeliyiz ki uluslararası iş ve işçi güvenliğine yönelik sözleşmelere imza atmak yalnız başına yeterli olamaz, konuyla ilgili iç mevzuatın da acilen uluslararası standartlar doğrultusunda yeniden düzenlenmesi acil bir zorunluluktur. Mevzuatta yapılacak düzenlemelerin uygulanması noktasında ciddi ve nitelikli denetimlerin yapılmasının da yaşanan işçi kıyımlarından sonra ne kadar hayati olduğu ortadadır.

Değerli milletvekilleri, sermaye ve devlet ilişkileri, özellikle madenler, tersaneler gibi tehlikeli iş alanları söz konusu olduğunda tamamiyle tarafların ortak çıkarlarına dayanan ancak emekçilerin hak ve güvencelerini gözetmeyen bir şekilde düzenlenmiştir. Gerek partimiz milletvekilleri ve diğer muhalefet partilerince verilmiş soru önergeleri ve araştırma önergelerinin iktidar tarafından sürekli olarak reddedilmesi, Hükûmetin maden işçilerinin sağlık ve ekonomik refahlarını önemsemediğinin açık göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, kömür üretiminde kiralama, taşeron ve hizmet alımına son verilmeli ve çalışma hayatında felakete yol açan esnek ve kurlsız çalışma uygulamalarından vazgeçilmelidir. İş cinayetlerinde cezasızlık politikasından vazgeçilmeli, her düzeydeki sorumlular yargılanmalıdır. İşletmelerde denetimler ciddiyetle yapılmalı, çalışanlar için insana yakışır iş koşulları sağlanmalıdır. Emekçilerin canlarını tehlikeye atmadan insanca çalışabilmeleri ve iş cinayetlerinin önlenmesi için, başta taşeron sistemi olmak üzere, güvencesiz ve esnek çalışma düzeni durdurulmalıdır. İşsizlik tehdidiyle kötü çalışma koşullarına mahkûm edilen işçilere yönelik örgütlenme ve sendikasını seçmeye yönelik siyasi baskılara derhâl son verilmelidir. Sendika barajı ve örgütlenme önündeki fiilî ve yasal engeller kaldırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, ayrıca, işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmadığı tüm madenlerin faaliyetleri gerekli önlemler alınıncaya kadar derhâl durdurulmalı, bu süre zarfında işçilerin ücret ve diğer mali hakları ve sigorta primlerinin tam olarak ödenmesi sağlanmalıdır. İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası yerine, emek ve meslek örgütleri ile bilim insanlarının katılımıyla hazırlanacak, işçileri gerçekten koruyacak bir işçi sağlığı ve güvenliği yasası çıkarılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Anayasa’ında kendisini demokratik, sosyal bir hukuk devleti olarak tanımlayan Türkiye’nin, işçilerin can güvenliklerinin sağlanması, insan hak ve özgürlüklerini, insan ve çevre sağlığını garanti altına alma amacıyla olan evrensel hukuku referans alan uluslararası sözleşmelere sırtını dönmesi elbette kabul edilemez. Bu bağlamda, 21’inci yüzyıl Türkiye’si, maden çıkarma ve işleme teknolojisini yenilemeli ve çağdaş yöntemlere yönelmelidir. 21’inci yüzyıl Türkiye’si, kayıt dışı, düşük ücretli, sendikasız ve güvencesiz işçi çalıştırma olgusunu ortadan kaldırmalıdır diyor, bu sözleşmenin tüm maden işçilerimizin can güvenliklerinin sağlanması gayesine hizmet etmesini temenni ederek hayırlı olmasını diliyor, tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi soru-cevap işlemi yapacağız.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakan, Türkiye’de kamu ve özel iş yerlerinde yasamız uyarınca engellilerin istihdam edilmesi gerekiyor. Bu istihdam edilmesi gereken engellilerin kamuda ve özel iş yerlerinde kaçır kişi olması gerekir? Bu kamu ve özel iş yerlerinde engellilere ayrılan kontenjandan boş olan var mı? Eğer, boş olan varsa hem kamu kurumları için hem özel sektör için herhangi bir uygulama yapmayı düşünüyor musunuz? Çünkü, engelli kardeşlerimizden, hakikaten, iş arayan, kendi ayakları üzerinde durmak isteyen çok insanımız var. Bu konuda ne tür çalışmanız var?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bu bedava kömür olayıyla ilgili Şırnak’tan beni arıyorlar. Orada sahada kömürler dolu ama Kütahya’dan, başka şehirlerden ithal kömür getirilip orada ihaleye çıkarılıyor, bir de yurt dışından ihaleye çıkarılıyor. Buna neden gerek duyuluyor? Bu konuda bir açıklama yapar mısınız? Böyle bir durumda, Şırnak gibi kömürün bol olduğu ve üstelik de kalorisinin daha fazla olduğu bir yerde, daha önceden, on sene boyunca bu kömürün dağıtıldığı bilindiğine göre neden dışarıdan alınır? Özel bir politika mı vardır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Tanal'ın kamuda ve özel sektörde istihdam edilen engellilerle ilgili, bu alanda tüm kadro kullanılıyor mu, boşluk var mı; istihdam edilmesi gerektiği hâlde kriterlere göre, istihdam edilmeyen kadro var mı sorusuyla ilgili olarak: Şimdi, değerli arkadaşlar, son yıllarda engellilerin kamuda ve özel sektörde istihdamına yönelik olarak çok ciddi tedbirler ve önlemler alındığını biliyoruz. Bunun sonucu olarak da özellikle, kamuda ciddi anlamda engelli kardeşimizin istihdamı gerçekleştirildi, sağlandı ve sürekli olarak her yıl ilave kadrolarla, kurumlara engelli kadrolarını doldurmaları yönünde talimat veriliyor. Tam sayı olarak şu anda bilgiye sahip değilim ama onu yazılı olarak ben takdim edeceğim size. Fakat, bu konuda Hükûmetimizin politikası, uygulaması kesin olarak, olabildiği ölçüde, maksimum seviyede engelli kadrolarının doldurulması çerçevesindedir. Orada biliyorsunuz göreve getirilme, işe alınma prosedürü de tamamen objektif bir şekilde yürütülmektedir ve en son belli bir sınavdan sonra, belli bir aşamayı geçtikten sonra kurayla belirlenen engelli kardeşlerimiz işe alınmaktadır. Bununla ilgili boş-dolu kadro rakamlarını Sayın Tanal, takdim edeceğim.

Sayın Kaplan'ın, Şırnak'ta çok ciddi kömür alanları ve rezervleri olmasına rağmen Şırnak'a kömür ülke dışından ya da ülke içinden başka yerlerden getirildiği ve neden Şırnak'taki bu kömürlerin üretilmediği ya da kullanılmadığı şeklindeki sorusuyla ilgili olarak, özellikle Fak-Fuk Fon aracılığıyla dağıtılan kömürler çerçevesinde: Şimdi, sosyal politikanın bir gereği olarak, sosyal devlet uygulamasının bir gereği olarak imkânı olmayan vatandaşlarımıza bu kömürler ücretsiz olarak fon kanalıyla dağıtılmaktadır, bunu biliyoruz. Özellikle bu kömürlerin büyük bölümünün yine yerli üretim kaynaklarından karşılandığını da biliyoruz. Zaten burada amaç, bir taraftan imkânı olmayan vatandaşlarımıza bu katkının, yardımın sağlanması ama diğer taraftan da atıl olan, üretilmeyen kömür kaynaklarımızın üretilerek hem istihdam imkânlarının ortaya çıkartılması, yeni ilave istihdam imkânlarının ortaya çıkartılması hem de bir döviz tasarrufu sağlanması yani daha önce ithal edilen bu kömürler yerine yerli kömürlerin ikame edilmesi. Büyük bölümü bu şekilde gerçekleştiriliyor ama spesifik olarak Şırnak özelinde, örneğinde, orada üretilen kömürler ne kadardır ve bunların ne kadarı Şırnak'ta kullanılıyor ya da iç piyasaya arz ediliyor, o konuda açıkçası şu anda sizinle paylaşabileceğim herhangi bir bilgiye sahip değilim. Onu da ilgili bakan arkadaşımızla görüştüğten sonra bu bilgileri size spesifik olarak, not olarak, yazılı olarak aktaralım Sayın Kaplan.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Köse, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çorum'un Dodurga ilçesinde kurulu bulunan Alpagut-Dodurga Linyit İşletmelerinde yer altı ocakları, gereken koşulları taşımadığı iş güvenliği uzmanlarınca tespit edildiği için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından kapatılmıştır. İşveren, hâlihazırda yer altında çalışan işçileri yer üstünde ancak yer üstünün koşullarıyla çalıştırmaya, asgari ücretle çalışmaya zorlamakta ya da işten çıkarmakla tehdit etmektedir. Acaba bununla ilgili Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bir çalışması, çabası olacak mıdır? Bunu sormak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI NURETTİN CANİKLİ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dodurga Linyit İşletmelerinin şartları taşımaması nedeniyle kapatılması dolayısıyla oradaki kardeşlerimiz herhâlde -anladığım kadarıyla- geçici olarak yer üzerinde çalıştırılıyor. Tabii genel kural olarak, biliyorsunuz, çalıştırılmasalar dahi çalışmaya hazır oldukları takdirde bütün sosyal hakların, ücretlerin sağlanması, kendilerine verilmesi gerekir; en temel kurallardan bir tanesi bu. Eğer bir zorlama söz konusuysa, yani sizin söylediğiniz çerçevede daha düşük olan yer üstü ücretleri ve bu şartlarla çalışmaya zorlanıyorlarsa elbette bu kuralların ihlali anlamına gelir. Gereği yapılır. Biz Bakanlığımıza takdim edelim, bu bilgileri hemen aktaralım. Onunla ilgili gelecek olan cevabı da Sayın Köse, size yazılı olarak aktaralım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Ali Rıza Öztürk, Mersin Milletvekili.

Buyurun Sayın Öztürk. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Madenlerde Sağlık ve Güvenlik Sözleşmesi 1995 uygun bulunduğu dair kanun üzerinde görüşlerimi açıklayacağım.

Değerli milletvekilleri, şimdi, biz, burada, gerçekten, ILO'nun 176 sayılı Sözleşmesi'ni yani Madenlerde Sağlık ve Güvenlik Sözleşmesi'ni onaylayacağız Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak.

Şimdi neyi onayladığımızı bilmemiz açısından, ben, bu sözleşmenin Türkiye'deki işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda Hükûmetin, iş verenlerin ve çalışanların hangi yükümlülük altına girdiklerini anlatacağım. Aslında bu anlaşma 1995 yılında imzalandığı için anlaşmanın adına “Madenlerde Sağlık ve Güvenlik Sözleşmesi 1995” denilmiş.

Değerli milletvekilleri, bu anlaşmanın kapsamı, işçilerin madencilikte karşılaştığı tehlike ve risklerle ilgili olarak sağlık ve güvenlik önlemlerinin alınması ve uygulanmasını içermektedir. Sözleşmenin kapsamı ise tüm madencilik faaliyetlerini kapsıyor, yer altı ve yer üstü madencilik işletmelerini kapsıyor ve yine, madencinin ihzaratı dâhil, hazırlığından üretim aşamasına kadar bütün faaliyetleri kapsıyor, yine inşaat tünellerini kapsıyor ve güvenlik ve sağlık...

Madenlerin işletilmesine ilişkin bu sözleşme üç grup için sorumluluk ve görev getiriyor. Sorumluluk getirdiği, yüklediği gruplar: Bir, hükûmetler; iki, işverenler; üç, çalışanlar. Özellikle ikisi çok önemli yani Hükûmet ve işverenlere yüklenen sorumluluklar çok önemli.

Hükûmetin üç önemli görevi var bu sözleşmeye göre: Birinci görevi, madenlerde sağlık ve güvenlik konularında uyumlu bir politikayı geliştirmek ve bu politikayı uygulamak. Yalnız değerli milletvekilleri, neyi imzaladığımızı, neyi onayladığımızı bilmemiz lazım. Hükûmetler madencilikte politikaları geliştirirken sendikalara ve işverenlere danışmak zorundadırlar. Yani, Hükûmet, kendisine sözleşmenin getirdiği bu madencilikte sağlık ve güvenlik konusunda bir uyumlu politika tespit ederken işverenlere ve sendikalara danışarak bunu yapmak zorundadır.

Hükûmetlerin ikinci görevi, sözleşme hükümleri için uygulanacak kanunları, kuralları, ilkeleri, sirkülerleri çıkarmak; işverenlere ve işçilere kanunları uygulamasında, uymasında yardımcı olmak.

Hükümetlerin üçüncü görevi, kanunu yürütmek için teftiş kurulunu oluşturmak, maden sağlık ve güvenliğiyle ilgili yetkili makamı oluşturmaktır. Bu yetkili makam, bu sözleşmeye göre oluşacak yetkili makam maden sağlık ve güvenliği konusunda uğraşan tek resmî makam olacaktır. Yani, bu sözleşmeye göre oluşturulacak yetkili makam madencilik sağlığı ve iş güvenliğinde tek yetkili makam olacaktır.

İşverenlerin sorumluluğuna gelince, işverenler madenlerden sorumludur yani madencilik işinden işveren sorumludur. İşverenin işi madenleri güvenli kılmaktır arkadaşlar. Madenlerle ilgili her türlü güvenlik önlemlerini almak görevi işverenlerindir. Sözleşmenin 7'nci maddesi açıkça "İşverenler kontrolleri altındaki madenlerde sağlık ve güvenliğe yönelik riskleri gidermek veya en aza indirmek için gerekli tüm tedbirleri alacaktır." demektedir. Burada işverenlerin... Bu süreçte iki tane süreç var. Birincisi, risk değerlendirmesi. Bu risk değerlendirmesi de iki süreci kapsıyor arkadaşlar. Birisi tehlikenin bertaraf edilmesi yani tehlikenin değerlendirilmesi. Bunun için öncelikle tehlikenin tanımlanması gerekiyor ve risklerin değerlendirilmesi gerekiyor ve tehlikenin kaynağında yok edilmesi gerekiyor ve tehlikenin kaynağında yok edilmesi için gerekli tedbirleri almak işverenin görevidir. İşveren bunları yapamıyorsa işte güvenli sistemleri tasarlama yoluyla riskleri en aza indirmelidir. Yani tehlikeyi bertaraf edemiyorsa, Recep Özel, işveren, riski en azından bertaraf etmelidir.

Bu adımları birer birer yerine getirdikten sonra ancak işveren burada koruyucu ekipmanı önerebilir. Yani koruyucu ekipman en son önerilmesi gereken ekipmandır. Dolayısıyla, şunu söylemek istiyorum: Hani, efendim, maskesi yoktu, bilmem nesi yoktu; bunlar en son olması gereken şeyler. Sağlık ve güvenlik jargonunda güvenlik hiyerarşisini oluşturmak zorundadır. Hiyerarşinin en tepesinde yapılacak ilk iş tehlikenin giderilmesidir, en son iş ise kişisel korunma ekipmanının önerilmesidir.

Yine, değerli milletvekilleri, ILO'ya göre, kişisel koruyucu ekipman en son çözümdür. Kişisel koruyucu ekipman verilmeden önce tehlikeyi tamamen gidermek ve madenin çalışılabilir bir güvenli alan hâlini oluşturmak, riski kaynağında kontrol etmek gerekir. Burada işçilerin hakları da vardır, bu sözleşmede madde madde işçilerin hakları da sayılmıştır.

Değerli milletvekilleri, bu kürsüde çok defa söyledim, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda kazaların en az olduğu, minimum olduğu ülkelerde sorumluluk sıralamasında, sorumluluk silsilesinde birinci sırada devlet vardır, ikinci sırada işveren vardır, üçüncü sırada çalışanlar yoktur. Bir iş yerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda tedbir alma yükümlülüğü mühendisin ya da çalışanların değildir, bu tedbir alma yükümlülüğü işverenindir. Ancak tedbir alınıp alınmadığını denetlemek ve alınan tedbirleri uygulamak görevi hükümetindir. Ve şimdi onaylayacağımız bu ILO sözleşmesiyle Hükümet daha çok sorumluluk altına girmektedir.

Ama değerli milletvekilleri, daha önce Maden Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin bir tasarı Bakanlar Kurulunda görüşüldü, fakat Soma'da meydana gelen kaza nedeniyle o tasarı çekildi. Sayın Bakanım burayı dinlerlerse hiç olmazsa Bakanlar Kurulunda bu konuyu dikkate getirir. Şimdi, Soma nedeniyle çekilen Maden Kanunu tekrar gündeme getirildi ve bu konuda en uzman görüş sahibi olan Türkiye Maden Mühendisleri Odasının görüşü dahi alınmadı ve kendilerine göre bir tasarı hazırladılar. Bu tasarıda MİGEM devreden çıkıyor, madencilikteki fennî nezaretçi kurumu kaldırılıyor, madencilikte iş sağlığı ve iş güvenliği âdeta özelleştiriliyor, piyasaya veriliyor -tıpkı yapı denetim şirketleri gibi- ve ondan sonra da güvenliği sağlayacağı söyleniyor. Bir yandan ILO'ya ilişkin bu sözleşmeleri imzalıyoruz ama öbür yandan da ILO'ya aykırı olan bir kanun düzenlemesi yapmaya kalkıyoruz.

Değerli milletvekilleri, her zaman söylediğim gibi bir kez daha söyleyerek bu kürsüden ayrılıyorum: Ermenek ocağında meydana gelen kazada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı MİGEM asli kusurlu olarak tespit edilmiştir bilirkişi raporuyla. Bu bilirkişi raporunu alan savcı, bu raporda kusursuz olduğu açıkça ifade edilen mühendisleri tutuklamıştır, hem de tutuklama koşulları olmadığı hâlde ve bilirkişilerin asli kusurlu olarak tespit ettiği Maden İşleri Genel Müdürlüğü hakkında hiçbir işlem yapılmamıştır. Soma Komisyonunda Maden İşleri Genel Müdürlüğü sunum yaptığı zaman -Komisyon Başkanımız, meslektaşım Sayın Ali Rıza Alaboyun da oradaydı- o görevli suyun nereden geldiğini dahi haritadan gösterememiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Devamla) – İşçilerin nerede çalıştığını dahi gösterememiştir çünkü kendilerinin elinde de imalat haritası yoktur.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz isteyen Hasip Kaplan, Şırnak Milletvekili.

Buyurun Sayın Kaplan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bugün Dünya Madenciler Günü. Maden kazalarında yaşamını yitiren maden işçilerimizi, maden mühendislerimizi, bütün çalışanları saygıyla anıyoruz, mekânları cennet olsun.

Ermenek'te, en son, cenazelerine ulaşılan kardeşlerimizin tamamına erişildi ve böylesine acı bir günde, tesadüf, 176 sayılı ILO Sözleşmesi'ni Hükümet buraya gönderdi. İşte Meclis karar verecek. İnşallah karar verdikten sonra hemen, hızlı bir şekilde de depo emri yerine getirilir ve bu sözleşmeler uygulamaya geçer. Çünkü hangi akılsa, hangi bir akılsa, bu akıl durmadan, sözleşme imzalarken çekince koyar, biliyor musunuz? Biri 167 sayılı ILO Sözleşmesi'ydi, inşaat sektöründe en çok kaza olurdu; biri de maden sektöründe, en çok kaza olan sektör, 176, işte bugün görüştüğümüz. Bugün Dünya Madenciler Günü'nde, işte, Roma Dönemi'nde İzmit'te, Anadolu'da Santa Barbara'nın maden ocağına babasının gazabından kaçarak saklanmasıyla böylesi bir günün armağan edilmesi hayat kurtarma üzerine aslında, dikkat ederseniz, Dünya Madenciler Günü hayat kurtarma üzerine kurulmuş ama dışarıdan o maden ocağına kaçan bir azizenin sağlığı ve canı korunduğu için. Oysa, maden ocakları deyince, 2010 yılında madenlerle ilgili Meclis Araştırması Komisyonunda biz çalışma yaparken Zonguldak'tan 30 ölüm haberi gelmişti. İşte, Zonguldak'tan 30 ölüm haberi geldiği zaman bu sözleşme gündeme gelmişti, maalesef, dört sene geçti aradan, Afşin Elbistan'da milyonlarca ton toprağın altında daha cenazesi çıkarılmayan maden işçilerimiz var, dünyanın hiçbir yerinde bu yok. Arkasından Şırnak, arkasından Zonguldak, arkasından Balıkesir, arkasından Soma ve en son Ermenek...

Şimdi, burada, bu acı günde nasıl bir anma olabilir? Mezarlıklar ziyaret edilir, ruhlarına Fatiha okunur, mevlit verilir yani ailelerin yapabileceği bu. Peki, siyasetçilerin yapacağı nedir? Yani bu ülkenin fitratında, bu ülkenin kaderinde bu ülkenin çalışmayan bakanına mahkûm olmak var mıdır, hayatta mecburiyet, mahkûmiyet var mıdır? Bu ülkenin enerjisi bitmiş bakanlarına mahkûmiyet diye bir şey var mıdır fitratında insanın? Bakın, dikkat edin, bunca can, işçi güvenliği, işçi sağlığı, bu konuda önlem almayan bir siyasi otorite, bir siyasi iktidar ve çok rahatlıkla, bunun hesabını siyaseten vermeme konusunda bir direnme. Doğru dürüst yapılmayan teftişler ve bu teftişlerde kayırlan, özellikle özelleştirme, TKİ'nin redevans sistemiyle verdiği ocaklarda acımasız bir çalıştırma ve arkasından taşeronlaştırma ve burada köleleştirme ve insanların ölümüne sebep olmak. İş cinayetleri, iş kazaları, bunun adı bu.

Şimdi, Dünya Madenciler Günü'nde madencilik sektörünün acımasız vahşi kapitalizmin kâr hırsından yaşamını yitiren madencilerin elbette ki sorunlarını konuşmak bu Meclisin görevi olması lazım. Peki soruyorum, Hükûmete soruyorum, bakanlara soruyorum: 2010'da Meclis Araştırması Komisyonu olarak Meclise sunduğumuz Maden Araştırmaları Komisyonu Raporu ne zaman görüşülecek? Kaç işçi daha ölmeli ki o raporun da bugün burada görüşülmesi sağlansın? 2010 arkadaşlar, beş seneye yakın bir süre geçti. Bu Maden Araştırmaları Komisyonu için 20 şehir, 100'ün üstünde ilçe, en az da 300 tane maden ocağını gezdik. Mermerden tutun kroma, kromdan tutun kömüre, kömürden tutun Çal Dağı'nda, Turgutlu'da İngiliz Kraliyet Ailesi'ne sunulan nikel madenine kadar hepsini inceledik, hepsinin raporunu yazdık.

Bu rapora dünyanın parasını verdi Meclis arkadaşlar. 15 milletvekili, 10 uzman çalıştırdık bunları çözelim diye, bu sorunları konuşalım diye. Şimdi soruyorum: Bu raporları, bu araştırma komisyonları, dört ay boyunca, sümen altı edesiniz diye mi çıkardı, gönderdi Meclise? Mecliste bu raporu -o dönem milletvekili olarak tek ben vardım Komisyonunda, partimizde- Meclis Başkanına verdik, arkasından da Dilekçe Komisyonuna verdik ve takibini ve gereğini istedik. Peki, ne zaman gereğini yapacaksınız, ne zaman görüşeceksiniz bunu?

Yani, şu çok iyi anlaşılıyor ki bu tür tehlikeli ve riskli iş kollarında, tarihin ta ilk uygarlıkla tanışma evresinden bu yana yani Yontma Taş Devri'nden metallere geçildiği andan itibaren, altın takı ve araç gereç olarak metal kullanılmaya başlandığından bu yana, geldik bugüne, enerji sektörüne ve bütün felaketler enerji sektöründe yaşanıyor. Dikkat edin, kömüre dayalı ilkel üretim ve Avrupa Birliği konusunda, bu konuda bütün şirketlerimize -Avrupa Birliği üyesi ülkeler dâhil- şunu söylüyorlar, 2010'da söylenen sözü söylüyorum: “Sizin ülkenizde, on beş sene, istediğiniz kadar sömürebilirsiniz, istediğiniz kadar üretebilirsiniz, istediğiniz kadar işçi ölebilir, istediğiniz kadar kâr edebilirsiniz. Sizde denetim yok, sizde kural yok, sizde kontrol yok, sizde iş sağlığı yok; sizde Çalışma Bakanlığı çalışmaz, sizde Enerji Bakanlığı çalışmaz; sizde ruhsat isteyen herkese verirler. On beş senede ne çalarsanız, ne götürürseniz sizin için bu kadar süre var.” Bunun dört senesi gitti arkadaşlar, beşinci seneye giriyoruz, on sene kaldı. Ve küresel sermaye dünyanın her yerinde aynı acımasızlığı yapıyor, aynı kâr hırsıyla hareket ediyor. O zaman işçilerin, emekçilerin örgütlenme ve dayanışmasının da küresel olması kaçınılmazdır. İş kolunda sendikalaşma, toplu sözleşme ve bu konularda ILO sözleşmesinin yürürlüğünden sonra, sendikalarımızın bu konuda çok ciddi atılım yapması gerekiyor. Örgütlenme konusunda ve diğer ülkelerin maden sektöründeki işçilerle dayanışma konusunda omuz omuza verip enternasyonal bir dayanışmayla bu sektördeki bu acımasız kâr hırsı karşısında eğer Kanadalı bir şirket burada sömürüp işçinin ölümüne sebep oluyorsa Kanada'daki işçi ses verebilmelidir, eğer bir Amerikalı şirket, bir İngiliz şirketi Çal Dağı'nda Gediz Ovası'nı zehre boğuyorsa burada ses verebilmelidir.

Şimdi soruyorum size: Allah aşkına, Hükümet olarak sizin kaç tane şirketiniz gidip Avrupa’da, Amerika’da onların zeytin ağacını kesebilir, onların ocaklarına girebilir, onların çevresini kirletebilir, onların havasını bozabilir, onların doğasını bozabilir, tarihine, kültürüne zarar verebilir, bana bir tane şirket gösterebilir misiniz? Gösteremezsiniz, siz anca kendi toprağınıza ve kendi insanınıza acımasızca davranırsınız. Bu açıdan, geç de olsa 176 sayılı Sözleşme’nin imzalanmasını, bugün onaylanmasını ve derhâl Bakanlıkça depo edilmesini -bakın, bu kavramı bilerek kullanıyorum ki yürürlüğe girsin diye diyorum- ve hayırlı olmasını temenni ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kabul etmeyenler de var yani.

BAŞKAN – Etmeyenler de var, gördüm ama kabul edildi.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ve şahsı adına söz isteyen Özgür Özel, Manisa Milletvekili.

Başka konuşmacı olmadığı için birleştiriyorum, süreniz on beş dakika.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Bugün Dünya Madenciler Günü ve bugün uzun süredir Türkiye’nin niçin imza koymaktan imtina ettiğini anlayamadığımız ve eleştirdiğimiz ILO’nun yani Uluslararası Çalışma Örgütünün Madenlerde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi’ni müzakere ediyoruz ve ümit ediyoruz ki yüce Meclis bunu onaylayacak. Bu anlamlı günde böylesine önemli bir uluslararası sözleşmenin onaylanması için gayret gösteren, bir uzlaşi ortaya koyan tüm partilerin değerli grup başkan vekillerine özellikle teşekkür etmek isterim bir Manisa milletvekili olarak ve Soma acısını hep birlikte sizlerle beraber yaşamış bir milletvekili olarak.

Bu uluslararası sözleşme madenlerde güvenlik ve sağlık alanını düzenliyor. Ve on dokuz yıl önce ILO, bütün dünyada kendisine bağlı olan ülkelere bu çağırışı yaptı. Maalesef, Türkiye on dokuz yıldır bu imzayı atmadı. 30’a yakın ülke bizden önce bu sözleşmeyi onaylamıştı.

Peki, bizde bu sözleşmenin imzalanması niçin gündeme gelmedi? Aslında çeşitli zamanlarda gündeme geldi. Örneğin, 2010 yılında Zonguldak’ta Karadon’da 30 işçimizi kaybettiğimizde devrin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı o emekçilerin güzel öldüklerini söyleyerek maalesef fevkalade olumsuz bir şekilde bununla anılırken, o dönemde Parlamento ve Hükümet ILO sözleşmesinin imzalanacağını söylemişti. Soma faciasından sonra Sayın Faruk Çelik ve Hükümet temsilcileri “ILO 176’yı imzalamayı gündemimize aldık.” dediler ama ILO’nun bugün Meclisin gündemine gelmesi için maalesef bir de Ermenek faciasını yaşamamız gerekti. Bu, gerçekten bu Meclis açısından ve Türkiye’de siyasetin, toplumun belli konulara olan hassasiyeti biraz azaldığında nasıl üzerine düşen görevi yapmayıp daha önceki süreçlerdeki umursamaz tavrına döndüğünü göstermesi açısından fevkalade önemli. Oysa ILO sözleşmesi, deyim yerindeyse bu alanda atla deve değil.

ILO sözleşmesi minimum standartları koyuyor. Bir örnek vermek gerekirse, ILO'yu imzalıyoruz ne olacak veya imzalasaydık bugün ne olacaktı? Örneğin, madenlerde bir kaza olduğunda veya çalışma anında anlık olarak hangi işçinin madenin neresinde olduğunun monitörize edilmesini yani elektronik harita üzerinde kimin nerede çalıştığının görülmesini zorunlu hâle getirecek ILO sözleşmesi. Biz buna imza atmadık. Soma'da kurtarmaya çalıştığımız işçilerden, içeride kaç kişi olduğunu dahi oradan lambalarını alırken -baretlere taktıkları- kimliklerini bırakan işçilerin kimliklerini sayarak ve daha sonra AFAD'ın maalesef övündüğü gibi 96 yaklaşık sonuçla bulabildik. ILO'yu imzalasaydık içeride kaç kişi var, neredeler bunu bilecektik ama ILO minimum standart. ILO'ya imzayı çoktan koymuş ülkeler ILO'yu da çoktan aştılar. Örneğin, Almanya bu denileni sağlıyor ama aynı anda, işçilerinin nabzını, ateşini ve bir sağlık sorunu olup olmadığını da izleyen kıyafetleri giydiliyor. Düşünün, bir beş dakikanız var, işçilerden nabızı durmak üzere olanın nerede olduğunu bilip ona müdahaleye gidebiliyorsunuz. Bu yüzden ILO'yu imzalamak ve ILO'yu aşmak önemli.

Yıllarca "ILO niçin imzalanmadı?" dendiğinde başta Sayın Ömer Dinçer, daha sonra çeşitli yetkililer hep şu ifadeleri kullandılar: "Bizim mevzuatımız yeterli." Eğer bizim mevzuatımız yeterli olsaydı Soma olmazdı, bizim mevzuatımız yeterli olsaydı Ermenek olmazdı, Karadon olmazdı ve mevzuatımız yeterliyse bugün niye buradayız?

Ama yine de böylesine önemli bir günde, böylesine önemli bir sözleşmeyi imzalamanın kararını vermek fevkalade kıymetlidir.

Tabii, Soma'dan sonra, burada gelip bir şeyler konuşuyoruz ve biraz önce öğrendik ki -daha önce defalarca söyledik- Soma'daki kayıpların ailelerine, kaybettiğimiz, yitirdiğimiz madencilerin ailelerine verilen hakların Ermenek'teki kayıplar için de verileceğini duyduk. Bu, fevkalade önemli. Ama Soma'daki 301 işçi için veriyoruz, Ermenek'teki 18 işçinin ailesine veriyoruz, arada -Soma ile Ermenek arasında- 38 kaza oldu, 38 kazada ölen 54 işçiye vermiyoruz. Böyle bir şey olmaz. Böyle bir şey, arada ölen işçilerin ailelerine "Sizin babanız, sizin oğlunuz ölmekte geç kaldı." ya da "Ölmekte acele etti." demektir. Bu, vicdanlara sığmaz. Bu Meclise yakışan, bu arada yitirdiklerimize de bu hakların verilmesidir mutlaka.

Ve yaz boyunca torba kanun çalışmalarını ağustos böceğinin çalışmalarına benzetmiştik; yaz boyunca uzadı ama bir arpa boyu yol alınmadı. "Havanda su dövdünüz." dedik, buna eleştiri getirdiğimizde "İyi şeyler yapıyoruz." dediler ama Ermenek olduktan sonra bir baktık, Sayın Davutoğlu tekrar iş güvenliği paketini açıklama yoluna gitti ama o açıklanan pakette kelimenin tam anlamıyla dağ fare doğurmuştur. İşin kötüsü, bir Soma Komisyonu var, Sayın Başkanı da salonda şu anda. Soma Araştırma Komisyonu, bazen otuz santimlik yerlerden iktidar muhalefet sürünerek geçerek, hayatlarını tehlikeye atarak bir araştırma yaptılar, bir rapor yazıldı, emek yoğundur, kıymetlidir ama yazamadığı şeyler var, o konuda da bir muhalefet şerhi yazıyoruz. Ama, Sayın Davutoğlu, aynı, 29'unda -Sayın Akif Hamzaçebi'nin- gündeme alıp, 51 arkadaşımınla birlikte vermiş olduğum maden kazalarını araştırma komisyonu teklifinin maden kazasından önce reddedildiği zamanki Adalet ve Kalkınma Partisi mantığıyla, o komisyonu, aslında, kaza sonrası oluşan iklimle kurduğunu ve gönlünde kurmadığını göstermiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Davutoğlu'nun gönlünde, vicdanında bu komisyon kurulmadı, buna ihtiyaç duymuyor çünkü maden paketini açıkladığı günün ertesi günü Soma Komisyonunun taslak raporu açıklandı. İnanır mısınız, Davutoğlu'nun önerilerinin hiçbir tanesinde Soma Komisyonunun ortaya koyduğu, ortak akılla ürettiği önerilerden hiçbir tanesi yok. Yine bir algı yönetimi. Ama bunu yeterli görmedik, yapılmayanı yaptık ve grup olarak bütün olarak bütün paydaşları; sendikaları, meslek örgütlerini, Türk Tabipleri Birliğine kadar konuyla uzaktan yakından ilgili tüm meslek örgütlerini davet ettik, Sayın Genel Başkanımız Kılıçdaroğlu başkanlığında yaptığımız bir çalışmayla bir maden paketi de yani iş sağlığı ve güvenliği teklifi de biz hazırladık ve Sayın Hamzaçebi'nin imzasıyla, 47 maddeden oluşan bu paketi sunduk. Bu paketi Meclisin vicdanına, değerlendirmelerine ve ortak aklına sunuyoruz. İçinde Soma Ermenek arası kaybettiklerimizin haklarının verilmesinden tutun, bir bağımsız kurul kurularak bu teftişlerdeki bütün aksaklıkların ortadan kaldırılmasına kadar çağdaş dünya ne yapıyorsa hemen hepsi var. Bir fark olarak da şunu iddia ederiz: Eksikliği varsa da grup olarak açtık, onun eksiklerini de siz tamamlayın ve Türkiye'deki madencilik kaderini değiştirecek değişiklikleri hep birlikte yapmak için bir çağrıda bulunuyoruz.

Çok açık olarak ifade etmek gerekirse, -bugün Dünya Madencilik Günü; elbette kutlanacak bir şey değil, sürçülisanlar oluyor iktidar partisinden- Türkiye, 301 canını, 18 canını, 54 canını kaybettiği bir yerde bir gün kutlamaz.

Ama Soma'da bir acı daha yaşanıyor. Soma'daki maden işçilerinden 2.831'i, bu kazanın olduğu yerde çalışanlar, devrin Başbakanının sözlerine, bakanların sözlerine rağmen -ki en baştan ikinci sözüne, "Kimseye bu süre içerisinde çıkış verilmeyecektir." sözüne rağmen- Soma AŞ tarafından kapının önüne konuldular. Önce birtakım oyunlar yaptı, "Mal varlığım üzerindeki tedbir kaldırılсын yoksa maaş ödemem." dedi. Bazı çevrelerce işçiler manipüle edilmeye çalışıldı patron kaynaklı, bizzat kamu görevlilerinin müdahaleleriyle bu işlere çalışıldı. Onlar olsa Uyar Madencilik gibi sırta kadem basılacaktı, Allah'tan, o malların üzerindeki tedbirler işçilerin tazminatları, işçilerin alacakları için bir güvence ama şimdi "Devlet ödesin." deyip bir kenara çekilmeye çalışıyorlar. "Devlet ödesin." deyip bir kenara çekiliyorlar ama bu insanların yaptığına karşılığında devletin bir sistemik sorunu görmesi gerekiyor. 2.831 kişi durduk yerde işsiz kalmadı. Enerji politikaları yüzünden, redevans sistemi yüzünden, hatalı özelleştirme politikaları yüzünden bu işçiler işsiz kaldılar. Bu işçiler işsiz kaldı ama sadece bu işçilerin çocuklarını, ailelerini açlığa mahkûm etmiş değiliz; Kırkağaç'ından İzmir'in Kınık'ına, Balıkesir'in Savaştepesi'ne kadar 4 tane ilçe açlığa mahkûm ediliyor. Esnafları zorda, taşımacılık yapanı zorda. Aklınıza gelebilecek her yönüyle bu ilçeler çöküşün eşiğine gelmiş durumdalar. Bu konuda yapmamız gereken bir şeyler var.

Bu anlamda bir çağrıda bulunuyoruz: Soma Komisyonu raporuna yazacağımız muhalefet serhinde de yer, alan bütün dünyada olan bir uygulama ocağı gerçeği var. Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı “U dönüşü yok.” diyor, “Redevansa devam.” diyor, “Taşerona devam.” diyor, “Emek sömürüsüne devam.” diyor. Bunların hepsini gelecek yasama yılında, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, verdiğimiz kanun teklifinin de arkasında durarak ortadan kaldıracacağız ama şimdi, iktidar partisi olarak hiç olmazsa bir yerde bir “U” dönüşü değil bir “i” koyun, “insaf”ın “i”si ve şöyle bir şey yapalım: Bütün dünyada olan uygulama maden ocağı diye bir şey var, gerçek bir maden ocağı. Hep arkadaşla, hep yandaşa değil, bir kez de garibana göz kırpalım, bir ruhsat verelim gerçek sahibine, Türkiye Kömür İşletmelerine bir maden alanı tahsis edelim Soma’da. O maden alanında çalışacak olan madende 2.831 işçimize sendikalı kamu işçisi olarak işbaşı yaptırılmalı. Maden çalışsın, para kazansın, evlere ekmek gitsin ama ocak sadece buna hizmet etmesin. Uygulama maden ocağı şudur: Bugün imzaladığınız ILO standartlarını hayata geçirdiğinizi gösterdiğiniz, kendi mevzuatınıza tam uygun, tam iş güvenliği sağlanmış örnek bir maden ocağıdır. Maden mühendisleri gelir orada eğitim alırlar, maden teknikerleri mezun olmadan önce orada eğitim alırlar. Teorik eğitimlerini tamamlayan maden işçileri pratik eğitimlerini elli saat, seksen saat, gelirler o ocakta yaparlar ve bu ocak Ege Bölgesi’nin uygulama ocağı ve örnek ocağı olabilir. Ekonomik olarak da hizmet alımcılarının, redevansçıların maliyetlerini de denetleyebilirsiniz. Size karşı “İş güvenliğini sağlamak için bu kadar masraf edersem bu para maliyetimi kurtarmaz.” derse örnek maliyetler de elinizdedir. En güvenli maden ocağında bütün maliyetler elinizdedir. Bunu yaparsanız eğer, ilk kez bir yandaşa, bir sermayedara, bir akrabaya değil, hakikaten buna ihtiyacı olan garibanlara bir göz kırpmış olursunuz ve Türkiye Cumhuriyeti’nin bir Bakanının erken ve hatalı söylediği bir sözün de arkasında durmamış olursunuz, “Burası dünyanın sayılı, Türkiye’nin en güvenli madeniydi.” diyen Enerji Bakanının sözü 13 Mayıs’ta 301 kayıpla ayaklar altındayken siz o işçileri tam anlamıyla güvenli olan bir maden ocağında çalıştırarak bu devlet sözünü de yerine getirmiş olursunuz.

Son söz olarak, “Soma’daki termik santralin özelleştirilmesine hep beraber karşı çıkacağız.” demişken biraz önce reddedilen önerge hepimizi üzmüştür. Ama şunu açıklıkla söyleyelim: Cumhuriyet Halk Partisi, kâr eden, stratejik önemi olan, istihdam yaratan ve bir ilçenin tutunup ayakta kalmaya çalıştığı böyle bir tesisin özelleştirilmesine sonuna kadar karşıdır.

Dünya Madencilik Günü’nde, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, tüm kayıplarımızı bir kez daha özlemlerle, minnetle, rahmetle anıyoruz. Parlamentonun -bundan önce, bu kazaların yaşandığı günlerde aramızda parti ayrımı olmaksızın hepimiz gözyaşı dökerken ki samimi duygularını hatırlayarak- bundan sonraki çalışmalarını el birliğiyle emekçiden yana, işçiden yana, madenciden yana yapmalarını ümit ediyor; Soma’da işsiz kalan kardeşlerimizin elinden tutacağını, onlara verilen devlet sözünün arkasında duracağını ümit ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 176 Sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı’nın açık oylama sonucu: (x)

“Kullanılan oy sayısı : 206

Kabul : 204

Ret : 1

Boş : 1 (xx)

Kâtip Üye

Dilek Yüksel

Tokat

Kâtip Üye

Muhammet Rıza Yalçinkaya

Bartın”

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.36

(x) Bu oylamaya ilişkin düzeltme 4/12/2014 tarihli 23’üncü Birleşim Tutanak Dergisi’nin 291 inci sayfasındadır.

(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.43****BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT****KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın Öztürk, buyurun, söz talebiniz var.

VI.- DÜZELTİŞLER (Devam)

2.- Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk’ün, 4/12/2014 tarihli 23’üncü Birleşimde 650 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın oylamasında yanlışlıkla “ret” oyu kullandığına ve oyunun “kabul” olarak düzeltilmesini istediğine ilişkin düzeltmesi (x)

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkanım, elektronik oylamada oyum yanlışlıkla “ret” çıkmış, belki el alışkanlığından belki dalgınlıktan. Oyum “evet”tir, yani, anlaşmanın onaylanmasına oyum “evet”tir. Kayıtlara geçmesi açısından söz aldım. Yanlışlık ya da dalgınlıkla olmuştur.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum. Tutanaklara geçti zaten.

4’üncü sırada yer alan, Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükûmeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

4.- Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükûmeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/293) (S. Sayısı: 63) (xx)

BAŞKAN- Komisyon ve Hükûmet? Yerinde.

Komisyon Raporu 63 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Ayтуğ Atıcı, Mersin Milletvekili.

Buyurun Sayın Atıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükûmeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı üzerinde Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini anlatmak üzere söz almış bulunuyorum. Başta kendisini ve çevresini aldatmayan bütün insanları saygıyla selamlıyorum.

(x) Bu düzeltme ifadesine ilişkin açık oylama sonucu 4/12/2014 tarihli 23’üncü Birleşim Tutanak Dergisi’nin 290 ıncı sayfasındadır.

(xx) 63 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Niye böyle söyledim? Çünkü, az önce de vurgu yaptığım üzere, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetiyle Ürdün Haşimi Krallığı Hükûmeti arasında nükleer enerjinin barışçıl amaçlı kullanımına dair bir anlaşmaya varılıyor. Şimdi, yanlış duymuyor bizi dinleyenler, izleyenler. Evet, Türkiye ile Ürdün arasında. Ne anlaşması yapıyorlar? Bakın, size söylüyorum, diyor ki: “Taraflar nükleer güç ve araştırma reaktörlerinin saha çalışmaları, nükleer santrallerin tasarımı -hani biz 50 tane yaptık ya da orası 50 tane yaptı ya, bize bilgi aktarımı yapacak- nükleer santrallerin inşası, işletmeye alınması, nükleer santralin işletilmesi -arkadaşlar hızlarını alamamışlar- nükleer santrallerin modernizasyonu...” Bakın, burada, Sayın Başbakanın imzasıyla gelen yazıdan bahsediyorum arkadaşlar. Bizi niye rezil ediyorsunuz cümle âleme? Bizim 1 tane dahi nükleer santralimiz yok. Biz, nükleer santrali olmayan ve tek başına nükleer santral yapamadığımız için dışarıdan yardım isteyen bir ülkeyiz. Ürdün bizden daha kötü, Ürdün’ün nükleer deneyimi hiç yok. Şimdi, körler sağırılar birbirini ağırlar misali, biz kalkacağız, Ürdün Haşimi Krallığı’na bilgi transferi yapacağız, bilmediğimiz şeyleri anlatacağız veya onlardan bilgi isteyeceğiz, onların bilmediği şeyleri isteyeceğiz. Yani modernizasyondan sonra bunların test edilmesi, hatta bakımı, hatta işletmeden çıkarılması konularında bile anlaşma yapıyorsunuz. Ya, Allah aşkına biraz akıl, Allah aşkına biraz ızan, Allah aşkına biraz vicdan... Biz burada çırpınıyoruz aman Türkiye’ye santral yapılmasın diye, siz kalkıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Biz Ürdün’le de anlaşma yapacağız. Bilgi birikimimizi onlara aktaracağız.” Ben bu tasarı geldiğinde Komisyonda da ilgili bürokratlara sordum: “Böyle bir bilgimiz var mı?” diye. Komisyon kayıtlarını inceleyin. Diyorlar ki: “Ülkemizin şu anda bir nükleer santral yapacak yetkinliği bulunmamaktadır.” Bakın, bu, bürokratlarımızın, üst düzey bürokratlarımızın söylediği ve Komisyon tutanaklarına yansıyan bilgiler. Hatta “Yapılmış olan bir nükleer santrali kendi imkânlarımızla işletmenin bile zor olduğunu söylüyoruz.” diyorlar. Bunu bürokratlarımız söylüyor, işi bilenler. İş bilmeyenler ne yapıyor? İşin havasına girmiş, “Vay, efendim, ben Ürdün’le nükleer anlaşma imzalayacağım.” Hadi oradan! Ayıptır ya! Nükleer santral belasını başımıza musallat ettiğiniz yetmemiş gibi, bir de bizi cümle âleme rezil ediyorsunuz. Ha, eğer aklınızda başka bir plan varsa onu bilemem. “Oradaki nükleer santrali biz yaparız, araya taşeron firma koyarız, oradan para alırız, rantımıza bakarız, keyfimize bakarız.” diyorsanız da ne diyeyim artık: pes yani, pes!

Değerli arkadaşlar, Türkiye’ye nükleer santral gereksiz olduğu gibi, Ürdün’e de nükleer santral gereksizdir. Ha, orada bir nükleer santral yapılıp yapılmayacağına elbette ki Ürdün’de yaşayan insanlar karar verecektir, Hükûmetleri karar verecektir ama benim Hükûmetim Ürdün’e gidip de orada bir nükleer santral yapılmasına, böyle bir rezalete alet olamaz. Önce döneceğiz, kendimize bakacağız. Benim ülkeme nükleer santral gerekiyor mu? Hayır, gerekmiyor. Nereden gerekmiyor? Bakın, size bazı rakamlar vereceğim. Yine diyeceksiniz ki: “Muhalefet kendi rakamlarıyla konuşuyor.” Hayır, size vereceğim rakamlar Türkiye Elektrik İşletmeleri AŞ ile TUBİTAK’ın hazırlamış olduğu rakamlardır. Bunların hiçbirisi de sırf muhalefet olsun diye söylenmiyor. Bu kurumlar diyorlar ki 21 Haziran 2013’te: “2022 yılı için elektrik talebimiz 450 milyar kilovatsaat civarındadır.” Neye göre söylüyorlar? Ortalama büyüme hızını yüzde 7,5 alıyorlar. Hayatta olmaz ya, olsun, belki CHP iktidara geldiğinde yapacağı hamlelerle yüzde 7,5 büyümeyi yakalar mı yakalar, belli olmaz. Bu nedenle planlarını buna göre yapmış arkadaşlarımız. Diyorlar ki: “2022 yılında Türkiye’nin en fazla ihtiyacı 450 milyar kilovatsaat.” Yani benim bu enerjiyi halletmem gerekiyor. Peki, nereden halledeceğim? Bakıyorum ülkeme: Güneşin ne kadar düştüğüne bakıyorum, kaç saat düştüğüne bakıyorum, ne kadar verimli olduğuna bakıyorum ve diyorum ki: “2022 yılında yıllık olarak 380 milyar kilovatsaat elektrik üretebilirim.” Bakın, ihtiyacım 450’ydi, 380’ini ben güneşten elde edebiliyorum.

Arkadaşlar, biraz aklımızı kullanalım, herkesin aklı var Allah’a şükür. 2022 projeksiyonunu yapmış bürokratlarımız ve bize yol gösteriyorlar. Diyorlar ki: “Sadece ve de sadece güneşi kullanırsanız, 2022 yılında 380 milyar kilovatsaat elektrik ceptedir.” İhtiyacım ne kadar? 450 milyar. E, ne kaldı geriye? Çok az bir rakam. Bakın, aynı bürokratlar diyorlar ki: “Bu rakam 2003 yılında tükettiğimiz enerjinin 1,6 katıdır, sadece güneş. Ayrıca, eğer siz biraz daha aklınızı kullanırsanız, diğer yenilenebilir enerji kaynaklarını da devreye sokarsanız hiçbir şekilde nükleer enerjiye ihtiyacınız kalmıyor.” Benim rakamlarım değil bunlar, örnek: Hidroelektrikten 100 milyar, yerli linyitten 100 milyar, rüzgârdan 120 milyar, biyogazdan 35 milyar, jeotermalden 16 milyar kilovatsaat ve enerjiyi de verimli kullanırsanız 54 milyar -altını çiziyorum- kilovatsaat enerji üretebilirsiniz.”

Benim yaptığım bir tek şey var: Bürokratların verdiği bu rakamları alt alta yazdım, topladım, çıkan rakam 824 milyar kilovatsaat.

Arkadaşlar, tekrar söylüyorum, 2022 yılında 450’ye ihtiyacımız var, 824... Yani, yaklaşık olarak 2 katı enerjiyi ben sadece yenilenebilir kaynaklardan elde ediyorum. Allah rızası için ya, biraz aklımızı kullanalım. Madem benim bu potansiyelim var, niye ben nükleer belasına bulaşıyorum?

Atıkların ne yapılacağı belli değil. Atıkları Rusya almıyor arkadaşlar, almıyor. Siz de gidiyorsunuz Rusya’ya “Efendim, ne olur bunları al.” diyorsunuz ve Rusya’ya diyorsunuz ki “Gel, bu atıkları Akdeniz’den al, Akkuyu’dan, getir, dolaştır, Ege’ye gel, Ege’den çık yukarıya, Çanakkale Boğazı’nı geç, Marmara Denizi’ne gel.”

Ey İstanbul milletvekilleri, Akkuyu’dan çıkacak olan nükleer atıkların size güzergâhını anlatıyorum. Marmara Denizi’nden de İstanbul Boğazı’ndan geç, Karadeniz’e gel, Karadeniz’den de Sivastopol’a getir.

Bakın, arkadaşlar, taşınan madde nükleer atıktır. Binlerce, milyonlarca yıl ışıyım yayacaktır. Eğer bu gemiye bir şey olursa, daha önceki denize atılan variller gibi bunlar da atılırsa Marmara Denizi’ne, bütün İstanbul, bütün Ege, bütün Akdeniz ve Karadeniz tehlikeye girecektir. İhtiyacımız olsa amenna. Japonya diyor ki: “Benim başka şansım yoktur, nükleer enerji kullanacağım.” Yapacak bir şey yok. Fransa diyor ki: “Benim başka şansım yoktur, nükleer enerji kullanacağım ama planımı yaptım, değiştireceğim.” Şimdi, Avrupa’da Fransa dışındaki bütün ülkeler nükleer programlarını iptal ederken, Japonya gibi bir sanayi devi nükleer programını iptal ederken hangi akla hizmet siz benim güzel ülkeme nükleer belasını getiriyorsunuz, hangi akla hizmet arkadaşlar? Bunun hiçbir şekilde vebalini alamazsınız, almamalısınız.

Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekilleri; Hükûmetinizi siz kendi içinizden çıkardınız, sizi bu işe alet etmelerini lütfen engelleyiniz, bu işe alet olmayınız; Hükûmetinize çekidüzen veriniz ve bu işten geri adım atmalarını sağlayınız. Defalarca buradan size nükleer santrallerin zararlarını anlattım, bugün size sadece bu işin mantıksız olduğunu anlatıyorum, bu işin saçma sapan bir şey olduğunu anlatıyorum ve size diyorum ki: Üstelik çok pahalı. Üstelik o kadar pahalı ki, on beş yıl boyunca kilovatsaatini 12,35 Amerikan sentine alacağız, KDV’si de hariç, bununla beraber 13 senti buluyor arkadaşlar; yapmayın, etmeyin. Bir yandan bizi kanser yapacaksınız bir yandan çevremizi mahvedeceksiniz bir yandan paramızı alacaksınız. Yani buna parasıyla gidip belayı satın almak denir, parasıyla rezil olmak denir. Onun için şu hurmaları yemeden bir kere düşünün ve Türkiye’yi bu nükleer beladan el birliğiyle kurtaralım.

Bakın, bu konu, sağlık konusu, eğitim konusu gibi konular partiler üstü konu olmalıdır. Gelin, bu konuyu partiler üstü konu olarak ele alalım. Kim istemez ki enerjimiz fazla olsun, güzel olsun? Hepimiz isteriz ama eğer ihtiyacım yoksa kirli enerjiyi ben niye alayım arkadaşlar? Niçin ben kirli enerji kullanayım ve çocuklarımı kanser yapayım? O nedenle, nükleer santrallerin tehlikeli olduğunun altını bir kere daha çiziyorum arkadaşlarım.

Bakın, az önceki konuşmalarda bundan otuz sekiz yıl önce bu işe karar verildiği söyleniyor. Doğrudur. Otuz sekiz yıl önce burada bir deprem fay hattı yoktu. Şimdi, nükleer santral yaptığınız yerin hemen altında Ecemiş fay hattını keşfetti bilim adamları, arkadaşlar, burada bir deprem riski olduğunu bize söylediler. Siz istediğiniz kadar sağlam bir nükleer santral yapın, bir depremde bu nükleer santral patlayacak. Bize bir şey olmaz demeyin. Daha beş gün önce Ukrayna’da bir nükleer santralde arıza oldu, beş gün önce ve üç gün boyunca Hükûmet kendi halkından sakladı bunu. Şimdi, yarın, bizde de aynı şey olduğunda sizler ölmüşseniz öbür tarafta, ölmemişseniz bu tarafta bunun hesabını vereceksiniz. Yapmayın; yani aklı başında bir ekip kurun, bu ekibi getirin hep beraber konuşalım, bu nükleer santralin bize gerekli olmadığını hep beraber haykıralım, gerçekten gerekli değil. Ama şunu söylüyorum size: İnat ederseniz, hem vallahi hem billahi, Mersin halkının büyük bir çoğunluğu sizin bütün oradaki kazmalarınızı kıracaktır, o nükleer santralin kapısına etten duvar örecektir. Bizlerin cesetlerini çiğnemedikçe o nükleer santrali yapamayacaksınız, bunu size açıkça söylüyorum.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Yapacağız!

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Bunu Mersin halkından aldığım yetkiyle söylüyorum.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Yapacağız!

AYTUĞ ATICI (Devamla) – O nedenle, aklınızı başınıza devşirin. Bu nükleer santral belasından el birliğiyle kurtulalım. Biz kurtulduğumuz gibi...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Yapacağız!

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Terbiyesizlik yapma! Koskoca bir milletvekilisin, burada konuşan bir milletvekiline öyle höykürölmez! Çok ayıptır, çok ayıptır! Sizi terbiyeye davet ediyorum!

İHSAN ŞENER (Ordu) – Düzgün konuş.

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Ben burada insanların sağlığından bahsediyorum, sen orada höykürüyorsun. Sana yakışır!

AHMET YENİ (Samsun) – Terbiyesizlik yapma!

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Terbiyesiz de sensin!

AHMET YENİ (Samsun) – Konuşmana bak! Doğru düzgün konuş!

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Terbiyesiz de sensin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Ben burada Mersin’in çıkarlarını, ben burada insanların sağlığını konuşuyorum.

AHMET YENİ (Samsun) – Vay anasını be!

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Sizin orada bu şekilde terbiyesizce davranmaya hakkınız yoktur. Adam gibi dinleyeceksiniz.

AHMET YENİ (Samsun) – Adam olsan ne olur!

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Vereceğiniz kararlar sizi bağlayacaktır, ben de bu kararlara karşı çıkacağım. Bu benim görevimdir, bu benim varoluş sebebidir. Siz oraya nükleer santral yapamayacaksınız, nokta! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz isteyen Hasip Kaplan, Şırnak Milletvekili.

Buyurun Sayın Kaplan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şu sözleşmeye bakınca yani şaşıyorum. Türkiye nükleer atom enerjisini hayata geçirmiş, Ürdün de her şeyi halletmiş, Ürdün ile Türkiye birleşecek ve nükleer konusunda, enerji konusunda barışçıl amaçlarla bir sözleşme imzalayacaklar. Şimdi, buradan baktığınız zaman gerekçesine bu sözleşmenin, “Ürdün’de uranyum varmış.” diyorlar, bizimkiler keşfetmiş herhâlde, Türkiye’de de mühendisler varmış bu işi iyi bilen, birlikte bu alanda nükleer enerjiyi hayata geçirecekler, ondan sonra da gelişme sağlanacak, falan filan. Şimdi, mademki her iki ülke nükleer enerji konusunda bu kadar iyiler, bu kadar gelişmişler, bu kadar hem uranyum var hem mühendis var, sorarım size: Mersin Akkuyu Nükleer Santrali’ni niye Rusya’ya verdiniz? Niye Putin geldiği zaman hemen Putin’e bir armağan olsun diye ÇED raporunu imzaladınız?

Mersin Akdeniz’in en güzel şehridir, tarihiyle, doğasıyla, Akdeniz’in güzellikleriyle, tarımıyla, narenciyesiyle, her şeyiyle Akdeniz’in en güzel yeri. En güzel yerine Ruslarla nükleer sözleşmeyi bu Meclisten de geçirdiniz, imzaladınız. Üstelik Ruslarla yaptığımız nükleer enerji sözleşmesine göre Ruslar 22 milyar dolara bu santrali yapacaklar, Türkiye on beş yıl, 12,38 sentten devlet garantisıyla bu elektriğin kilovatsaatini Ruslardan alacak, satın almak zorunda. Ya siz hesap bilmiyorsunuz devletin, bu milletin varlıklarını başka yabancı şirketlere verirken... Yani “Vatan, millet, Sakarya” diyorsunuz, vatanseverlikten bahsediyorsunuz, hakikaten insan şaşıyor. Stratejik olan nükleerle ilgili bir santrali dünyada hangi ülke yabancı bir ülkeye kurdurmuş, bana bir tane örnek gösterebilir misiniz arkadaşlar? Yani Rusya’ya nükleer santral kurduruyorsunuz, Türkiye kâr payı ortaklığında gidiyor, dikkate edin. ÇED raporunu Putin geldiğinde armağan ediyorsunuz ve Mersin’i feda ediyorsunuz. Mersin halkına sormadınız, Mersin’deki yaşayan insanlara, oranın turizmine, tarımına, narenciyecisine, hiçbir şeyine hiçbir şekilde sormadınız. Halkın tamamının karşı olduğu, sizin partililerinizin de karşı olduğu bu nükleer santrali Mersin’de kurdunuz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Kurmadılar daha.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Sözleşmeyi yapmışlar, para mara işleri tamam.

Şimdi, bu böyle devam ederken bu sefer Sinop'ta, bakın dikkat edin, Japonlarla... Üstelik, Fukuşima'daki nükleer patlama ve sızıntı yaşandıktan sonra Japonlar geldi, Sinop'a gidildi, Sinop'un "İnceburun" denilen en güzel yerinde... Şu an Ankara'nın bütün balığının geldiği yer burası. Bakın, Ankara'nın bütün balığı buradan geliyor, kalkan balığı, tekiri, hamsisi, bunların hepsi Sinop'tan buraya geliyor, Ankara'ya. Sorun, Ankara'daki balıkçılara "Balık nereden geliyor?", "Sinop'tan geliyor." Şimdi, o balığı da zehirleyeceksiniz, ondan sonra Ankaralıları zehirli balık yedireceksiniz. Zaten, hava ayrı bir konu, havayı zehirleyecek, 30 kilometrelik bir alanı zaten zehirleyecek. Japonlarla yaptığınız ikinci sözleşmede ise şöyle bir uyanıklık yapıyorsunuz, diyorsunuz ki: "Yüzde 25 ortak olduk, nükleer santralde yüzde 25 ortaklık yaptık Japonlarla." Yani yüzde 25 yerli. Uranyum mu ürettiniz de haberimiz yok arkadaşlar yani uranyum mu ürettiniz, uranyum madenine mi sahip oldunuz? Şimdi, bu sözleşmeyi okuyan diyor ki: "Biz 50 tane mühendis yetiştiriyoruz Rusya'da, nükleer enerji konusunda 50 tane mühendis, e, krallığın da Ürdün'de uranyum rezervleri var, ikisini bir araya getireceğiz..." Bakın, size bir şey söyleyeyim mi -bu hikâyeyi anlatacağım ama- inanın sizden önce İŞİD, DAİŞ ona ulaşır. Yani bazı şeyleri göreceksiniz. Oraya gelen İŞİD'in, DAİŞ'in içinde epey, nükleer enerji alanında da bilgi sahibi olan Vandal var, barbar var, bakın ben size açık söyleyeyim, o ayrı bir konu.

Yalnız, Karadeniz'de Sinop'a nükleer santral gelecek ve nükleer santral konusunda Sinop halkının bir isteği var arkadaşlar bizden, Meclisten, hepimize söylüyorlar, "Sizden bir isteğimiz var." Sinop Ticaret ve Sanayi Başkanlığı bize bir mektup yazmış, size de yazmıştır, mutlaka AK PARTİ'lilere de mektup gitmiştir -mektup okuma alışkanlığınız var mı bilmiyorum, mutlaka vardır, merak edersiniz- diyor ki bakın: "Sayın milletvekili, bildiğiniz gibi ülkemizde elektrik enerjisi yetersizliği dolayısıyla oluşan açığın nükleer enerjiden üretilen elektrikle kapatılması kararı alınmıştır. Hükümet, nükleer enerji kararından sonra önce Mersin Akkuyu'da Rus Hükûmetiyle alım garantili -yüksek fiyat- anlaşma yapmış, daha sonra cennet köşesi Sinop İnceburun'da Türkiye, Fransa, Japonya -ben Japon biliyordum dörtte 1 Türkiye ortaklığı, meğerse Fransızlar da ortakmış burada, bu vesileyle daha net öğrendik- anlaşma yapmak istemektedirler. Aslında ön anlaşma etütleri yapılmış, bitmiş. Şimdi, nükleer teknoloji, ülkemiz için yeni olduğu kadar bilinmeyen bir denklemdir. Ben 2014 yılının Mayıs ayında Japonya, kasım ayında da Belçika ve Fransa'da nükleer enerji konusunda incelemelerde bulundum. Japonya'da Fukuşima faciasından sonra yapılan halk oylamasında Japon halkının yüzde 66'sının nükleer karşıtlığı dolayısıyla nükleer santralin tamamı kapatılmıştır." Şimdi, bakın, bu santrali Japonlar, Japon halkı istedi diye kapatıyorlar, siz de Sinop'a getiriyorsunuz.

Şimdi, burada, Japonlar nükleer santraller kapalı olduğu için günlük 40 milyon dolar, doğal gazdan, fazladan ödeme yapmalarına rağmen, halklarına olan sevgiden, görüşlerine olan saygıdan dolayı nükleer santralleri açmıyorlar. Bizim Hükümet de gidip bunlarla anlaşma yapıyor şimdi. Bakın, dikkat edin, hakikaten bu sözleşmeleri yaparken orada hayatını tehlikeye koyacak, kaygı duyacak, yaşayacak insanların hangisine sordunuz? ÇED raporları zamanında gidiliyor usulen, Bakanlık onu da kaldırdı yönetmelikte ve Bakanlık direkt ÇED raporlarını onaylıyor. Düşünsenize Sinop gibi güzel bir şehirde 30 kilometrelik alan demek, Amasra'dan, Bartın'dan şeye kadar o alanın hepsinin... Bu alana Bartın biraz uzak kaldı ama denizden, ırmaktan sizi de bulur, onu söyleyeyim Sayın Tunç, yani o kadar uzak değil çünkü Çernobil geldi Karadeniz'de doğuda vurdu. Bir de Çernobil Trakya, Batı Karadeniz kıyılarını da vurdu o patlama esnasında biliyorsunuz. Onun etkileri hâlâ yaşanıyor kanser vakalarının artmasında.

Şimdi, buradan, uranyumu nereden alacaksınız; soruyoruz diyoruz. Dışa bağımlı olmayacak mısınız? Yarın aranız bozuldu ve rest çektiler, ne olacak? Karanlıkta kalacaksınız, duracak.

Şimdi, bakın, Sinop nükleeri için adı geçen diğer ortak Fransa ne yapıyor? Elektrik üretiminde nükleerin payını yüzde 75'ten 50'ye düşürüyor. En çok kullanan bir ülke.

Şimdi, Almanya ise nükleer santrallerin tamamını kapatma kararı aldı. Almanya'da bütün santraller, nükleer santraller zararlı olduğu için kapatılıyor.

Elektrik enerjisine bizden daha çok gereksinimi olan sanayileşmiş bu iki ülke neden santrallerini kapatıyorlar, nükleerden vazgeçiyorlar, hiç araştırdık mı?

“İleri demokrasi” deniyor. Bizim, Fransa, Almanya, Japonya kadar halkımıza, insanımıza sevgimiz saygımız yok mu? Halkımızı kale almayacak mıyız?

Bugünlerde pat diye böyle bir Türkiye-Japonya nükleer sözleşmesi gelebilir işte bunun gibi, Ürdün Krallığı'yla yapıyoruz ya.

Şimdi, Sinoplular geleceklerine ambargo konulmasından, ipotek altına alınmasından rahatsız, istemiyorlar. Yani Engin Altay'ın görevini de ben bugün burada üstlendiğim için CHP Grup Başkan Vekili olarak Sinop'un, onun adına da bunu burada ifade ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü Türkiye'nin en güzel cennet köşeleri Mersin, Sinop, kuzey, güney ve üçüncü nükleer santral çabaları da İğneada Trakya'da, Batı Karadeniz sahilinde yapıyor. Nedense hep güzel, ormanlık alanları, en güzel yerleri seçiyorlar. Yani ilginç bir yaklaşım tarzı var bu şirketlerin.

Şimdi, bu durumda Sinop'un çocuklarına nasıl bir gelecek bırakacaksınız? Şöyle düşünün: En azından böyle bir, nükleer enerjiyle ilgili yapılacak yatırımda 11,38 sente Türkiye anlaşılmış Fransa, Japonya'yla. Peki, sormak istiyorum AK PARTİ'li milletvekillerine, sizler de el kaldıracaksınız: Dünyada en pahalı nükleer enerjinin kilovatsaatinin 6-7 sent olduğunu biliyor musunuz? Yani 2 katına veriyorlar. 6-7 sent arkadaşlar.

Şimdi, bunca yenilenebilir enerji kaynağına sahip olan Türkiye'de rüzgâr var, güneş var. Suda zaten GAP projesiyle devasa elektrik üretimi şu an en fazla burada. Ne diyelim şimdi? Yani hakikaten bu ülkeyi seven birinin, bir siyasetin “Enerji açığımız var.” diye illa da gidip Rus, Japon, Fransız şirketlerine para verip, çevrenin, doğanın, tarihin, kültürün, insanın, geleceğin bu kadar heder edilmesini hangi mantıkla izah edebilirsiniz? Bu yeni bir olay değil ki arkadaşlar. Bunun yeni olay olmadığını Nazım Hikmet atom, nükleer bomba denemeleri Pasifik Okyanusu'nda yapıldığı zamanlarda sık sık şiirini yazardı. “Stronsium yağıyor ete, süte...” diye başlayan bir şiiri var biliyorsunuz. Ama en enteresani neydi biliyor musunuz? Japon balıkçı için yazdığı şiiri. Nükleer bomba denemesi yapılıyor ve bir Japon balıkçı ölüyor, orada diyor ki:

“Denizde bir bulutun öldürdüğü,

Japon balıkçısı genç bir adamdı,

Balık tuttuk yiyen ölür.

Elimize değen ölür.” diye bir şiir yazıyor, düşünebiliyor musunuz? Bir insan denizin ortasında, birisi nükleer deneme yapıyor, balık yerken eli değişiyor balığa, yediği balıktan ölüyor nükleer zehirlenmeyle.

Şimdi, Allah aşkına, soruyorum size: Bu çok mu akıllı bir şey? Yani kraliyet ailesinin elinde zengin uranyum yatakları olacak da Amerika dururken niye size versin, hiç düşündünüz mü? Zaten Amerika olmasa Ürdün Krallığı bir gün dayanamaz, orada ayakta kalamaz; onu biliyorsunuz, kiminle ayakta durduğunu biliyorsunuz. Yani uranyumu siz alacaksınız, Türkiye nükleer santral kuracak, ondan sonra beraber yiyip kırışacakcısınız. Ya, size gazı, petrolü bu ülkeye verilmeyen bu güçler size bunu, bu uranyum kaynaklarını yedirir mi sanıyorsunuz!

“Barışçıl amaçlarla kullanılacak.” Hangi barışçıl amaçla enerji kullanılıyor, nükleer enerji; bana söyler misiniz? Her nükleer, uranyum santralının bütün dünyada en güçlü silahı olarak bütün tehlikelerini barındırıyor arkadaşlar, bütün tehlikelerini. En son -merak edenlere- Fukuşima’da yaşanan deprem sonrası olaydır, bu kadar basit.

Şimdi, ben size tavsiye ediyorum AK PARTİ’liler -İstanbul’da da çok var, gerçi 10 Aralıkta burada Dünya İnsan Hakları Günü, biz burada bütçe görüşmelerinde olacağız ama- Sinopluların tanıtım günleri var, Sinop’ta hamsi şöleni var; bu nükleer santraller hayata geçmeden bir zehirsiz balık yeme şansınız var hâlâ. Yoksa yakında çocuklarınıza “Yahu bu santraller yoktu, ne kadar doğal deniz ürünlerinden yararlanıyorduk, ormandan yararlanıyorduk, havadan yararlanıyorduk.” dersiniz.

İnanın, bunları bir ülkenin enerji stratejisinde ve enerji güvenliğinde çok tehlikeli adımlar olarak görüyoruz ve şunu söylüyoruz: Siz bu şirketlere, nükleer şirketlere bu kadar para tanırken, güneş, rüzgâr, termal, su alanlarında, vahşi kapitalizm hırsı olmadan, kendi kaynaklarınız konusunda niye bunu yüzde 5’lere kadar çıkarmıyorsunuz? Yani Türkiye’de bu oranın bu kadar düşük olduğunu ifade etmek istiyoruz.

Bu çok tehlikeli bir durum. Bu enerji politikasında, bu tür nükleer sözleşmelerin ülkeye büyük zararlar vereceğini düşünüyoruz. Hem Mersin’de hem Sinop’ta, her yerde bu tür çevre felaketlerine karşıyız, Hükûmeti de buradan uyarıyoruz.

Halkların Demokratik Partisi için insan çok kıymetlidir, doğa çok kıymetlidir, ekolojik denge çok kıymetlidir. Bunların içinde tehlikeli olmayan enerji kaynakları konusunda, getirin buraya, güneş enerjisi için destek verelim; getirin, rüzgâr enerjisi için destek verelim. Doğayı tahrip etmeyen, turizmi, kültürü tahrip etmeyen konularda gelin, size destek verelim.

Yoksa, hepinize şunu söyleyeyim ki: Zaten HES’lerde de bazı sabıkalarının oluşuyor yakın zamanda. Hasankeyf, yüzde 80 Ilısu Barajı bitti, tarihe “kültüre en çok kıyan Hükûmet” olarak, “Hasankeyf’i sular altında bırakan AK PARTİ Hükûmeti” olarak geçeceksiniz. Bu da bir ilk olacak, bunu da defterinize not alın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum sayın milletvekilleri.

Kapanma Saati: 19.19

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.38****BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT****KÂTİP ÜYELER: Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın), Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

63 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

1’inci maddeyi okutuyorum:

**NÜKLEER ENERJİNİN BARIŞÇIL AMAÇLARLA KULLANIMINA DAİR TÜRKİYE
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 17 Şubat 2011 tarihinde Amman’da imzalanan “Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz isteyen yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

“Oy Sayısı : 188

Kabul : 185

Ret : 3 (x)

Kâtip Üye

Mine Lök Beyaz

Diyarbakır

Kâtip Üye

Bayram Özçelik

Burdur”

Böylece tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemin 5’inci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ve Ürdün Haşimi Krallığı Arasında Hükümlülerin Nakline Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- Türkiye Cumhuriyeti ve Ürdün Haşimi Krallığı Arasında Hükümlülerin Nakline Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/740) (S. Sayısı: 425)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da Komisyonun olmayacağı anlaşıldığından, sözlü soru önergeleri ile diğer denetim konularını sırasıyla görüşmek için 9 Aralık 2014 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.46

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 650) 176 Sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

2.- (S. Sayısı: 63) Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Hâşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 650
Oylama Saati : 18:29
Üye Sayısı : 550
Kabul Edenler : 203
Reddedenler : 1
Çekimsizler : 0
Geçersiz Oylar : 1
Mükerrer Oylar : 0
Toplam : 205
Açık Üyelikler : 14

Sıra Sayısı : 63
Oylama Saati : 19:39
Üye Sayısı : 550
Kabul Edenler : 191
Reddedenler : 3
Çekimsizler : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 8
Toplam : 202
Açık Üyelikler : 14

Kanunlaşmıştır**Kanunlaşmıştır**

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
Adana	Bozlak	Murat	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Çetinkaya	Mehmet Necati	AK PARTİ	Kabul	Kabul (Mük.) 2
Adana	Demirçalı	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Develi	Turgay	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Gürkan	Fatoş	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Halaman	Ali	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Küçükaydın	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Loğoğlu	Osman Faruk	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Özgümüş	Ümit	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Ünüvar	Necdet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Adıyaman	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Yetiş	Muhammed Murtaza	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Açba	Sait	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Toptaş	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Ürün	Halil	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Afyonkarahisar	Yılmaz	Kemalettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Aksoy	Halil	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ağrı	Salman	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ağrı	Yıldız	Mehmet Kerim	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Erdemir	Avni	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Topal	Ramis	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
Ankara	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aygün	Sinan Aydın	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çetin	İzzet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Denemeç	Reha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdem	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdöl	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gedikli	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Güzel	Ülker	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Halıcı	Mehmet Emrehan	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İpek	Haluk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kapusuz	Salih	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Ankara	Kazdal	Zelkif	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Özdalga	Nazmi Haluk	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Selamoğlu	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Ankara	Sertçelik	Seyit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Şanlı	Nurdan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Tarhan	Emine Ülker	AP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yeniçeri	Özcan	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Acar	Gürkut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Badak	Sadık	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Bulut	Arif	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Özdoğan Enç	Gökçen	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Gönül	Mehmet Vecdi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Günal	Mehmet	MHP	Kabul	Katılmadı
Antalya	İrbeç	Yusuf Ziya	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kaptan	Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Sapan	Yıldırım	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Toskay	Tunca	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Aydın	Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Kılınç	Ali Gültekin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Öyüş	Semiha	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Uzunırmak	Ali	MHP	Kabul	Katılmadı
Balıkesir	Akova	Ayşe Nedret	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aydınlıoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Babuşcu	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Bulut	Ahmet Duran	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Gümüş	Haluk Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Öztaylan	Mehmet Cemal	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Bilecik	Poyraz	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bilecik	Şeker	Bahattin	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Baluken	İdris	HDP	Kabul	Katılmadı
Bingöl	Taş	Eşref	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Bitlis	Zenderioğlu	Hüsamettin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Ercoşkun	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul (Mük.) 2
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Burdur	Özkan	Ramazan Kerim	CHP	Kabul	Katılmadı
Burdur	Yıldırım	Hasan Hami	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Arınç	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Bursa	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Demiröz	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Ekinci	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Erdemir	Aykan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Kaleli	Sena	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Erkal Kara	Tülin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Matlı	Önder	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Özensoy	Necati	MHP	Kabul	Red
Bursa	Öztürk	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Su	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Şerbetçioğlu	Mustafa Kemal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Tayan	Turhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yıldırım	Bedrettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Daniş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
Çanakkale	Kaşdemir	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çanakkale	Sarıbaş	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Soydan	Mustafa Serdar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çankırı	Şahin	İdris	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Bağcı	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Yıldırım	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Dalbudak	Nurcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Keskin	Adnan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Uçar	Bilal	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Yüksel	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Diyarbakır	Aydoğan	Nursel	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ayna	Emine	DBP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Lök Beyaz	Mine	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Hamzaoğulları	Mehmet Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	İçten	Cuma	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Zana	Leyla	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Değirmendereli	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Alpay	Şuay	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Erdem	Enver	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Septioğlu	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Işık	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Aksak	Muhyettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Dağcı Çıgılık	Fazilet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Yavilioğlu	Cengiz	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Erzurum	Yılmaz	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Batum	Bedii Süheyl	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Can	Ülker	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Eskişehir	Demirel	Ruhsar	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Koca	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Gaziantep	Çelik	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Mazıcıoğlu	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Sarı	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Serindağ	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Şeker	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Giresun	Geldi	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Giresun	Karaahmetoğlu	Selahattin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Tatlı	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Aydın	Kemalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Üstün	Feramuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hakkâri	Canan	Esat	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Hakkâri	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Hakkâri	Zozani	Adil	HDP	Kabul	Katılmadı
Hatay	Akgöl	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ediboğlu	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ergin	Sadullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Eryılmaz	Refik	CHP	Kabul	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Türkoglu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul (Mük.)
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Isparta	Korkmaz	Süleyman Nevzat	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Öner	Ali Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Kabul	Katılmadı
Mersin	Bozkurt	Nebi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Çağlayan	Mehmet Zafer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gök	İsa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Ökten	Çiğdem Münevver	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Öz	Ali	MHP	Kabul	Katılmadı
Mersin	Öztürk	Ali Rıza	CHP	Red	Katılmadı
Mersin	Seçer	Vahap	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Şandır	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Uzun	Ahmet Tevfik	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
İstanbul	Akkiray	Sabahat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	Abdülkadir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akşener	Meral	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Alan	Engin	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayaydın	Aydın Ağan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bağış	Egemen	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Barutçu	İhsan	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Başesgioğlu	Murat	MHP	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Cengiz	Ercan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çelebi	Süleyman	CHP	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Muhammed	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Nimet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Dağoğlu	Türkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Dalyan	Gülây	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Danışoğlu	Ayşe Eser	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dinçer	Celal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dinçer	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Domaç	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ekşi	Osman Oktay	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erol	Gürsoy	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Ertürk	Ahmet Haldun	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eyidoğan	Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Güllüce	İdris	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Kabul	Katılmadı
İstanbul	İncekara	Halide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kacır	Ünal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Korutürk	Osman Taney	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Küçük	Sedef	CHP	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Macit	Muhammet Bilal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Torlak	Durmuşali	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Onur	Melda	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Oran	Umut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Öğüt	Kadir Gökmen	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Öğütken	Ahmet Baha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özgündüz	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özkes	İhsan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Safi	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Saral	Oktay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sarı	Müslim	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Savaşer	Sevim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Serter	Fatma Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şükür	Hakan	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Binnaz	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tunay	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tuncel	Sebahat	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Türkeş	Ahmet Kutalmış	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tüzel	Abdullah Levent	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yiğit	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Aksünger	Erdal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Aşlık	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Kabul	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Denizli	İlknur	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İzmir	Ayman Güler	Birgül	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Günay	Ertuğrul	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Güven	Hülya	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	İşbilen	İlhan	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
İzmir	Kalkan	Erdal	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Moroğlu	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Mumcu	Şükran Güldal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Oyan	Oğuz	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sait	Rıfat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Susam	Mehmet Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Şengül	Aydın	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Tekelioğlu	Mehmet Sayım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Türel	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Türmen	Rıza Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Ulema	Nesrin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yüksel	Alaattin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kars	Birtane	Mülkiye	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kastamonu	Çınar	Emin	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Gülşen	Mustafa Gökhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Gündeş Bakır	Pelin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	MHP	Kabul	Red
Kayseri	Karayel	Yaşar	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Kulkuloğlu	Mehmet Şevki	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Öksüzakaya	Ahmet	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Yakut	Sadık	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Dibek	Turgut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Gürşan	Şenol	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırşehir	Aslan	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırşehir	Çalışkan	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Kocaeli	Baştopçu	Muzaffer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Ergün	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Gönül	Azize Sibel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Güneş	Hurşit	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Kocaeli	Kaplan	Mehmet Hilal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Okur	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	MHP	Katılmadı	Red
Konya	Akiş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
Konya	Bal	Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Kabakcı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kart	Atilla	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özkul	Kerim	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Konya	Samancı	Gülây	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Konya	Tüfekci	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Türkmenoğlu	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Konya	Üzülmez	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Zorlu	Cem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Yerlikaya	İlhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul (Mük.)
Kütahya	Aksoy	Soner	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Kütahya	Bal	İdris	DGP	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Işık	Alim	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Kinay	Hasan Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Akın	Hüseyin Cemal	AK PARTİ	Geçersiz	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Fındıklı	Mahmut Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Malatya	Öz	Ömer Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Oral	Sümer	MHP	Kabul	Katılmadı
Manisa	Ören	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Öz	Sakine	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Kabul	Katılmadı
Manisa	Tanrıverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Yurttaş	Muzaffer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Dedeoğlu	Mesut	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Güvenç	Sıtkı	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Bayazıt Kaçar	Sevde	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Özbolat	Durdu	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Pakdil	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Ramazanoğlu	Yıldırım Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Sağlam	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mardin	Akdağ	Abdurrahim	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Mardin	Bekin Şahkulubey	Gönül	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Kabul	Katılmadı
Mardin	Güler	Muammer	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Suha	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Boğa	Ali	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Muğla	Çandar	Tolga	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Özden	Yüksel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Çakar	Muzaffer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Çelik	Demir	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Işık	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Nevşehir	Feralan	Ahmet Erdal	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Nevşehir	Gizligider	Ebu Bekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Niğde	Selvi	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Niğde	Şafak	Doğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Şahin	İdris Naim	MİLLAD Partisi	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Şener	İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Ünal	Fatih Han	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Yıldız	İdris	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Bayraktar	Nusret	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Çelik	Hasan Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	İslam	Ayşenur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Kutluata	Münir	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Samsun	Bakır	Tulay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Demir	Cemal Yılmaz	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Samsun	Kalkavan	Ahmet İhsan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Suat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Şimşek	Cemalettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yeni	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Siirt	Demirkıran	Afif	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sinop	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Ersoy	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Memecan	Mesude Nursuna	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
Sivas	Özdemir	Malik Ecdar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Turan	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Akbulut	Tevfik Ziyaeddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Belen	Bülent	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yemişçi	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tokat	Ayalan	Şükrü	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Tokat	Doğru	Reşat	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Düzgün	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Yüksel	Dilek	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Aydın	Koray	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Bayraktar	Erdoğan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Bıyıklıoğlu	Aydın	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Trabzon	Canalioğlu	Mehmet Volkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Özak	Faruk Nafiz	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Trabzon	Seymenoğlu	Safiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tunceli	Aygün	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Genç	Kamer	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Akman	Yahya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Binici	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	Seyit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Gök	Abdulkerim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Uslu	Zeynep Armağan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Uşak	Akagün Yılmaz	Dilek	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Van	Aktaş	Kemal	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
Van	Bilici	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Van	Çiftci	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Van	Gür	Nazmi	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Van	Orhan	Gülşen	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Van	Tuğluk	Aysel	Bağımsız	Katılmadı	Katılmadı
Van	Üçer	Özdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 650	S. Sayısı: 63
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Yozgat	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Candan	Ercan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Haberal	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Köktürk	Ali İhsan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Toptan	Köksal	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aksaray	Açıkgöz	Ruhi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Alaboyun	Ali Rıza	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul (Mük.)
Bayburt	Özbek	Bünyamin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Akgün	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Köksal	Oğuz Kağan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Batman	Akat Ata	Ayla	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Batman	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Yıldız	Bengi	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Dindar	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şırnak	Irmak	Selma	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Kaplan	Hasip	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Kabul	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ardahan	Öğüt	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Oğan	Sinan	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Coşkun	Temel	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Kahveci	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kilis	Karakuş	Fuat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Kastal	Durdu Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Türkoglu	Hasan Hüseyin	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul (Mük.)
Düzce	Çakır	Osman	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Düzce	Korkmaz	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın petrol fiyatlarındaki düşüşün akaryakıt fiyatlarına yansımadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Tamer Yıldız'ın cevabı (7/54230)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak. Tamer Yıldız

Aşağıdaki sorularımın ~~Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMSEK~~ tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan Tan

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'nin de akaryakıt fiyatlarını belirlemede temel ölçüt olarak kullandığı Brent ham petrolünün varil fiyatı 83 doların da altına gerileyerek yaklaşık dört yılın en düşük düzeyine inmiştir. Son 4 ayda da ciddi bir düşüş yaşanmasına rağmen bu düşüşler pompa fiyatlarına yansıtılmamaktadır. 20 Haziran 2014 tarihinde 115 Dolar olan ham petrol fiyatı yaklaşık %30 oranında düşerek 83 Dolardan satılmaktadır. Bu süreçte benzindeki indirim oranları %3-4 oranında kalmış ve akaryakıt şirketlerinin bahane olarak gösterdiği dolar sadece yüzde 6,5 artmıştır.

Buna göre:

1. Petrol fiyatları yükseldiğinde artış oranları haftalık pompa satış fiyatlarına hemen yansırken, fiyatlar düştüğünde akaryakıt firmaları tarafından neden yansıtılmamaktadır?
2. Benzin fiyatlarının Brent ham petroldeki %30'luk düşüşe rağmen 11 kuruş tek düşürülmesinin gerekçeleri nelerdir?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610 - 3579
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-54230)

04 Aralık 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 12.11.2014 tarih ve 43452547-120.07-201953 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/54230 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı

**DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN ALTAN TAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/54230)**

Sorular 1, 2:

Türkiye'nin de akaryakıt fiyatlarını belirlemede temel ölçüt olarak kullandığı Brent ham petrolünün varil fiyatı 83 doların da altına gerileyerek yaklaşık dört yılın en düşük düzeyine inmiştir. Son 4 ayda da ciddi bir düşüş yaşanmasına rağmen bu düşüşler pompa fiyatlarına yansıtılmamaktadır. 20 Haziran 2014 tarihinde 115 Dolar olan ham petrol fiyatı yaklaşık %30 oranında düşerek 83 Dolardan satılmaktadır. Bu süreçte benzindeki indirim oranları %3-4 oranında kalmış ve akaryakıt şirketlerinin bahane olarak gösterdiği dolar sadece yüzde 6,5 artmıştır.

Buna göre:

- Petrol fiyatları yükseldiğinde artış oranları haftalık pompa satış fiyatlarına hemen yansırken, fiyatlar düştüğünde akaryakıt firmaları tarafından neden yansıtılmamaktadır?
- Benzin fiyatlarının Brent ham petroldeki %30'luk düşüşe rağmen 11 kuruş tek düşürülmesinin gerekçeleri nelerdir?

Cevaplar 1, 2:

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'na göre, petrol fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup, rafineri fiyatlarının endeksle oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların dolaylı veya dolaysız olarak kamuya belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiştir. Ayrıca petrol piyasasında dolaşımda tüm petrollerin fiyatı, ham petrol fiyatındaki değişimlerden etkilenmekle birlikte, her bir ürünün fiyat teşekkülünün arz-talep mekanizmasına göre ayrı ayrı oluştuğu, fiyatların oluşumuna etki eden birçok faktörün de bu süreçte rol oynadığı bilinmektedir. Ham petrol fiyatı ve benzin, motorin gibi ürünlerin kendi arz-talep koşullarının yanı sıra navlun bedeli, döviz kuru, ülkelerin mevzuatlarına göre gümrük vergileri, ÖTV ve KDV gibi diğer vergileme unsurları gibi hususlar yanında tarafların özel hukuk çerçevesinde aralarında kararlaştırdıkları unsurlar, belirli bir zamandaki konjonktürel gelişmeler gibi birçok husus fiyat oluşumuna etki edebilmektedir.

Bu kapsamda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) akaryakıt fiyatlarını belirlememekte, fiyatlar serbest rekabet ortamında piyasada belirlenmektedir. Brent Petrol Fiyatları ve Dolar Kuru aşağıda verilmiştir

Söz konusu dönemde Brent petrolde % 31.06 düşüş yaşanırken, benzinin uluslararası piyasalardaki fiyatı % 30.27 düşmüştür. Aynı dönemde dolar kuru ise % 4.47 artmıştır. Burada önemli olan ürünün kendi fiyatındaki ve dolar kurundaki değişimler olup ürünün fiyatında %26.90'lık bir düşüş gerçekleşmiştir. Brent Petrolün en yüksek olduğu 20 Haziran 2014 tarihinden bu yana benzinin ürün fiyatı uluslararası piyasada 46 Kuruş/lit ucuzlamış olup söz konusu indirim yurt içi vergisiz benzin fiyatlarına 45 Kuruş/lit, vergili benzin fiyatlarına ise 53 Kuruş/lit olarak yansımıştır. Sonuç olarak yurt içi fiyatlar uluslararası piyasada ve dolar kurunda yaşanan gelişmelerle paralel olarak değişim göstermiştir.

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikuolu'nun, taşınır ve taşınmaz kiralamaları nedeniyle yapılan harcamalara ilişkin sorusu Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/54615)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı **Nurettin CANIKLI** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Son dönemde Bakanlığınız merkez ve taşra teşkilatları ile bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarında yapılan **taşınır ve taşınmaz kiralamaları nedeniyle yapılan harcamaların** giderek arttığı, yüksek taşıt ve hizmet binası kiralama giderleri nedeniyle devletin büyük zarara uğratıldığı yönünde yer alan iddialarla ilgili olarak;

1. 2012-2014 döneminde anılan kurum ve kuruluşlarda yapılan taşınır ve/veya taşınmaz kiralamaları nedeniyle yapılan harcama toplamalarının yıllara göre değişimi nasıl olmuştur?
2. 2012-2014 döneminde Bakanlığınızca yapılan kiralama giderleri içinde taşıt ve hizmet binası kiralama giderlerinin payları nasıl olmuştur?
3. 2012-2014 döneminde Bakanlığınızca yapılan ve giderek artan yüksek kiralama giderleri nedeniyle devletin büyük zarara uğratıldığı yönünde bazı medya organlarında da yer alan haber ve iddialar doğru mudur?
4. 2012-2014 döneminde gerçekleşen kiralama harcamalarının taşınır ve/veya taşınmaz satın alınması halinde yapılacak harcamaları geride bıraktığı iddiaları doğru mudur?
5. Hükümetinizce yapılmış bir fizibilite çalışması var mıdır? Varsa Başa baş Noktası analizleri sonucunda hangi taşınır ve/veya taşınmaz türleri için hangi değerler elde edilmiştir? Yapılan kiralama işlemlerinde söz konusu analiz sonuçlarına uyulmuş mudur? Yoksa bu konuda bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?
6. 2012-2014 döneminde yapılan kiralamaların genellikle kamuoyunda AKP'ye yakınlıklarıyla bilinen gerçek ya da tüzel kişilerden yapılarak devletin hazinesi aracılığıyla siyasi ve ekonomik çıkar sağlandığı iddiaları doğru mudur?
7. Anılan kurum ve kuruluşlarda kiralamalar nedeniyle yapılan harcamaların ve bu yolla ortaya çıkan Hazine zararlarının önlenmesi konusunda şimdiye kadar Bakanlığınızca ne gibi çalışmalar yapılmış ya da yapılmaktadır? Bu amaçla ne gibi önlemler alınmış ya da alınmaktadır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 4364410
Konu : Soru Önergesi (7/54615)

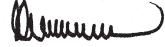
04.12/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 13/11/2014 tarihli ve 43452547-120.00 -202132 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Dr. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/54615 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nurettin CANIKLI
Bakan

EK :

Soru önergesi cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. Sezgin TANRIKULU' ya ait 7/54615 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-2) 2012-2014 döneminde Bakanlığımızda taşınır/taşınmaz kiralama giderlerinin yıllara göre artışı; 08/10/2009 tarihinde yürürlüğe giren Maliye Bakanlığı'nın Kamu İdarelerinin Taşınmaz Kiralamalarına İlişkin 2009/1 sayılı Genelgesi kapsamında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi oranını geçmeyecek şekilde belirlenmektedir.

Bakanlığımızda bütçe imkanları dahilinde taşıt kiralaması yapılmamaktadır.

Bakanlığımız ilişkili kuruluşu Rekabet Kurumu'nda; İstanbul Sanayi Odası'ndan kiralanan İstanbul İrtibat Bürosu için 2012 yılında 120.297,84.-TL, 2013 yılında 127.623,96.-TL, 20/11/2014 tarihi itibarıyla 125.142,71.-TL olmak üzere toplam 373.064,51.-TL kira bedeli ödenmiş olup, taşıt kiralaması yapılmamıştır.

3-7) Bakanlığımızda hizmet binalarının kiralınması; bütçe imkanları ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde Bakanlığımız birimlerinin kamu hizmetlerini yerine getirebilmeleri amacıyla yapılmakta olup, anılan kiralamalar nedeniyle herhangi bir kamu zararının ortaya çıkması söz konusu değildir.

Bakanlığımızda; öncelikle ilgili Valiliğin (Milli Emlak Dairesi Başkanlığı) nezdinde girişimde bulunularak, ilgili idarenin ihtiyacını karşılayabilecek bir kamu binasının tahsisi talep edilmekte, bunun mümkün olmaması halinde ise, 18/01/2007 tarihinde yürürlüğe giren Başbakanlığın 2007/3 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi kapsamında Başbakanlıktan izin alınarak hizmet binası kiralınmaktadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DÖNEM: 24

YASAMA YILI: 5

23 ÜNCÜ BİRLEŞİM

4 ARALIK 2014 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

KISIMLAR

1

2

3

4

5

6

7

8

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4/10/2011 tarihli 2 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 287 ve 280 Sıra Sayılı Kanun Tasarılarının İttüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi,

287 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 ve 2 dahil olmak üzere 8 ila 13 üncü maddelerden,

280 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün 9 uncu maddeye bağılı birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 8 ila 11 inci maddelerden,

oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 19/6/2012 tarihli 121 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına 23 Aralık 2014 Salı gününden başlamak üzere on üç gün ara verilmesi;

Genel Kurulun 6 Ocak 2015 Salı günkü birleşiminde 15.00 - 21.00, 7 ve 8 Ocak 2015 Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde 14.00 - 21.00 saatleri arasında çalışması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3/12/2014 tarihli 22 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 156 Sıra Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İttüzük Teklifinin İttüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 18 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 31/1/2012 tarihli 58 inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 297 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İttüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ilâ 20 nci maddelerden, ikinci bölümünün 21 ila 41 inci maddelerden, üçüncü bölümünün çerçeve 55 inci maddeye bağılı Geçici 3, 4 ve 5 inci maddeler ile Geçici 1 inci madde dahil olmak üzere 42 ilâ 59 uncu maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 16/1/2013 tarihli 53 üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- 477 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İttüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 6 ncı maddeye bağılı Ek 2 ve Ek 3 üncü maddeler dahil olmak üzere 1 ila 6 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 7 ila 11 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30/10/2013 tarihli 10 uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- 521 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İttüzüğün 91 inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 8 inci maddelerden, ikinci bölümünün 9 ila 16 ncı maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 2/1/2014 tarihli 42 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- 616 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İ t z    n 91 inci maddesine göre temel kanun olarak g r    lmesi; birinci b l m  n n 1 il  19 uncu maddelerden, ikinci b l m  n n  er eve 20 nci maddeye bağlı (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkralar, (5) numaralı fıkranın (a) ve (b) bentleri, (6) ve (7) numaralı fıkralar, (8) numaralı fıkranın (a), (b), (c), ( ) ve (d) bentleri, (9) numaralı fıkra, (10) numaralı fıkranın (a) ve (b) bentleri, (11) numaralı fıkra ile Geçici 1, 2, 3 ve 4  nc  maddeler dâhil olmak üzere 20 il  22 nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4/11/2014 tarihli 9 uncu Birle iminde kabul edilmiştir.)

6.- Genel Kurulun; 4 Aralık 2014 Perşembe günkü Birle iminde 14.00 - 23.00 saatleri arasında çalışmalarına devam etmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 19/11/2014 tarihli 16 ncı Birle iminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Milli Savunma Komisyonu**

4.12.2014 Perşembe - Saat: 11.00

*** Meclis Soruşturması Komisyonu**

4.12.2014 Perşembe - Saat: 14.30

*** Plan ve Bütçe Komisyonu**

4.12.2014 Perşembe - Saat: 11.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

23 ÜNCÜ BİRLEŞİM

4 ARALIK 2014 PERŞEMBE

SAAT : 14.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

1. - **(S. Sayısı: 156)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi ile Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/242, 2/80) (Dağıtma tarihi: 31.1.2012) (*) (**)

2. - **(S. Sayısı: 287)** Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Adalet Komisyonu Raporları (1/484) (Dağıtma tarihi: 18.6.2012) (*) (**)

3. - **(S. Sayısı: 650)** 176 Sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/976) (Dağıtma tarihi: 28.10.2014) (X) (*)

4. - **(S. Sayısı: 616)** Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/742) (Dağıtma tarihi: 3.7.2014) (**) (X)

5. - **(S. Sayısı: 432)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/737) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) (X)

6. - **(S. Sayısı: 466)** Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/768) (Dağıtma tarihi: 28.5.2013) (X)

7. - **(S. Sayısı: 104)** Vişegrad'daki Sokullu Mehmet Paşa Köprüsünün Yapısal Unsurlarının Durumunun Tespit Edilmesi, Restorasyon Projesinin Hazırlanması ve Projenin Uygulanması Konusundaki İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/333) (Dağıtma tarihi: 21.12.2011) (*) (X)

8. - **(S. Sayısı: 160)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna ve Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sağlık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/421) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) (X)

9. - **(S. Sayısı: 569)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Türkmenistandan Türkiye Cumhuriyetine Doğalgaz Sevk Edilmesi Konusunda İşbirliğine Dair Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/878) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) (X)

10. - **(S. Sayısı: 573)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/834) (Dağıtma tarihi: 29.4.2014) (X)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Görüşmeleri yarım kalan Kanun Tasarı ve Tekliflerini gösterir.

() İçtüzüğü'nün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.**

11. - **(S. Sayısı: 602)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik Alanda İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/855) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**
12. - **(S. Sayısı: 625)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasına Değişiklik Getirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/904) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**
13. - **(S. Sayısı: 626)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/913) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**
14. - **(S. Sayısı: 648)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Bakanlığı Yurtdışı Koordinasyon Ofisinin Kurulması ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/968) (Dağıtma tarihi: 6.11.2014) **(X)**
15. - **(S. Sayısı: 565)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Çevre Teknolojileri Alanında Ticaret, Yatırım ve İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/806) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) **(X)**
16. - **(S. Sayısı: 387)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/702) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**
17. - **(S. Sayısı: 638)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Bükreşteki Yunus Emre Türk Kültür Merkezi ve İstanbuldaki Dimitrie Cantemir Romen Kültür Enstitüsünün İşleyişi ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/932) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) **(X)**
18. - **(S. Sayısı: 610)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/903) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**
19. - **(S. Sayısı: 612)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/907) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**
20. - **(S. Sayısı: 471)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/776) (Dağıtma tarihi: 17.6.2013) **(X)**

21. - **(S. Sayısı: 455)** Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunması Sözleşmesinde Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/757) (Dağıtma tarihi:13.5.2013) **(X)**

22. - **(S. Sayısı: 646)** D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Ekini Teşkil Eden Taviz Listelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/954) (Dağıtma tarihi: 28.10.2014) **(X)**

23. - **(S. Sayısı: 641)** Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın; Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/2282) (Dağıtma tarihi: 19.7.2014)

24. - **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/391) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011) **(X)**

25. - **(S. Sayısı: 19)** Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Gürcistan Enerji Bakanlığı Arasında Türkiye-Gürcistan Elektrik Enterkonneksiyonlarının Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/365) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011) **(X)**

26. - **(S. Sayısı: 51)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/430) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

27. - **(S. Sayısı: 62)** Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Çevre, Enerji ve İklim Değişikliği Bakanlığı Arasında Enerji Alanında İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/474) (Dağıtma tarihi: 14.11.2011) **(X)**

28. - **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü (UNIDO) Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu 1/382) (Dağıtma tarihi: 21.12.2011) **(X)**

29. - **(S. Sayısı: 126)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/396) (Dağıtma tarihi: 13.1.2012) **(X)**

30. - **(S. Sayısı: 140)** 30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Madde 1 (a), Madde 14 (1) ve Madde 14 (3) (b)'sini Tadil Eden Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/438) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

31. - **(S. Sayısı: 227)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/591) (Dağıtma tarihi: 20.4.2012) **(X)**

32. - **(S. Sayısı: 253)** Türkiye Cumhuriyeti ve Federatif Brezilya Cumhuriyeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/575) (Dağıtma tarihi: 28.5.2012) **(X)**

33. - (S. Sayısı: 254) Türkiye Cumhuriyeti ile Brezilya Federatif Cumhuriyeti Arasında Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/579) (Dağıtma tarihi: 28.5.2012) (X)

34. - (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Üyelerinin Aile Bireylerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/600) (Dağıtma tarihi 7.6.2012) (X)

35. - (S. Sayısı: 272) Gümrük İşbirliği Konseyinin Gümrük İşbirliği Konseyini Kuran Sözleşmede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tavsiye Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/608) (Dağıtma tarihi: 14.6.2012) (X)

36. - (S. Sayısı: 281) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Arasında Diplomatik ve Konsüler Personelin Belirli Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/341) (Dağıtma tarihi: 21.6.2012) (X)

37. - (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti ile Brezilya Federal Cumhuriyeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Görevlilerinin Aile Üyelerinin Kazanç Getirici İşlerde Çalışmalarına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/457) (Dağıtma tarihi: 21.6.2012) (X)

38. - (S. Sayısı: 296) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/624) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) (X)

39. - (S. Sayısı: 316) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı İle Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/285) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) (X)

40. - (S. Sayısı: 318) Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/321) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) (X)

41. - (S. Sayısı: 187) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/371) (Dağıtma tarihi: 14.3.2012) (X)

42. - (S. Sayısı: 422) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/731) (Dağıtma tarihi: 26.2.2013) (X)

43. - (S. Sayısı: 331) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/634) (Dağıtma tarihi: 2.11.2012) (X)

44. - (S. Sayısı: 340) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/687) (Dağıtma tarihi: 9.11.2012) (X)

45. - (S. Sayısı: 351) Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/704) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) (X)

46. - **(S. Sayısı: 353)** Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/664) (Dağıtma tarihi: 21.11.2012) **(X)**

47. - **(S. Sayısı: 358)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/668) (Dağıtma tarihi: 27.11.2012) **(X)**

48. - **(S. Sayısı: 378)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/706) (Dağıtma tarihi: 3.1.2013) **(X)**

49. - **(S. Sayısı: 404)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/721) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

50. - **(S. Sayısı: 405)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Arjantin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Ülkeleri Arasında Hava Hizmetlerine İlişkin Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/727) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

51. - **(S. Sayısı: 411)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları Arasındaki Uluslararası Demiryolu-Feribot Hattının Organizasyonu ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/674) (Dağıtma tarihi: 7.2.2013) **(X)**

52. - **(S. Sayısı: 496)** Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/803) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

53. - **(S. Sayısı: 500)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/799) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

54. - **(S. Sayısı: 501)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/801) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

55. - **(S. Sayısı: 503)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/811) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

56. - **(S. Sayısı: 504)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/817) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) **(X)**

57. - **(S. Sayısı: 552)** Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/860) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

58. - **(S. Sayısı: 401)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/713) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**

59. - **(S. Sayısı: 526)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/814) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) **(X)**

60. - **(S. Sayısı: 308)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/617) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) **(X)**

61. - **(S. Sayısı: 346)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/659) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) **(X)**

62. - **(S. Sayısı: 66)** Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/366) (Dağıtma tarihi: 15.11.2011) **(X)**

63. - **(S. Sayısı: 485)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/786) (Dağıtma tarihi: 10.7.2013) **(X)**

64. - **(S. Sayısı: 551)** Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 1/2013 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/844) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) **(X)**

65. - **(S. Sayısı: 582)** Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/883) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) **(X)**

66. - **(S. Sayısı: 606)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/912) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) **(X)**

67. - **(S. Sayısı: 630)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/929) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) **(X)**

68. - **(S. Sayısı: 604)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/910) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

69. - **(S. Sayısı: 494)** Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/800) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

70. - **(S. Sayısı: 547)** Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/826) (Dağıtma tarihi: 20.02.2014) **(X)**

71. - **(S. Sayısı: 145)** Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/502) (Dağıtma tarihi: 20.1.2014) **(X)**

72. - **(S. Sayısı: 599)** İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Değişiklik Getiren 15 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/911) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) **(X)**

73. - **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/450) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011) **(X)**

74. - **(S. Sayısı: 162)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/392) (Dağıtma tarihi: 9.2.2012) **(X)**

75. - **(S. Sayısı: 163)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/428) (Dağıtma tarihi: 9.2.2012) **(X)**

76. - **(S. Sayısı: 188)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/458) (Dağıtma tarihi: 14.3.2012) **(X)**

77. - **(S. Sayısı: 168)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/312) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**

78. - **(S. Sayısı: 247)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (Dağıtma tarihi: 21.5.2012) **(X)**

79. - **(S. Sayısı: 317)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/286) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

80. - **(S. Sayısı: 335)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Ulusal Komisyon Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/663) (Dağıtma tarihi: 2.11.2012) **(X)**

81. - **(S. Sayısı: 382)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/633) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

82. - **(S. Sayısı: 324)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/560) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**

83. - **(S. Sayısı: 244)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Kamu Yönetimi ve Kamu Personel Sisteminin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/525) (Dağıtma tarihi: 21.5.2012) **(X)**

84. - **(S. Sayısı: 590)** Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve Mehmet Hilal Kaplan'ın; 22/05/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/1210) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014)

85. - **(S. Sayısı: 89)** Vatansızlığın Azaltılmasına Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/397) (Dağıtma tarihi: 8.12.2011) **(X)**

86. - **(S. Sayısı: 447)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/753) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) **(X)**

87. - **(S. Sayısı: 120)** 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/329) (Dağıtma tarihi: 10.1.2012) **(X)**

88. - **(S. Sayısı: 121)** 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/460) (Dağıtma tarihi: 10.1.2012) **(X)**

89. - **(S. Sayısı: 58)** Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/422) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

90. - **(S. Sayısı: 521)** Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/865) **(**)**

91. - **(S. Sayısı: 383)** Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşmasına Beşinci Ek Protokol ve Protokole İlişkin Teknik Hataların Düzenlenmesi Tutanağının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/647) (Dağıtma tarihi: 15.01.2013) **(X)**

92. - **(S. Sayısı: 146)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/351) (Dağıtma tarihi: 23.1.2012) **(X)**

93. - **(S. Sayısı: 63)** Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/293) (Dağıtma tarihi: 15.11.2011) **(X)**

94. - **(S. Sayısı: 377)** Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (Dağıtma tarihi: 3.1.2012) **(X)**

95. - **(S. Sayısı: 375)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/683) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**

96. - **(S. Sayısı: 403)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/720) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) **(X)**

97. - **(S. Sayısı: 56)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/385) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

98. - **(S. Sayısı: 497)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/804) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) **(X)**

99. - **(S. Sayısı: 159)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/386) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) **(X)**

100. - **(S. Sayısı: 418)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/655) (Dağıtma tarihi: 21.2.2013) **(X)**

101. - **(S. Sayısı: 157)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/347) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) **(X)**

102. - **(S. Sayısı: 158)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/349) (Dağıtma tarihi: 7.2.2012) **(X)**

103. - **(S. Sayısı: 20)** Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri komisyonu Raporu (1/398) (Dağıtma tarihi: 10.10.2011)

104. - **(S. Sayısı: 477)** Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/774) (Dağıtma tarihi: 2.7.2013) **(**) (X)**

105. - **(S. Sayısı: 288)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Bilim ve Eğitim Alanlarında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/416) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) **(X)**

106. - **(S. Sayısı: 212)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/348) (Dağıtma tarihi: 2.4.2012) **(X)**

107. - **(S. Sayısı: 54)** Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/292) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) **(X)**

108. - (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/529) (Dağıtma tarihi: 1.3.2012) (X)
109. - (S. Sayısı: 116) Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/307) (Dağıtma tarihi: 2.1.2012) (X)
110. - (S. Sayısı: 290) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/491) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) (X)
111. - (S. Sayısı: 406) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/665) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) (X)
112. - (S. Sayısı: 449) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/755) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) (X)
113. - (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/574) (Dağıtma tarihi: 28.5.2012) (X)
114. - (S. Sayısı: 419) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/692) (Dağıtma tarihi: 21.2.2013) (X)
115. - (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/352) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) (X)
116. - (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/331) (Dağıtma tarihi: 13.3.2012) (X)
117. - (S. Sayısı: 402) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/723) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) (X)
118. - (S. Sayısı: 297) Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı ile ve Çevre Komisyonu Raporu (1/627) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) (**)
119. - (S. Sayısı: 386) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/686) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) (X)
120. - (S. Sayısı: 354) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/691) (Dağıtma tarihi: 23.11.2012) (X)

121. - **(S. Sayısı: 433)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/738) (Dağıtma tarihi: 6.3.2013) **(X)**
122. - **(S. Sayısı: 392)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/718) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**
123. - **(S. Sayısı: 256)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/593) (Dağıtma tarihi: 28.5.2012) **(X)**
124. - **(S. Sayısı: 425)** Türkiye Cumhuriyeti ve Ürdün Haşimi Krallığı Arasında Hükümlülerin Nakline Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/740) (Dağıtma tarihi: 26.2.2013) **(X)**
125. - **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/343) (Dağıtma tarihi: 13.3.2012) **(X)**
126. - **(S. Sayısı: 400)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/678) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) **(X)**
127. - **(S. Sayısı: 170)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/413) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) **(X)**
128. - **(S. Sayısı: 344)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/657) (Dağıtma tarihi: 15.11.2012) **(X)**
129. - **(S. Sayısı: 352)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/654) (Dağıtma tarihi: 23.11.2012) **(X)**
130. - **(Sayısı: 305)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/550) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) **(X)**
131. - **(S. Sayısı: 307)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/610) (Dağıtma tarihi: 3.7.2012) **(X)**
132. - **(S. Sayısı: 282)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/354) (Dağıtma tarihi: 21.6.2012) **(X)**

133. - **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) **(X)**

134. - **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/281) (Dağıtma tarihi: 2.1.2012) **(X)**

135. - **(S. Sayısı: 3)** Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/379) (Dağıtma tarihi: 7.10.2011) **(X)**

136. - **(S. Sayısı: 4)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/381) (Dağıtma tarihi: 7.10.2011) **(X)**

137. - **(S. Sayısı: 123)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (Dağıtma tarihi: 13.1.2012) **(X)**

138. - **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/319) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

139. - **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/322) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) **(X)**

140. - **(S. Sayısı: 280)** Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile İçişleri Komisyonu Raporları (1/584) (Dağıtma tarihi: 15.6.2012) **(**)**

141. - **(S. Sayısı: 45)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/409) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

142. - **(S. Sayısı: 42)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Yeni Sınır Kapıları Oluşturulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/399) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

143. - **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/400) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

144. - **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/420) (Dağıtma tarihi: 18.10.2011) **(X)**

145. - (S. Sayısı: 52) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/431) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) (X)
146. - (S. Sayısı: 53) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/436) (Dağıtma tarihi: 25.10.2011) (X)
147. - (S. Sayısı: 60) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/340) (Dağıtma tarihi: 14.11.2011) (X)
148. - (S. Sayısı: 65) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/317) (Dağıtma tarihi: 15.11.2011) (X)
149. - (S. Sayısı: 71) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/315) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) (X)
150. - (S. Sayısı: 79) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/462) (Dağıtma tarihi: 30.11.2011) (X)
151. - (S. Sayısı: 86) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (Dağıtma tarihi: 5.12.2011) (X)
152. - (S. Sayısı: 93) Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/306) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) (X)
153. - (S. Sayısı: 95) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Polis Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/376) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) (X)
154. - (S. Sayısı: 96) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/378) (Dağıtma tarihi: 9.12.2011) (X)

155. - (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (Dağıtma tarihi: 20.1.2012) (X)

156. - (S. Sayısı: 147) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu, Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/375) (Dağıtma tarihi: 23.1.2012) (X)

157. - (S. Sayısı: 148) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/406) (Dağıtma tarihi: 23.1.2012) (X)

158. - (S. Sayısı: 151) Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında Ek-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/468) (Dağıtma tarihi: 26.1.2012) (X)

159. - (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/452) (Dağıtma tarihi: 27.1.2012) (X)

160. - (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/334) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) (X)

161. - (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/356) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) (X)

162. - (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/393) (Dağıtma tarihi: 24.2.2012) (X)

163. - (S. Sayısı: 172) Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/367) (Dağıtma tarihi: 28.2.2012) (X)

164. - (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Planlama ve Kalkınma Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/533) (Dağıtma tarihi: 28.3.2012) (X)

165. - (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/545) (Dağıtma tarihi: 28.3.2012) (X)

166. - (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/290) (Dağıtma tarihi: 20.4.2012) (X)

167. - (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/531) (Dağıtma tarihi: 14.5.2012) (X)

168. - (S. Sayısı: 236) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/359) (Dağıtma tarihi: 14.5.2012) (X)

169. - (S. Sayısı: 263) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/380) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) (X)

170. - (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/383) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) (X)

171. - (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/388) (Dağıtma tarihi: 7.6.2012) (X)

172. - (S. Sayısı: 269) Elektrik Dağıtım Şirketlerince Kayıp/Kaçak Kullanım Bedelinin Elektrik Faturalarına Haksız Olarak Yansıtıldığı ve Talep Edilmemesine Karşın Elektrik Sayaçlarının Değiştirilerek Bedelinin Tüketicilere Haksız Şekilde Yüklendiği İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Verdiği 2/3/2012 Tarihli ve 6 Sayılı Kararına, İzmir Milletvekili Erdal Aksünger, Hatay Milletvekili Hasan Akgöl, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Mersin Milletvekili Vahap Seçer'in İtirazları ve Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/4) (Dağıtma tarihi: 8.6.2012)

173. - (S. Sayısı: 270) Ereğli Havzai Fahmiyesi Maden Amelesinin Hukukuna Müteallik Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/585) (Dağıtma tarihi: 8.6.2012)

174. - (S. Sayısı: 273) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/616) (Dağıtma tarihi: 14.6.2012) (X)

175. - (S. Sayısı: 294) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/621) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) (X)

176. - (S. Sayısı: 295) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/622) (Dağıtma tarihi: 26.6.2012) (X)

177. - (S. Sayısı: 314) Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkuller Hakkında İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresinde Kamulaştırma veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarının Anayasaya Aykırı Olarak Sınırlandığı İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/5) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012)

178. - **(S. Sayısı: 319)** Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/339) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**
179. - **(S. Sayısı: 320)** Ortak Savunma Araştırma ve Teknoloji Projeleri Konulu 1 Numaralı Avrupa Araştırma Grubu Düzenlemesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/387) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**
180. - **(S. Sayısı: 321)** Araştırma Organizasyonu, Programları ve Faaliyetleri İçin Avrupa Anlayışı Hakkında (EUROPA) Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/389) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**
181. - **(S. Sayısı: 326)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/636) (Dağıtma tarihi: 1.10.2012) **(X)**
182. - **(S. Sayısı: 330)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/631) (Dağıtma tarihi: 2.11.2012) **(X)**
183. - **(S. Sayısı: 341)** Bor Tuzları, Trona ve Asfaltit Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini, Linyit ve Demir Sahalarının Bazılarının İadesini Düzenleyen Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/597) (Dağıtma tarihi: 14.11.2012)
184. - **(S. Sayısı: 372)** Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu; Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/661) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**
185. - **(S. Sayısı: 373)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/670) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**
186. - **(S. Sayısı: 374)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/677) (Dağıtma tarihi: 20.12.2012) **(X)**
187. - **(S. Sayısı: 389)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/711) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**
188. - **(S. Sayısı: 390)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/715) (Dağıtma tarihi: 15.1.2013) **(X)**

189. - (S. Sayısı: 398) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/696) (Dağıtma tarihi: 29.1.2013) (X)

190. - (S. Sayısı: 407) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/675) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) (X)

191. - (S. Sayısı: 408) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/726) (Dağıtma tarihi: 31.1.2013) (X)

192. - (S. Sayısı: 412) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/680) (Dağıtma tarihi: 7.2.2013) (X)

193. - (S. Sayısı: 430) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyanada Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/729) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) (X)

194. - (S. Sayısı: 431) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/732) (Dağıtma tarihi: 5.3.2013) (X)

195. - (S. Sayısı: 438) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/712) (Dağıtma tarihi: 21.3.2013) (X)

196. - (S. Sayısı: 442) Trans- Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/743) (Dağıtma tarihi: 26.3.2013) (X)

197. - (S. Sayısı: 446) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/752) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) (X)

198. - (S. Sayısı: 448) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/754) (Dağıtma tarihi: 10.4.2013) (X)

199. - (S. Sayısı: 457) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/761) (Dağıtma tarihi: 13.5.2013) (X)

200. - (S. Sayısı: 461) Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin Canikli, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın ve Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği Kanunu Teklifi ile Kahramanmaraş Milletvekili Nevzat Pakdil'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emeklilerine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/1505, 2/695) (Dağıtma tarihi: 21.05.2013) (X)

201. - (S. Sayısı: 465) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/767) (Dağıtma tarihi: 28.5.2013) (X)

202. - (S. Sayısı: 468) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/772) (Dağıtma tarihi: 17.6.2013) (X)

203. - (S. Sayısı: 472) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/777) (Dağıtma tarihi: 17.6.2013) (X)

204. - (S. Sayısı: 470) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/775) (Dağıtma tarihi: 18.6.2013) (X)

205. - (S. Sayısı: 469) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/773) (Dağıtma tarihi: 18.6.2013) (X)

206. - (S. Sayısı: 474) Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporları (1/756) (Dağıtma tarihi: 25.6.2013) (X)

207. - (S. Sayısı: 484) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu, (1/784) (Dağıtma tarihi: 10.7.2013) (X)

208. - (S. Sayısı: 486) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/793) (Dağıtma tarihi: 1.10.2013) (X)

209. - (S. Sayısı: 487) Türkiye Cumhuriyeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/790) (Dağıtma tarihi: 1.10.2013) (X)

210. - (S. Sayısı: 498) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/812) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) (X)

211. - (S. Sayısı: 499) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/822) (Dağıtma tarihi: 13.11.2013) (X)

212. - (S. Sayısı: 502) Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Düzeltme Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/807) (Dağıtma tarihi: 20.11.2013) (X)

213. - (S. Sayısı: 508) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/797) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) (X)

214. - (S. Sayısı: 509) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/809) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) (X)

215. - (S. Sayısı: 510) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/821) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) (X)

216. - (S. Sayısı: 511) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/823) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) (X)

217. - (S. Sayısı: 512) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/831) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) (X)

218. - (S. Sayısı: 513) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/833) (Dağıtma tarihi: 9.12.2013) (X)

219. - (S. Sayısı: 514) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/857) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) (X)

220. - (S. Sayısı: 515) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/859) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) (X)

221. - (S. Sayısı: 516) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/841) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) (X)

222. - (S. Sayısı: 518) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/846) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) (X)

223. - (S. Sayısı: 519) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/849) (Dağıtma tarihi: 16.12.2013) (X)

224. - (S. Sayısı: 525) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallık Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/805) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) (X)

225. - (S. Sayısı: 527) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/835) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) (X)

226. - (S. Sayısı: 528) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/840) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) (X)

227. - (S. Sayısı: 529) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/852) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) (X)

228. - (S. Sayısı: 530) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/856) (Dağıtma tarihi: 28.01.2014) (X)

229. - (S. Sayısı: 535) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/808) (Dağıtma tarihi: 30.1.2014) (X)

230. - (S. Sayısı: 537) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/830) (Dağıtma tarihi: 30.1.2014) (X)

231. - (S. Sayısı: 539) Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/810) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) (X)

232. - (S. Sayısı: 540) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/813) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) (X)

233. - (S. Sayısı: 541) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/815) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) (X)

234. - (S. Sayısı: 542) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/824) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) (X)

235. - (S. Sayısı: 543) Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/838) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) (X)

236. - (S. Sayısı: 544) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/842) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) (X)

237. - (S. Sayısı: 545) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/847) (Dağıtma tarihi: 10/2/2014) (X)

238. - (S. Sayısı: 549) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/836) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) (X)

239. - (S. Sayısı: 550) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/837) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) (X)

240. - (S. Sayısı: 553) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/861) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) (X)

241. - (S. Sayısı: 556) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/853) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) (X)

242. - (S. Sayısı: 557) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/854) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) (X)

243. - (S. Sayısı: 558) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/863) (Dağıtma tarihi: 20.2.2014) (X)

244. - (S. Sayısı: 548) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/829) (Dağıtma tarihi: 21.2.2014) (X)

245. - (S. Sayısı: 555) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/839) (Dağıtma tarihi: 21.2.2014) (X)

246. - (S. Sayısı: 566) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/858) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) (X)

247. - (S. Sayısı: 567) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/868) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) (X)

248. - (S. Sayısı: 568) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/871) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) (X)

249. - (S. Sayısı: 570) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/881) (Dağıtma tarihi: 19.3.2014) (X)

250. - (S. Sayısı: 572) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/828) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) (X)

251. - (S. Sayısı: 574) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/845) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) (X)

252. - (S. Sayısı: 575) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/848) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) (X)

253. - (S. Sayısı: 576) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre Komisyonu, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (1/851) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) (X)

254. - (S. Sayısı: 577) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/864) (Dağıtma tarihi: 29.04.2014) (X)

255. - (S. Sayısı: 579) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/816) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) (X)

256. - (S. Sayısı: 580) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/820) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) (X)

257. - (S. Sayısı: 581) Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşmasının Gözden Geçirilmiş Statüsüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/872) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) (X)

258. - (S. Sayısı: 583) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/885) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) (X)

259. - (S. Sayısı: 584) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/891) (Dağıtma tarihi: 27.5.2014) (X)

260. - (S. Sayısı: 587) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/825) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) (X)

261. - (S. Sayısı: 588) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/875) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) (X)

262. - (S. Sayısı: 589) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/888) (Dağıtma tarihi: 28.5.2014) (X)

263. - (S. Sayısı: 594) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/887) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) (X)

264. - (S. Sayısı: 595) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/890) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) (X)

265. - (S. Sayısı: 596) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/897) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) (X)

266. - (S. Sayısı: 597) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/899) (Dağıtma tarihi: 10.6.2014) (X)

267. - (S. Sayısı: 598) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/902) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) (X)

268. - (S. Sayısı: 600) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/917) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) (X)

269. - (S. Sayısı: 603) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/886) (Dağıtma tarihi: 18.6.2014) (X)

270. - (S. Sayısı: 586) 2013 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/7) (Dağıtma tarihi: 20.6.2014)

271. - (S. Sayısı: 607) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/921) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) (X)

272. - (S. Sayısı: 608) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/926) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) (X)

273. - (S. Sayısı: 611) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/906) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014) (X)

274. - (S. Sayısı: 614) Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekilleri Umut Oran ve Melda Onur ile 20 Milletvekilinin; 24/06/2004 Tarihli 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Çevre Komisyonu Raporu (1/685, 2/770) (Dağıtma tarihi: 2.7.2014)

275. - (S. Sayısı: 618) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/874) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

276. - (S. Sayısı: 619) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/880) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

277. - (S. Sayısı: 620) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/889) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

278. - (S. Sayısı: 621) Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankarada İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/895) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

279. - (S. Sayısı: 622) Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/914) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

280. - (S. Sayısı: 623) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/933) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

281. - (S. Sayısı: 624) 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti İle Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/935) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

282. - (S. Sayısı: 627) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/922) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

283. - (S. Sayısı: 631) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/930) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

284. - (S. Sayısı: 632) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım ve Bilgi Paylaşımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/934) (Dağıtma tarihi: 11.7.2014) (X)

285. - (S. Sayısı: 633) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/896) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) (X)

286. - (S. Sayısı: 634) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthalı ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/898) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) (X)

287. - (S. Sayısı: 635) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (1/901) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) (X)

288. - (S. Sayısı: 636) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/909) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) (X)

289. - (S. Sayısı: 637) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/920) (Dağıtma tarihi: 22.7.2014) (X)

290. - (S. Sayısı: 644) Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (1/893) (Dağıtma tarihi: 1.8.2014)

291. - (S. Sayısı: 647) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/960) (Dağıtma tarihi: 4.11.2014) (X)

292. - (S. Sayısı: 653) Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/983) (Dağıtma tarihi: 14.11.2014) (X)

293. - (S. Sayısı: 654) Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/794, 1/867, 1/965) (Dağıtma tarihi: 14.11.2014) (X)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 63

Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına
Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün
Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği
Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulun-
duğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri
Komisyonu Raporu
(1/293)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/293 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Gerekçesi	4
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Muhalefet Şerhi	8
• Tasarı Metni	9
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	9
• Anlaşma Metni	10

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-370/2732

22/8/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 8/8/2011 tarihinde kararlaştırılan “Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/293)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşması; nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı alanında bilimsel, teknik ve ekonomik işbirliğinin çerçevesini çizmek üzere hazırlanmıştır.

Türkiye ile Ürdün bu kapsamda bir anlaşma imzalayarak, nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı konusunda bahse konu işbirliğini, ulusal nükleer programlarının ihtiyaçları ve önceliklerine uygun olarak geliştireceklerdir. İşbirliği, nükleer enerjinin barışçıl kullanımı için gelecekte ortak projelerin gerçekleştirilmesine imkan tanıyacaktır. Önemli miktarda uranyum kaynaklarına sahip olan ve nükleer güç santrali kurmayı planlayan Ürdün ile ülkemiz arasında imzalanacak işbu Anlaşma, nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımına yönelik olarak, nükleer güç santralleri ve nükleer yakıt çevrimi teknolojileri alanlarında işbirliği faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesine olanak sağlayacaktır.

Türkiye ile Ürdün arasındaki işbu Anlaşma kapsamında aşağıdaki alanlarda karşılıklı işbirliği yapılması planlanmaktadır:

- Nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı alanında, bilimsel araştırma ve eğitim ve öğretimde insan kaynaklarının geliştirilmesi;

- Kontrollü füzyon;

- Nükleer güç ve araştırma reaktörlerinin saha çalışmaları, tasarımı, inşası, işletmeye alınması, işletilmesi ve modernizasyonu, test edilmesi ve bakımı ile işletmeden çıkarılması;

- Nükleer güç ve araştırma reaktörleri için yakıt demetleri ve ekipmanlar dahil nükleer maddelerin temini ve nükleer yakıt çevrimi hizmetlerinin ve işbu Anlaşma kapsamındaki diğer ilgili hizmetlerin temini;

- Uranyum yataklarının araştırılması ve amenajmanı;

- Nükleer güvenlik ve radyasyondan korunma faaliyetleri de dahil olmak üzere, nükleer güç ve araştırma reaktörlerinde kullanım için gerekli nükleer malzemeler dahil, malzemelerin üretimi, bileşenlerinin geliştirilmesi, tasarımı ve üretimi, gelişmiş ve yenilikçi nükleer reaktör ve nükleer yakıt çevrimi teknolojilerinin geliştirilmesi;

- Nükleer güvenlik ve lisanslama, radyasyondan koruma ve çevre yönetimi, acil durum müdahale planlaması ve nükleer veya radyolojik kaza halinde hazırlıklar ve radyoaktif atık yönetimi;

- Nükleer ve radyoaktif madde sayımı ve kontrolü;

- Nükleer emniyet;

- Nükleer madde dahil malzemelerin taşınması, üretimi ve temini;

- Radyoizotopların üretimi ve uygulanması;

- Radyasyon teknolojilerinin uygulanması ve ilgili tesislerin yapımı;

- Su kaynaklarının yönetimi ve desalinasyonu.

Sonuç olarak; Ürdün ile bu çerçevede bir anlaşma imzalanmasının, nükleer teknolojiye sahip olma kararlılığında olan ülkemize önemli katkılar sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No: 1/293

Karar No: 65

10 Kasım 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 22/8/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2011 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanması ve Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 2/11/2011 tarihli 8 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Türkiye Atom Enerjisi Kurumu temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, 17 Şubat 2011 tarihinde imzalanan Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının, Türkiye ve Ürdün arasında nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı alanında bilimsel, teknik ve ekonomik işbirliğinin çerçevesini çizmek amacıyla hazırlandığı anlaşılmıştır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, Tasarıyla ilgili genel sunuşlar kapsamında ve Komisyon üyelerimizin sorularına yanıt olarak hükümet temsilcileri tarafından,

- Önemli ölçüde uranyum rezervinin yeni ortaya çıkarıldığı Ürdün’ün, hızla artan enerji ihtiyacını karşılamak için 2007 senesinde nükleer enerji üretimine geçeceğini açıkladığı ve nükleer santral kurma çalışmalarını başlattığını, Ürdün’ün nükleer santral projesinin henüz ihale aşamasında olduğu,

- Anlaşmanın, Ülkemizin nükleer enerji kullanımı ve nükleer teknolojiye sahip olma konusundaki kararlılığı doğrultusunda Ürdün tarafından gelen talep üzerine imzalanan çerçeve nitelikte bir metin olduğu,

- Anlaşma kapsamında iki Ülkenin, kendi nükleer enerji programlarının önceliklerine ve ihtiyaçlarına göre işbirliği yapacakları ve ortak projeler gerçekleştirecekleri,

- Anlaşma ile nükleer santraller ve nükleer yakıt çevrimi teknolojileri alanında da işbirliği imkanlarının doğacağı,

- Ülkemizin nükleer santral işletme kapasitesine yönelik sorulara yanıt olarak, nükleer enerji ve nükleer santraller alanında uzmanlaşmaları amacıyla 300 mühendisin Ülkemiz tarafından eğitim amacıyla Rusya’ya gönderilmesinin kararlaştırıldığı ve bu kapsamda 50 mühendisin eğitime başladığı,

- Tasarı üzerinde söz alan bazı Komisyon üyelerimizin nükleer santrallerin tehlikelerine işaret eden görüşlerine yanıt olarak, nükleer santrallerden kaynaklanan kaza riskinin yerel değil küresel olduğu ve topraklarımızda olmamasına rağmen yakın mesafedeki nükleer santrallerden kaynaklanan riskleri Ülkemizin zaten taşıdığı

ifade edilmiştir.

Komisyon üyelerimizin çoğunluğu tarafından; başta tıp olmak üzere hayatımızı kolaylaştıran birçok alanda kullanılan nükleer enerjinin Ülkemizin büyümeye bağlı enerji ihtiyacını karşılamak için gerekli olduğu; nükleer enerjinin stratejik bir boyutunun da bulunduğu ve etrafımızdaki ülkelerin neredeyse tamamının nükleer santrallere sahip olduğu gerçeğinden hareketle Ülkemizin de bu teknolojiye sahip olması gerektiği ifade edilmiş ve Anlaşmanın onaylanmasının uygun olacağı ifade edilmiştir. Diğer Komisyon üyelerimiz tarafından, nükleer enerji kullanımının çevre ve insanlar üzerindeki zararları, Orta Doğu'daki istikrar ve güvenliğe etkisi ile Anlaşmanın ticari bakımdan kârlılığı düşünülerek Tasarının aleyhinde oy kullanılacağı ve Komisyon raporuna muhalefet şerhi koyulacağı ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir. Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen Komisyon üyelerine 3 Kasım 2011 Perşembe günü saat 18:00'a kadar süre tanınmıştır.

Komisyon üyelerinden Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun ve İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Volkan Bozkır</i> İstanbul Üye <i>Ali Rıza Alaboyun</i> Aksaray (Bu raporun özel sözcüsü)	Sözcü <i>Osman Aşkın Bak</i> İstanbul Üye <i>Mehmet Ali Ediboğlu</i> Hatay (Muhallifim, muhalefet şerhi ektedir.)	Kâtip <i>Gönül Bekin Şahkulubey</i> Mardin Üye <i>Sinan Oğan</i> İğdir Üye <i>Osman Oktay Ekşi</i> İstanbul (Muhallifim, muhalefet şerhi ektedir.)
Üye <i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Safi</i> İstanbul	Üye <i>Abdullah Çalışkan</i> Kırşehir
Üye <i>Osman Taney Korutürk</i> İstanbul (Muhallifim, muhalefet şerhi ektedir.)	Üye <i>Rıfat Sait</i> İzmir	Üye <i>Hasan Karal</i> Rize
Üye <i>İdris Bal</i> Kütahya	Üye <i>Aytuğ Atıcı</i> Mersin (Muhallifim, muhalefet şerhi ektedir.)	

KARŞI OY YAZISI

02.12.2011 tarihinde Dışişleri Komisyonu'nda görüşülen “Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile ilgili karşı oy yazımız aşağıda sunulmuştur.

Anlaşmanın 2. maddesinde de belirtildiği üzere tarafların nükleer güç ve araştırma reaktörlerinin saha çalışmaları, tasarımı, inşası, işletmeye alınması, işletilmesi ve modernizasyonu, test edilmesi ve bakımı ile işletmeden çıkarılması konularında işbirliği yapılması öngörülmektedir. Bahsedilen konularda ülkemizin de Ürdün'ün de deneyim yoktur. Dolayısıyla tarafların deneyimsiz oldukları konularda işbirliği yapmaları düşünülemez. Nükleer santral gibi insan sağlığını ciddi olarak tehdit eden bir konuda yeterli bilgi ve teknoloji birikimi olmayan tarafların “işbirliği” yapması tehlikeli sonuçlar doğurabilir.

Dışişleri Komisyonu'nun anılan tarihteki toplantısına katılan Enerji Bakanlığı yetkilileri, ülkemizin şu anda bir nükleer santral yapacak yetkinlikte olmadığını, hatta yapılmış olan bir nükleer santrali kendi imkânlarımızla işletmenin bile zor olduğunu açıkça belirtmişlerdir. Buna rağmen “biz her şeyi yaparız” diyerek tasarıya olumlu oy vermek ve bu vebale ortak olmak bizce mümkün değildir.

Nükleer santraller başta kuruldukları bölgeler olmak üzere tüm dünyada önemli sorunlar yaratmaktadır. Nükleer atıklar milyonlarca yılda yok olmamakta ve bu atıklar için dünyada sürekli depolama alanları hala kurulamamaktadır. Çernobil ve en son Japonya'da Fukushima örneklerinde olduğu gibi, nükleer santrallerde meydana gelen kaza ya da sızıntı çok sayıda can kaybı, başta kanser olmak üzere birçok sağlık sorunu ve geniş bir çevre kirlenmesine neden olmaktadır. Ayrıca nükleer santrallerin bakım ve güvenlik maliyetleri kuruluş maliyetlerini aşmakta ve üretilen enerji tahmin edilenden çok daha pahalıya mal olmaktadır. Bu nedenlerden dolayı artık dünya nükleer santrallerden vazgeçmeye başlamıştır. İleri ülkeler artık enerjilerini güneş, rüzgâr, su, jeotermal ve organik atıklardan elde etmek ve enerjiyi verimli kullanmak için yatırım yapmaktadırlar. Ülkemizin de çevreye ve insan sağlığına zararı olmayan ve doğal kaynakları yok etmeden YENİLENEBİLİR olarak kullanılan, maliyeti düşük enerji kaynaklarına yönelmesi gerekmektedir. Ülkemiz yenilenebilir kaynaklar açısından oldukça zengin olup toplam enerji ihtiyacını buradan karşılama olanağı vardır.

Ülkemizde enerji tasarrufu ve verimliliği konularında da ciddi bir çalışma ve organizasyon eksikliği vardır. Bu eksiklik giderildiğinde birkaç nükleer santralin ürettiği enerji tasarruf edilebilir. Enerji Bakanlığı yetkilileri enerji dağıtımındaki kayıpların %8 olduğunu ifade etmişlerdir. Tahsilattaki kayıplar da göz önüne alındığında kayıp oranı %20'yi geçmektedir. Öncelikle bu sorunun çözümü gereklidir. Bu sorunlar çözüldüğünde ve yenilenebilir enerji kaynaklarına gerekli yatırımlar yapıldığında ülkemizin nükleer santrallere ihtiyacının kalmayacağı görülecektir.

Aytuğ Atıcı

Mersin

Osman Korutürk

İstanbul

Oktay Ekşi

İstanbul

Mehmet Ali Ediboğlu

Hatay

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

NÜKLEER ENERJİNİN BARIŞÇIL AMAÇLARLA KULLANIMINA DAİR TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 17 Şubat 2011 tarihinde Amma’da imzalanan “Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN

KABUL ETTİĞİ METİN

NÜKLEER ENERJİNİN BARIŞÇIL AMAÇLARLA KULLANIMINA DAİR TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

**NÜKLEER ENERJİNİN BARIŞÇIL
AMAÇLARLA KULLANIMINA DAİR
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

NÜKLEER ENERJİNİN BARIŞÇIL AMAÇLARLA KULLANIMINA DAİR
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti (bundan sonra "Taraflar" olarak adlandırılacaktır),

Türkiye Cumhuriyeti ve Ürdün Haşimi Krallığı arasında mevcut olan dostça ilişkiler TEMELİNDE,

Her iki Devletin de Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın (UAEA) Üye Devletlerinden olması ve 1 Temmuz 1968'de yapılan Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşmasına (NPT) taraf olması gerçeğini İDRAK EDEREK,

Türkiye Cumhuriyeti ve Ürdün Haşimi Krallığı arasında her iki tarafa faydalı olacak ekonomik ve teknik ilişkileri eşitlik, iç işlerine ve her iki Devletin egemenliğine müdahale etmeme temelinde geliştirmeyi ARZU EDEREK,

Nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı alanında işbirliğinin ve nükleer ve radyasyon güvenliğinin güvence altına alınmasının önemini VURGULAYARAK,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

İlgili yasal ve uluslararası yükümlülüklerine göre Taraflar, nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı alanında bilimsel, teknik ve ekonomik işbirliğini, ulusal nükleer programlarının ihtiyacı ve önceliklerine uygun olarak geliştireceklerdir.

İşbu Anlaşmanın hükümleri her bir Taraf Devletin nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı ile ilgili taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalar kapsamındaki hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

İşbu Anlaşmada kullanılan terimlerin tanımları UAEA tarafından kabul edilen terminoloji ile tamamen uyumludur.

MADDE 2

Taraflar nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı konusunda aşağıdaki alanlarda işbirliği yapacaklardır:

1. Nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı alanında, bilimsel araştırma ve eğitim ve öğretimde İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi;
2. Kontrollü füzyon;

3. Nükleer güç ve araştırma reaktörlerinin saha çalışmaları, tasarımı, inşası, işletmeye alınması, işletilmesi ve modernizasyonu, test edilmesi ve bakımı ile işletmeden çıkarılması;

4. Nükleer güç ve araştırma reaktörleri için yakıt demetleri ve ekipmanlar dahil nükleer maddelerin temini ve nükleer yakıt çevrimi hizmetlerinin ve işbu Anlaşma kapsamındaki diğer ilgili hizmetlerin temini;

5. Uranyum yataklarının araştırılması ve amenajmanı;

6. Nükleer güvenlik ve radyasyondan korunma düzenleme faaliyetleri de dahil olmak üzere, nükleer güç ve araştırma reaktörlerinde kullanım için gerekli nükleer malzemeler dahil malzemelerin üretimi, bileşenlerin geliştirilmesi, tasarımı ve üretimi;

7. Gelişmiş ve yenilikçi nükleer reaktör ve nükleer yakıt çevrimi teknolojilerinin geliştirilmesi;

8. Nükleer güvenlik ve lisanslama, radyasyondan koruma ve çevre yönetimi, acil durum müdahale planlaması ve nükleer veya radyolojik kaza halinde hazırlıklar ve radyoaktif atık yönetimi;

9. Nükleer ve radyoaktif madde sayımı ve kontrolü;

10. Nükleer emniyet;

11. Nükleer madde dahil malzemelerin taşınması, üretimi ve temini;

12. Radyoizotopların üretimi ve uygulanması;

13. Radyasyon teknolojilerinin uygulanması ve ilgili tesislerin yapımı;

14. Su kaynaklarının yönetimi ve desalinasyonu;

15. Taraflar arasında yazılı olarak kararlaştırılabilecek diğer ek işbirliği alanları.

MADDE 3

Anlaşmanın 2nci Maddesinde öngörülen işbirliği aşağıdaki şekilde uygulanacaktır:

1. Karşılıklı olarak anlaşılan projelerin uygulanması;
2. Bilimsel araştırma ve teknoloji geliştirme alanlarında özel projelerin uygulanması için ortak çalışma gruplarının oluşturulması;
3. Bilimsel ve teknik bilgilerin değişimi;
4. Uzman, eğitmen ve öğrenci değişimi;
5. Bilimsel çalışma toplantıları, konferanslar ve sempozyumlar düzenlenmesi;
6. Araştırma ve teknolojik sorunlarda danışmanlık;
7. Bilimsel ve teknik personelin eğitimi;
8. Taraflarca yazılı olarak kararlaştırılabilecek diğer işbirliği şekilleri;

MADDE 4

Anlaşmanın uygulanması amacıyla Taraflar Yetkili Kurumlar atayacaklardır:

Türkiye Cumhuriyeti'nde – Türkiye Atom Enerjisi Kurumu

Ürdün Haşimi Krallığı'nda – Ürdün Atom Enerjisi Komisyonu

Taraflar, başka bir Yetkili Kurum atamaları veya ismini değiştirmeleri durumunda diğer tarafı diplomatik kanallar yoluyla hemen bilgilendireceklerdir.

MADDE 5

İşbu Anlaşmanın 2 nci Maddesindeki alanlarda işbirliği, Türk Yetkili Kurumu tarafından yetkilendirilen Türk kuruluşları ve Ürdün Yetkili Kurumu tarafından yetkilendirilen Ürdün kuruluşları arasında, Taraf Devletlerin ilgili mevzuatına uygun olarak işbirliğinin finansal koşullarının yanı sıra hak ve sorumluluklarını da tanımlayan uygulama düzenlemeleri yoluyla yürütülecektir.

MADDE 6

1. İşbu Anlaşma kapsamındaki faaliyetleri kontrol ve koordine etmek, Anlaşmanın uygulaması sırasında ortaya çıkacak hususları gözden geçirmek, nükleer enerjinin barışçıl amaçlarla kullanımı alanındaki işbirliğindeki karşılıklı çıkarlar hakkında istişarelerde bulunmak için Taraflar, Tarafların Yetkili Kurumlarınca belirlenecek temsilcilerden oluşan bir Ortak Koordinasyon Komitesi oluşturacaklardır.

Ortak Koordinasyon Komitesinin toplantıları gerekli oldukça dönüşümlü olarak Türkiye Cumhuriyeti ve Ürdün Haşimi Krallığı'nda yapılacaktır.

2. Gerektiğinde, Tarafların Yetkili Kurumları Ortak Koordinasyon Komitesi altında çalışma grupları kuracaktır.

MADDE 7

1. Anlaşma kapsamında, Türkiye Cumhuriyeti veya Ürdün Haşimi Krallığı'nın devlet sırrı durumundaki bilgilerin değişimi yapılmayacaktır.

2. İşbu Anlaşma kapsamında aktarılan veya Anlaşmanın uygulaması sırasında oluşturulan ve aktaran Tarafça sınırlı erişime tabi olduğu kabul edilen bilgilerin, açıkça böyle oldukları belirtilmeli ve işaretlenmelidir.

3. İşbu Anlaşma kapsamında aktarılan veya işbu Anlaşmanın uygulaması sırasında oluşturulan bilgiler için bilgi değişim prosedürleri ve korunma seviyeleri bilgi değişiminin başlamasından önce Ortak Koordinasyon Komitesi tarafından ilgili Devletin uygun ulusal mevzuatı ile uyumlu şekilde belirlenecektir.

4. Bu şekilde tanımlanan bilgiyi alan taraf, bu bilgiyi, aktarım yapan Tarafın sağladığı koruma seviyesinde koruyacaktır. Bu tür bilgiler, aktarım yapan Tarafın yazılı izni olmadan Üçüncü Taraflara açıklanamaz veya aktarılamaz.

Taraflar gizli bilgilere erişimi olan personel sayısını kısıtlayacaktır. Bu tür bilgiler ilgili Taraf Devletin yasa ve mevzuatına göre korunacaktır.

İşbu Anlaşma kapsamında aktarılan bilgi, sadece işbu Anlaşmanın amaçlarına uygun ve bu amaçlar için kullanılacaktır.

MADDE 8

Taraflar, ilgili yasal mevzuatları ve Türkiye Cumhuriyeti ve Ürdün Haşimi Krallığı'nın Taraf olduğu uluslararası Antlaşmalar kapsamında, işbu Anlaşma ile aktarılan veya oluşturulan fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını temin edeceklerdir.

Anlaşma kapsamında işbirliğinin uygulanması sırasında aktarılan veya ortaklaşa oluşturulan fikri mülkiyet haklarının korunması ve dağıtımı hususu, Tarafların yetkili kuruluşları tarafından işbu Anlaşmanın 5 inci Maddesine göre yapılan uygulama düzenlemeleri yoluyla düzenlenecektir.

MADDE 9

1. İşbu Anlaşma kapsamındaki çift kullanımlı madde ve ekipmanlarla birlikte, nükleer maddeler, ekipmanlar ve nükleer olmayan özel maddelerin ve ilgili teknolojilerin ihracı, Türkiye Cumhuriyeti ve Ürdün Haşimi Krallığı'nın Taraf olduğu 1 Temmuz 1968 tarihli Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşmasından kaynaklanan Tarafların yükümlülüklerine göre uygulanacaktır.

2. İşbu Anlaşma kapsamında alınan nükleer maddeler, ekipmanlar, nükleer olmayan özel maddeler ve ilgili teknolojiler ve hatta bunlardan veya bunların kullanımı sonucu üretilen nükleer ve nükleer olmayan özel maddeler, ekipman ve tesisler;

Nükleer silahlar ve başka nükleer patlayıcılar imal etmek veya herhangi bir askeri amaca ulaşmak için kullanılmayacaktır.

UAEA'nın "Nükleer Maddeler ve Nükleer Tesislerin Fiziksel Korunması" (INFCIRC/225/Rev.4) dokümanında tavsiye edilen düzeylerden daha düşük olmayan düzeyde, alıcı Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak fiziksel koruma altında olacaktır.

Ancak öncesinde diğer Tarafın verdiği yazılı onay üzerine işbu maddenin şartları altında alan Taraf Devletin hükümrانlığından başka bir ülkeye ihraç edilebilir, yeniden ihraç edilebilir veya aktarılabilir.

3. İşbu anlaşma kapsamında alınan nükleer maddeler ile işbu anlaşma kapsamında alınan nükleer maddelerin, ekipmanların, nükleer olmayan özel maddelerin ve ilgili teknolojilerin kullanılması ile üretilen nükleer maddeler, Türkiye Cumhuriyeti topraklarında veya hükümrانlığında bulundukları süre boyunca 30 Haziran 1981 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile UAEA arasında NPT Çerçevesinde Güvenlik Denetimi Uygulanması Anlaşmasının şartlarına, Ürdün Haşimi Krallığı'nın topraklarında veya hükümrانlığında bulundukları süre boyunca uygulanabildikleri ölçüde 5 Aralık 1974 tarihli Ürdün Haşimi Krallığı ile UAEA arasında NPT Çerçevesinde Ürdün Haşimi Krallığı'nın topraklarında Güvenlik Denetimi Uygulanması Anlaşmasının şartlarına tabi olacaklardır.

4. İşbu Anlaşma kapsamında aktarılan nükleer madde ve alıcı Taraf Devletin topraklarında, işbu Anlaşma kapsamında aktarılan nükleer madde, ekipman, özel nükleer dışı maddenin kullanımından elde edilen madde, Uranyum-235 olarak %20'den fazla zenginleştirilmeyecektir ve öncesinde aktaran Tarafın yazılı onayı olmaksızın plütonyumu ayırmak amacıyla radyo kimyasal bir şekilde yeniden işlenmeyecektir.

5. İşbu Anlaşma kapsamında herhangi bir Tarafça aktarılan veya yeniden üretilen nükleer amaçla kullanılan çift kullanımlı ekipman ve malzemeler ilgili teknolojileriyle birlikte ancak nükleer patlayıcı cihaz imali ile bağlantılı olmayacak şekilde, beyan edilmiş amaçları için kullanılacaktır.

6. Bu Maddenin 5 inci paragrafındaki bu tür ekipman, malzeme ve ilgili teknolojiler, diğer Tarafın yazılı izni olmaksızın, UAEA güvenlik denetimi anlaşmalarına tabi olmayan herhangi bir başka tesiste kullanılamaz, çoğaltılamaz/kopyalanamaz, değiştirilemez, üçüncü taraflara yeniden ihraç edilemez veya aktarılamaz.

MADDE 10

Işınlanmış yakıtın kimyasal yeniden işlenmesi, izotopik uranyum zenginleştirme ve ağır su üretimi tesisleri, bunların ana bileşenleri ve bu nedenle üretilen herhangi bir madde ile uranyum-235 açısından %20'den fazla zenginleştirilmiş uranyum, plütonyum (uranyum plütonyum karma yakıt hariç), işbu Anlaşmada yapılacak bir tadilatla sağlanmadıkça işbu Anlaşma kapsamında transfer edilemez.

MADDE 11

Anlaşma kapsamındaki işbirliğinin uygulanmasından doğan nükleer hasarın sorumluluğu, Anlaşmanın 5 inci Maddesine ve Taraf Devletlerin ilgili mevzuatlarına ve uluslararası yükümlülüklerine göre neticelendirilen uygulama düzenlemelerinde tanımlanacaktır.

MADDE 12

1. İşbu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanması ile ilgili herhangi bir anlaşmazlık karşılıklı istişarelerle çözülecektir.

2. Eğer Taraflar arasındaki anlaşmazlık bu şekilde çözülemezse, herhangi bir Tarafın talebi üzerine, yazılı tahkim talebinin alınmasından sonraki 6 ay içinde bir tahkim heyetine götürülecektir.

3. Böyle bir tahkim heyeti her bir durum için ayrı ayrı aşağıdaki yöntemle oluşturulacaktır. Tahkim talebinin alınmasından sonraki üç ay içinde her bir Taraf tahkim heyetine bir üye atayacaktır. Ardından bu iki üye, üçüncü bir devlet uyruğundan ve her iki Tarafın onayı üzerine atanacak olan tahkim heyetinin Başkanını seçecektir. Başkan, diğer iki üyenin atanmasından sonraki iki ay içinde atanacaktır.

4. Eğer bu Maddenin 3 üncü paragrafında belirtilen süre içinde gerekli atamalar yapılmamışsa, herhangi bir Taraf, Taraflar arasından başka bir anlaşma olmaması halinde, gerekli atamaların yapılması için Uluslararası Adalet Divanı (bundan sonra "UAD" olarak adlandırılacaktır) Başkanını davet edebilir. Eğer UAD Başkanı herhangi bir Taraf devletin uyruğundansa veya başka bir nedenle bahsi geçen işlevi yapmaktan alıkonuluyorsa, gerekli atamaları yapmak üzere Başkan Yardımcısı davet edilecektir. Eğer UAD Başkan Yardımcısı herhangi bir Taraf devletin uyruğundansa veya başka bir nedenle bahsi geçen işlevi yapmaktan alıkonuluyorsa, herhangi bir Taraf devletin uyruğundan olmayan veya başka bir nedenle bahsi geçen işlevi yapmaktan alıkonulmayan bir sonraki en kıdemli UAD üyesi gerekli atamaları yapmak üzere davet edilecektir.

5. Tahkim heyeti kararını oy çokluğuyla verecektir. Böyle bir karar her iki Taraf için de bağlayıcı olacaktır. Her Taraf, kendi heyet üyesinin ve tahkim işlemindeki temsilinin maliyetini kendisi karşılayacaktır. Başkanın maliyeti ve diğer maliyetler Taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır. Bununla birlikte tahkim heyeti kararında iki Taraftan birinin daha yüksek oranda maliyeti karşılamasına hükmedebilir ve bu karar her iki Taraf için de bağlayıcı olacaktır.

6. Tahkim prosedürü tahkim heyeti tarafından belirlenecektir.

MADDE 13

1. İşbu Anlaşma, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli yasal usullerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecek olup, onbeş (15) şene yürürlükte kalacaktır.

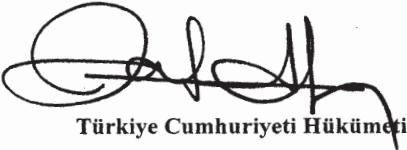
2. Taraflardan birinin Anlaşma'nın sona erme tarihinden en az altı (6) ay önce diğer Tarafa Anlaşma'yı sona erdirme niyetini yazılı olarak ve diplomatik kanallar vasıtasıyla bildirmemesi durumunda, işbu Anlaşma'nın geçerliliği otomatik olarak beş (5) yıllık süreler için uzayacaktır.

3. Anlaşmanın sonlanması, Taraflar başka bir şekilde anlaşmadıkça, Anlaşma yürürlükteyken başlatılan fakat Anlaşmanın sonlandırılacağı gün tamamlanmamış olan program ve projelerin uygulamasını etkilemeyecektir.

4. Anlaşmanın sonlandırılması durumunda, Tarafların Anlaşmanın 7 nci, 8 inci, 9 uncu ve 10 uncu Maddelerinde belirtilen yükümlülükleri, Taraflar başka bir şekilde anlaşmadıkça, geçerli olacaktır.

5. Anlaşmadaki değişiklik ve düzeltmeler Tarafların yazılı onayı üzerine yapılabilir.

İşbu Anlaşma 17 Şubat 2011 tarihinde Amman'da Türkçe, Arapça ve İngilizce ve herbiri eşit bir şekilde özgün olarak iki nüsha halinde yapılmıştır. Eger metnin yorumlanması ile ilgili olarak herhangi bir anlaşmazlık ortaya çıkarsa, İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Zafer Alper

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı

Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti

Adına

Dr. Khaled Toukan

Enerji ve Maden Kaynakları Bakanı

